

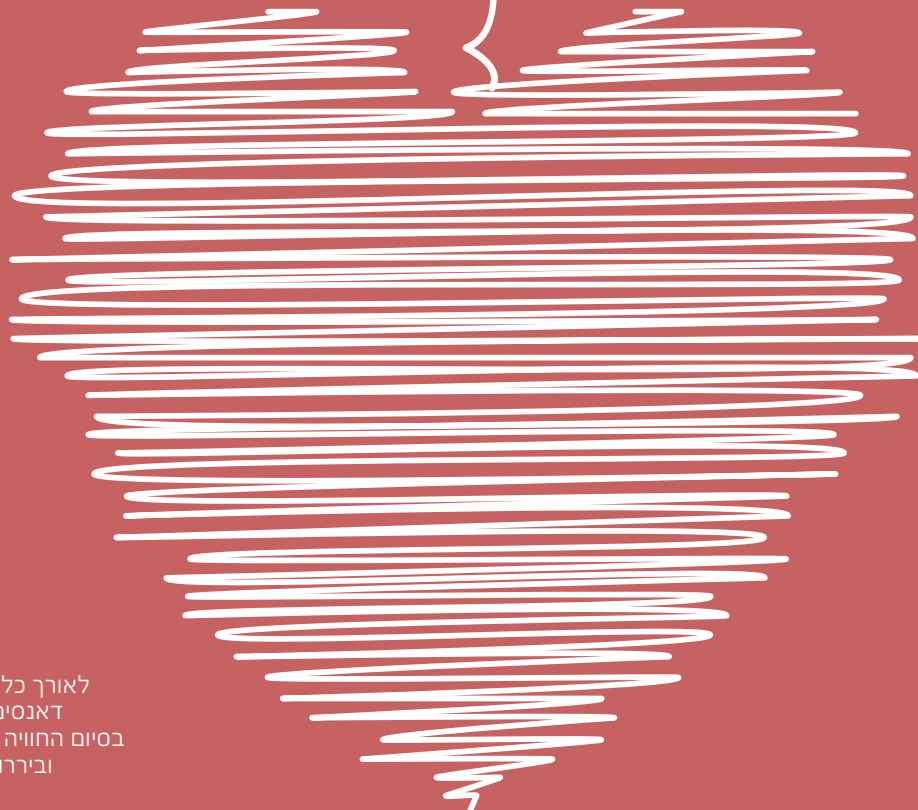
דריהבית

גיליון 57
טבת
תשפ"ה

ירושלים
שולם
P.P 9539
עיתון רשום
לדואר ישראל

כתובת להחזרה
תחמוני 26
ירושלים

עוצרת על זה

לאורך כל השיעור התנגנו באזנניי
דאנסים בקצב מסחרר חושיים,
בסיום החוויה רצו שנחתום מנוי שנתי
וביררו בחיך ענק האם נהננו.

עבודה שבלב

אישה נעלה

ככה פתאום קשרה האנושות
את נעליה בשרוכיהן בקשר עניבה יפה,
תלתה למזכרת על חוט חשמל גבוה,
וטענה שמעולם לא ראתה בהן צורך.

סיפור חודשי

להגביה את הלב

אני לא רוצה לפספס את האוניה
כי ויתרתי לכל האנשים בתור,
כי הייתי נחמדה ומסבירת פנים
והעליתי מס לחוקים,
לרגשות ולקודים שלא אני כתבתי.

מבית ומחוץ

ויגבה ליבו

ביטחון עצמי או יומרנות?

השנים שחלפו הבהירו לי שהדרך
להעפיל לפסגות, אינה מחייבת
מסע ביזיונות בחדרה של הבוסית,
כשאני מהללת ומספידה את עצמי בשטף.

כתבה עיתונאית

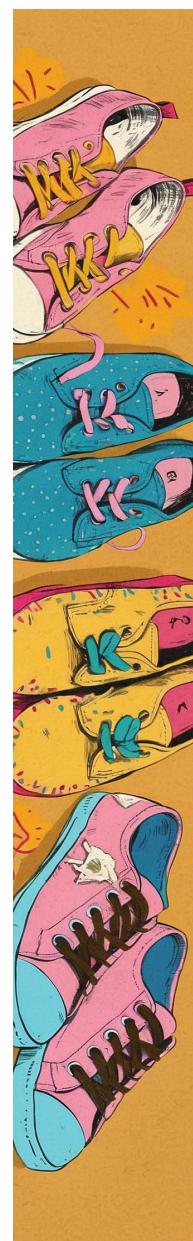
- 04 // ד"ש-דף שמורה
לאה ראם
- 05 // דפדפת
תמר הלר
- 06 // בית ועד
שו"ת הלכתי
- 07 // עוברת בשערים
אסתר רוזנטל
- 08 // תתחדשי
חני מייערס
- 10 // דף חדש
אביגיל פראגר
- 11 // אור בקצה המנהרה
רוחי ליכטנשטיין
- 12 // עבודה שבלב
עולם התעסוקה מזוית שונה
- 14 // חדשה באשמורת
תמר
- 15 // מבית ומחוץ
שושי ברוידא
- 16 // בעצה אחת
מתוך מדור הייעוץ
- 18 // יודעת את מקומי
אסתי כץ
- 26 // עוסקות באמונה
רבקי שפירא
- 36 // דפי עבודה
מירי לפאיר
- 37 // אלופות
הדסה גלזר
- 34 // גאות יחידה
התגובות שלכן
- 34 // בין אור לחושך
אסתר רוזנטל
- 22 // יום כתום
חוי הימלמן
- 28 // סיפור חודשי
פנינה ליכט
- 38 // רגע ביום
נ. ארי
- 39 // סלפי
בתיה יונה

15

להגביה את הלב

אני לא רוצה לפספס את האוניה כי ויתרתי לכל האנשים בתור, כי הייתי נחמדה ומסבירת פנים והעליתי מס לחוקים, לרגשות ולקודים שלא אני כתבתי.

// מבית ומחוץ

28

אישה נעלה

ככה פתאום קשרה האנושות את נעליה בשרוכיהן בקשר עניבה יפה, תלתה למזכרת על חוט חשמל גבוה, וטענה שמעולם לא ראתה בהן צורך.

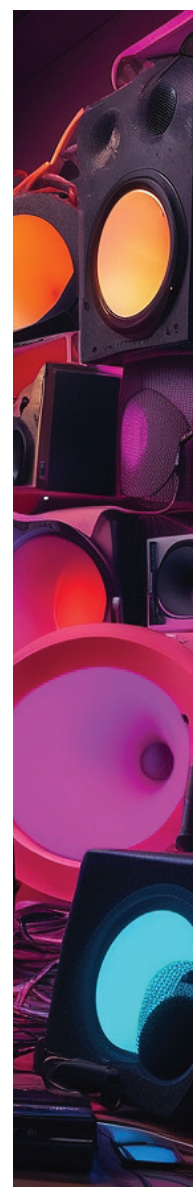
// סיפור חודשי

12

עוצרת על זה

לאורך כל השיעור התנגנו באוזניי דאנסים בקצב מסחרר חושים, בסיום החוויה רצו שנחתום מני שנתנו וביררו בחיוך ענק האם נהננו.

// עבודה שבלב

הייתי אז רק בכיתה ו', כשהגיעה הרבנית בתיה ברג ע"ה להרצות בפנינו בבית הספר. מה כבר יכולנו להבין אז כילדות, על צערם של הורים ששיכלו שבעה בחורי חמד במלחמה הנוראה, ונותרו עם בת יחידה? כמה כבר יכולנו לקלוט מתוך התיאורים על תנאי חיים קשים מנושא, רעב תמידי, רדיפה אכזרית של קומוניסטים, וסיכון יום יומי בשמירת תורה ומצוות? אני מניחה שלא הרבה. כשקראתי את הסיפורים הללו שוב בבגרותי, לא האמנתי שאכן זכיתי לראות במו עיני את האישה שחוותה אותם, שכן הם מתאימים יותר למלאכים מאשר לבני אדם.

אך רושם אחד כן נשאר בי, ונחקק בלב הילדותי מעבר למילים ולתיאורים: הרבנית ע"ה לא נראתה כפליטה אומללה וסובלת. את הסיפורים הקשים ביותר לשמיעה היא לא סיפרה מתוך רחמים עצמיים, או מתוך תחושת סבל וצרות. היא עמדה שם זקופה ואצילית, וסיפרה את הסיפורים בגאון ובעוצמה פנימית. כל מילה שידרה שלמות עמוקה וכוח. גם כשמחתה מדי פעם דמעות מעיניה, ניכר שלא היו אלה דמעות צער, אלא דמעות של התרגשות וטוהר. שמרנו שבת במסירות נפש- היה שווה! חילקנו כל פירור לרעבים- היה שווה! לא נכנעת לשטיפת המוח הקומוניסטית גם במחירים קשים- נשארתי יהודיה, ניצחת את סטאלין!

היא לא סיפרה את קורות ילדותה כמי שמונה את הטרואמות שעברו עליה, אלא כמי שמונה יהלומים. כל כולה משדרת עמוד שדרה שאי אפשר לכופף או להכניע, דמות שכולה גאוה יהודית!

הרבנית ע"ה הסתלקה מעמנו לפני זמן קצר (ללא זרע של קיימא. יהיו הדברים בגיליון זה לעילוי נשמתה, בתיה בת יהודה לייב תנצב"ה). אך הרוח הגדולה אותה ניסתה להעביר עד אלינו נשארה חיה ורלוונטית כתמיד. גם אנו, ששומרות שבת בעונג וברווחה, שהארונות בביתנו מלאים כל טוב, שילדינו לומדים במוסדות של תורה ויראת שמיים ללא מורא ופחד- גם לנו מסר זה כלל לא מיותר.

המאבק הרוחני בדורנו אמנם שינה פנים. הכפייה היא סמויה ומתנהלת במישור אחר לגמרי, והמלחמה מתחוללת פעמים רבות רק אצלנו בלב ולא מחוצה לו. האם אנו מקיימות את כל מה שחונכנו אליו מתוך הרגל, אך בלב פנימה מושפעות משטיפת המוח המסיבית המחלחלת אלינו בכל הערוצים, של סולם הערכים המערבי המעוות? האם אנו יוצאות אל שוק העבודה המעורב והמאתגר, מתוך תחושת התנצלות ונחיתות על השונות שלנו, או האם יש גם בנו משהו מאותה קומה זקופה, מאותה בהירות ושמחה שכולה גאוה יהודית?

תקופה סוערת עוברת על עמ"י כולו, ובפרט עלינו כציבור המושמץ ומותקף מאי פעם. האם אנו מתערערות בתוכנו מהקולות הסובבים, או מנצלות את ההזדמנות לגייס משנה כוח, ובהירות בצדקת הדרך?

הבאנו בפנינו הפעם מבחר תכנים והרגשים, המכוונים כולם פנימה, אל המקום העדין הזה הנקרא "ויגבה ליבו".

מעניין לראות את הפסוק המפורסם במקורו - "ויגבה ליבו בדרכי ה'" (דברי הימים ב, י"ז, ו'). אומר רש"י: "גבה לבו בדבר זה שלא הלך כי אם בדרכי ה', דוגמא (שמות ל"ה) אשר נשא לבן אתנה בחכמה". מפליא לראות כי הדוגמא המובאת מתייחסת דוקא לנשים, תוך אזכור שנשיאת הלב צריכה להיות בחכמה...

את מבחר השיתופים, התובנות והסיפורים המרגשים ששלחתן בתגובה לשאלתנו, כיצד מגיעים ל"ויגבה ליבו" וכיצד מבצעים זאת בחכמה- תוכלנה לקרוא בכתבה המיוחדת "גאוות יחידה".

שנזכה!

בברכת חורף בריא ומבורך
בשורות טובות וישועות
וקריאה נעימה
המערכת

הפקה ועריכה:

'שמורה' -
קהילת העובדות
החרדיות

עורכת:

אביגיל פראגר

עורכת גרפית עיצוב ועימוד:

ברכי גוזי

--

עיצוב שער:

שרה פוגל

צילומים:

leonardo.ai,
Depositphotos,
Shutterstock,
pexels, unsplash

תגובות, שיתופים,

בקשות והצעות

ניתן לשלוח

לכתובת:

magazine@
shmura.org

לתרומות:

העברה בנקאית:

בנק מזרחי-20
|סניף 563 מספר
חשבון 101744
על שם שמורה

--

בטלפון:

02-5474373
שלוחה 2

איך אני מרגישה?

היה דיון נינוח, מרתק והכי חשוב: מכבד מאד. הן את הערכים שלנו. לא כבוד הדדי מזויף של 'כל אחד והאמת שלו'. הן הרגישו שיש כאן שפה שהן לא מכירות, יש איזה שהוא אוצר שהן לא חשופות אליו, ואולי... אולי בעצם שווה גם להן שלפחות מישהו ישמור עליו.

בהמשך היה פאנל. ההרגשה שלי היתה, שכל שאלה שנשאלת עוברת תשאול פנימי "מה הן רוצות לשמוע" והתשובה מנוסחת לאור זה.

"מה 'מותר' לכן, כנשים, ללמוד?" (מן הסתם שאלה על רקע הסתר להדרת נשים מלימוד תורה):

בעוד אני מהרהרת לעצמי שעל אף שלמדתי 3 שנים בגיטסהד 'קודש בלבד' וגם מאז אני נמשכת לכתבי הקודש, בכל זאת אני מרגישה שידיעותי הן גרגר קטנטן מתוך ים התלמוד ואוצרות הרוח היהודיים... אני שומעת אותה עונה בהכרזה "הכל! אנחנו יכולות ללמוד הכל!!!"

וכן על זה הדרך:

...

המגזין שלפניכן צמח משם. הכאב שלי לראות אישה שהיא אמנם כל כולה 'משלנו', חדורה לגמרי בתחושת שליחות, אבל משהו מוחמץ מן היסוד.

פתאום התחלתי לחשוב, שאולי הרצון להיות יפה 'בפניהם', לנסות ולהציג את 'החרדי המתורבת' נובע מהעובדה שהיא עצמה לא מספיק מעריכה את מה שהיא נושאת?

הזכרנו פעם בשמורה סיפור גבורה על נערה יהודיה ברוסיה של תקופת הקומוניסטים, תקופה של גזרות ומסירות נפש אמיתית על קיום כל מצוה ועל כל שעת לימוד תורה. הנערה נרתמה לעזור למחתרת היהודית שבעירה להשיג לולב לארבעת המינים. ולהשיג לולב, היה קשה ומסוכן...

קשה אפילו יותר מאשר לו הייתם גרים באילת, והמנהג שלכם היה להדר ולנסוע עד בית שאן הצפונית כדי להשיג לולב, ומסוכן אפילו יותר מאשר לו הייתם מתגנבים ליריחו לקטוף לולב או שניים..

קשה זה אומר לנסוע יממותיים ברכבת במרחבי רוסיה האימתנית, להיפגש בהחבא עם מבריא הלולבים ולשוב הביתה עם המטען המפלילי- שאם חלילה יתגלה, היא תוגלה לסיביר במקרה הטוב, ותסיים את חייה בירייה במקרה המצוי...

אבל בת ישראל, כמו בת ישראל, יש לה את הכח והתעצמות להשיג דברים. ובכח האמונה, הגבורה ומסירות הנפש שירשה - היא יוצאת לדרכה.

חלפה הנסיעה וגם המפגש המסוכן עם המברית. ועכשיו, הגיע הזמן לשוב הביתה...

והלולב? ביד? נו... באמת... במזוודה? חלילה! ביקורות אין ספור נערכות בזמן הנסיעה, וזו בכלל לא אופציה...

הנערה, שירשה מלבד תעצומות הנפש גם 'ראש יהודי' והחליטה להשחיל את הלולב לתוך הבגדים (לא. לא היו אז מכוונות שיקוף): (דא עקא... שהלולב הצמוד לגופה, לא מאפשר לה חופש תנועה או ישיבה, רק עמידה ותו לא.

יממותיים נסיעה - בעמידה. בעמידה בלבד... מעייפת, מתישה, מחלישה... אבל - עמידה זקופה! כמה שניסו הנוסעים מסביב 'לרמוז' ולהסביר לה שיש מקומות פנויים והיא מוזמנת להצטרף- לא עלה בידם. **כי כשהיא יודעת שבתוך תוכה היא מגינה על מצוות ארבעת המינים של כל יהודי העיר, כשהיא מודעת לגודל האוצר שהיא נושאת בחובה, היא נשארת לעמוד 'זקופה' גם כשכולם לועגים**

שלום יקרות,

הבטחתי לכן לכתוב על החוויה הזו בהזדמנות. על אותה פעם בה נקראתי לדבר בפני סטודנטיות חילוניות שבאו לירושלים כדי להכיר מקרוב את 'המגזר המוזר', או במילים אחרות - את הציבור החרדי. המוטיבציה של מארגני הסיוור היתה לתת להן להיחשף ולחוש את רוח ה'חרדיות' האוטנטית' מקרוב - באופן בלתי אמצעי. לשם כך הם פיצלו את הקבוצה. דובר על כך שהגברים יגיעו לביקור בישיבת מיר המעטירה, ו'עזרת הנשים' תתאסף במקום כלשהו באזור. התבקשתי להציג בפניהן את 'קהילת שמורה'. את הפעילות, את רוח הקהילה ואת המנוע שנותן כח לאלפי נשים בישראל לצאת לעבוד, תוך הקפדה גבוהה על העולם הערכי.

אז למרות שבדרך כלל, אני משתדלת 'בזמני הפנוי' - אם כבר לפגוש קהלים - שיהיו אלו קהלים מתוך הקהילה, מאחר וזאת היתה תקופה שהיתה יחסית פנויה מבחינת 'שמורה', נענית לבקשה והגעת.

השיחה היתה אמורה להתקיים אצל משפחה בשכונת 'בית ישראל' המקיימת מפעם לפעם, ודאי מתוך רצון לעשות קידוש ה', אירוחים מסוג זה.

נקשתי קלות והובלתי פנימה. הבית היה מסוג הבתים הוותיקים שעברו שיפוץ והרחבה. סלון גדול ונעים, שולחן גדול בצידו האחד וסט ספות שיחד מתאימים לאירוח המורחב של כמה עשרות המשתתפות.

התיישבתי בצד וסקרתי את המאזינות. נשמות טובות הכלואות בתוך מציאות של שבי חילוני, מאזינות בקשב רב לדבר המארחת. המארחת, אישה חרדית הנראית 'קלאסית' לגמרי. לבוש מוקפד אבל מאד צנוע. סגנון שהייתי מכנה- מראה של מורות חשובות בישראל.

הייתי אוזני והקשבתי גם:

"... אז זהו, תדעו לכן שהיום המצב השתנה ממש! החרדים כבר בהמוניהם בחינוך הממ"חים! הם יוצאים לעבוד בהיקפים הולכים וגדלים וכו' וכו'..."

נדהמת.

החרדים בהמוניהם משתלבים במסגרות שנועדו ונוסדו כדי לקעקע את אחד היסודות הכי ברורים שגדולי ישראל קבעו בדור הקודם: עצמאות חינוכית???

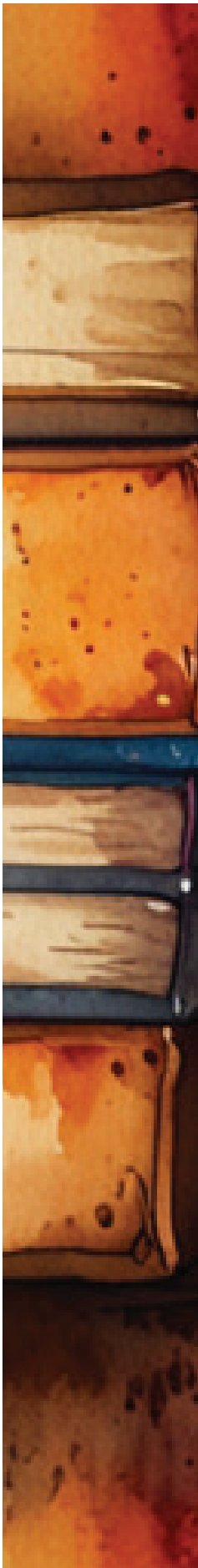
היא המשיכה בהתלהבות:

"תדעו לכן, שמה שאני אומרת לכן **אפילו החרדים עוד לא יודעים** (לתשומת ליבנו... אגב, אולי היא גם חושבת שאנחנו לא יודעים איפה הילדים שלנו לומדים:)), אבל זה קורה ובגדול..."

מארגנת האירוע הרגישה כנראה שמהו 'חורק' כאן... היא לא טרחה להביא אותן ליום היכרות - בשביל לשמוע התרפסות ונחיתות שאפשר לצרוך בזול בפורומים ובאתרי תקשורת 'כאלו חרדית'. הן באו כדי לשמוע קול אותנטי אחר. היא החליפה איתי מבטים תמהים, סימנה לדוברת שתם זמנה, והעבירה את רשות הדיבור.

"שלום לכולן, שמי לאה, ואני כאן בשם עשרות אלפי נשים חרדיות - ש... ברשותה של המארחת היקרה... חושבות אחרת... אני באה להביא קול שונה."

סיפורתי להן שאכן אנחנו יוצאות לעבודה, והרבה מאיתנו משולבות במקומות 'כלליים', אבל לכל אחת מאיתנו היוצאת לעבודה יש אוצר גדול שהיא שומרת עליו. יש לנו אחריות לאומית לשאת בלב את ערכי הנצח של עם ישראל. ערכים שהתרבות המערבית דוגלת בהפך הגמור שלהם, ואנחנו עושות הכל כדי להישאר נאמנות לערכים הכל כך יקרים לנו, לעם ולעולם כולו, למרות ועל אף...

מח וְלֵב

לוֹחֵשׁ הַלֵּב שׁוֹב לְמוֹחַ - סוּדוֹת:
מִהַ יָפֶה הַתְּשׁוּבָה, עֲבוֹדַת הַמִּדּוֹת,
נָעַם שְׂכַת וְאוֹר טְהוֹרָה
אֲשֶׁרִיךְ!
תְּמַשִּׁיק לְהוֹדוֹת!

מִסְפָּר שׁוֹב הַמוֹחַ לְלֵב - עַל הַזְכוּת:
הַפְּרָה בְּבוֹרָא וְחַיִּים עִם אֵיכוֹת
עַל בֵּית שְׁמוֹר, עַל חֻקִּים שֶׁל תּוֹרָה
אֲשֶׁרִיךְ!
תְּמַשִּׁיק בְּשִׁלְיחוֹת!

וְהַלֵּב שֶׁר לְמוֹחַ. כּוֹתֵב לוֹ תְּוִיִּם:
יִשְׂרָאֵל וְאוֹרֵיָתָא - רְעִים אֶהוּבִים,
עַל מְלָךְ גְּדוֹל, עַל עוֹלָם שְׂבָרָא
אֲשֶׁרִיךְ!
הַחַיִּים הַטּוֹבִים!

וְהַמֹּחַ לְלֵב. שׁוֹב פּוֹתֵחַ סְפָרָיו:
מְיֻשָּׁב קְשׁוּיֹת וּמוֹשְׁכֹו בְּדַבְּרָיו.
חֲגִיִּם. מְנַהֲגִים. וְדַרְךְ בְּרוּךְ
אֲשֶׁרִיךְ!
תְּטַעֵם וְתֵאָהֵב!

וְאֲנִי. מְאֲשֶׁרֶת. צוֹפֶה עֲלֵיהֶם.
אֲשֶׁרִי שְׂזָכִיתִי בָהֶם. בְּשִׁנְיָהֶם!
שׁוֹב מֶחַ מְלֵב מְבַקֵּשׁ:
הַתְּמַלֵּא!
עֲלֵה לְמַעְלָה, עֲלֵה!

מסביב!!!

נראה, שכל מילה נוספת מיותרת...
לו נזכה אנחנו להבין את ערכו האמיתי של האוצר שאנחנו
נושאות בליבנו, ודאי יהיה לנו קל יותר להרגיש את גבהות
הלב המתבקשת...

להניף את 'דגלו עלי' באהבה!
דגל שיונף, דבר ראשון, בתוך הלבבות שלנו!
דגל של הכרה ברורה באוצר הגדול הטמון אצלנו בתוך הלב,
דגל של אמונה בצדקת הדרך,
דגל של נחישות בקיום ההבטחה של 'כי לא תשכח',
דגל של אהבה גדולה בבורא עולם ששם אותנו בדיוק
במסלול הזה.

כשזה יהיה ברור לנו - יהיה לנו הרבה יותר קל לרתום לרעיון
גם אנשים מבחוץ...
ואגב...

מעניין שכמה דקות אחרי שהתחלתי לדבר ולספר עד
כמה אנחנו רוצות לשמור על ערכי הנצח של העם הזה,
אפילו המארכת מצאה לנכון להתערב ולהדגיש ש-בטח...
בוודאי... גם הם מאד מאד מחוברים לנושא לימוד תורה,
ותיארה עד כמה זה חשוב להם... מה שהוכיח לי - שמאד
משמעותי עד כמה את בטוחה ואוהבת את הערכים שלך
- כי כשאת בטוחה בזה, יהיה לך קל יותר 'להדביק' אחרים.

לא שהם יתחילו לנהוג כמוך -

אבל לפחות יחשיבו ויכבדו את מה שלך חשוב!!!

...

זוכרות את כנס 'שבות' הראשון? באלול לפני 7 שנים... אז
עוד אספנו את כל התגובות מהכנס לקובץ מיוחד שהופץ
בין חברות הקהילה. תגובה אחת של מישהי שהגדירה
את עצמה כ'חברת שמורה', והתייחסה למה היא מרגישה
בעקבות עצם ההתכנסות הזאת - ריגשה אותי במיוחד.

כשבדקתי ממי היא - ראיתי שהיא היתה אמא שלי...!

התגובה הזו היא כנראה משהו שזכיתי והיא החדירה בי
לאורך השנים.

המילים שלה מלוות אותי תמיד,

אבל בגליון הזה - הן מתאימות יותר מאי פעם:

**יהיה לי חלום... ובחלומי, בנות מ'שלנו' ספוגות ביראת שמים
ובעוצמות פנימיות לשמור על זהותן וייחודן. מתרוממות
בכח הקורן מתוך תוכן, מהגרעין העמוק שבונה את אישיותן.
ונוהגות בלב נישא ובגאווה יהודית עמוקה. בנות, המחיות את
השגרה מנביעת מעיין פנימי מפכה אמונה, בטחון ומסירות
לייעודן האמיתי. כאלו המתמודדות התמודדות אישית,
הממצה ומממשת את ייחודיותה של כל אחת ואחת - את
המייחד, ואת הטוב והיפה שבתוכה.**

כחברה בשמורה, אני נרגשת ונרעשת לראות את חלומי
מתגשם לעיני...

היו ברוכות נשים ובנות יקרות, עשירות ברוח ובמעש. חזקו
ואמצו!

אמא

מתפללת לה' שנזכה כולנו לגבהות לב אמיתית!

לאה

ייחוד במקום העבודה

שאלה

מאמר זה נערך מתוך הספר "משכן עולם" מאת הרה"ג ר' ישראל מאיר וויל שליט"א

הכולל את כל ההלכות השייכות במקום העבודה וכן שאר הלכות הנצרכות בבית היהודי
ניתן להשיג ברשת חנויות יפה נוף,
וכן בטל' 0533194858

- **אני עובדת בחדר סגור עם עוד שלושה נשים בתוך משרד שיש בו גם איש אחד בחדר נפרד, הדלת החיצונית נעולה ונפתחת רק מבפנים או באמצעות קוד. האם זה בסדר?**
- **במקום עבודתי כמעט כל האנשים הם חילונים. לקראת שעות סיום העבודה המקום הולך ומתרוקן, מתי נוצרת בעיה של ייחוד?**
- **הציעו לי עבודת מזכירות. הקליניקה נמצאת במקום די ריק מאנשים, אבל המוזמנים בעצמם מגיעים לצורך הטיפול מדי פעם. במקרים רחוקים יתכן שיכנסו עוברי אורח, האם מותר לקחת את העבודה?**

מקום העבודה מייצר במקרים רבים מאוד שאלות בהלכות ייחוד, ומפני ריבוי אפשרויות המקרים, נכון להקדים את הבעיות הנפוצות ובהמשך את הצעות הפתרונות המצויים להיתר. בתוך הדברים ישולבו כמה דוגמאות מצויות והכרעת ההלכה בהם.

הבעיות הנפוצות בייחוד במקום העבודה

אם רק האיש נועל את עצמו מבפנים יש איסור.

ולכן, במקום שהדבר אפשרי, יש עצה לאשה לנעול את עצמה מבפנים (לפעמים יש קושי ביציאה כאשר מוכרחים לפתוח- ולזה יש עצה לייחוד לזמן קצר' בהמשך).

ב. מקום שיכולים להיכנס אליו אנשים מבחוץ (שלא ידוע מי הם) אפילו שהדבר קורה רק מדי פעם (ואפילו רק פעם בכמה שעות)- אין איסור ייחוד, גם עם פרוץ, אם הדלת פתוחה.

אם הדלת סגורה ולא נעולה, אפשר להתיר רק אם אין 'ליבו גס בה' (אין קשר ביניהם) - ואם ליבו גס בה ח"ו, ההיתר יתכן רק אם בדרך כלל נכנסים אנשים בממוצע של לכל הפחות פעם בעשרים דקות בערך.

- כמובן שההיתר שייך רק אם אכן קיימת אפשרות סבירה שיכנסו מדי פעם, ולא בשעות הלילה המאוחרות מאוד, וכן לא באזורים רחוקים שלא מצוי כלל שיכנסו אליהם מבחוץ.

ג. אם מצוי בדרך כלל שאחד נכנס לכל הפחות פעם בעשרים דקות בממוצע בערך, אין איסור ייחוד, גם אם אלו שנכנסים הם עובדי המשרד וגם אם הם פרוצים.

ד. ייחוד אסור גם לזמן קצר ביותר [אלא אם כן הייחוד מסתיים מעצמו- כמו במעלית שהדלת נפתחת מעצמה אחרי זמן קצר פחות מדקה (יש מקילים עד דקה וחצי)].

במקרה של ייחוד לזמן קצר (למשל, נכנס גבר לזמן קצר למשרד בו הדלת הראשית נעולה, וכן הדבר מצוי בצילומי 'רנטגן' שהייחוד מצוי בהם מאוד), יש אפשרות להתקשר אל הבעל ולהשאיר את הטלפון במצב של 'רמקול' למשך כל זמן הייחוד.

ה. הסרטה במצלמות כמעט תמיד לא מועילה להתיר, מפני שההיתר יתכן רק במקרה שההסרטה עוברת אל אדם שומר תורה ומצוות ואין אפשרות להסתיר או למחוק שום דבר. תנאים אלו קשים מאוד ליישום במקום העבודה, וכפי שהורו גדולי ישראל שלמעשה כמעט אין אפשרות לסמוך על היתר זה במקום העבודה.

- איסור ייחוד הוא בין על האיש ובין על האשה, לא רק מצד לפני עיוור, אלא שהאשה גם כן מצווה להיזהר שלא להתייחד עם איש.

א. היתר 'בעלה בעיר' לא שייך (כמעט) אף פעם במקום העבודה, מפני שאם הבעל יודע ומסכים לעצם הייחוד, היתר זה אינו שייך. (ההיתר יתכן רק אם הבעל אינו יודע שיש מצב של ייחוד במקום העבודה- ולכן ההיתר כמעט אף פעם לא שייך למעשה).

ב. היתר 'הרבה נשים' שהוא היתר של ייחוד איש אחד עם שלוש נשים ויותר (ובשעות הלילה המאוחרות ארבע נשים ויותר) - היתר זה הוא רק לאשכנזים), בדרך כלל לא שייך במקום העבודה מפני שההיתר אינו שייך ב'פרוץ', ולצערנו הרב רוב הגברים במקום העבודה נחשבים 'פרוצים'. (מי שיש לו טלפון לא כשר נחשב פרוץ לפי כל גדולי ההוראה).

- איש אחד כשר ואיש אחד פרוץ עם שלוש נשים, אפשר להקל בשעת הצורך.

(מלבד זאת, במקרים רבים לקראת שעות אחה"צ ישנם עובדים שיוצאים קצת מוקדם, וצריך לחשב ולדעת מתי אין כבר 'הרבה' נשים או אנשים. כמו כן חשוב לדעת שאין לצאת כאשר משאירים שומרי תורה ומצוות במצב של איסור ייחוד, מפני איסור 'לפני עיור').

ג. היתר 'פתח פתוח' הוא היתר טוב אבל קצת מוגבל, כי אם המצב הוא ש'ליבו גס בה' ובמהלך הזמן נוצר קשר ביניהם ח"ו (אפילו קשר קל הנוצר מהמציאות של קשרי עבודה במשך זמן ארוך), אם כן אין לסמוך על ההיתר במקרה שהדלת סגורה ולא נעולה.

כמו כן יש הגבלה נוספת, ההיתר שייך רק אם יכולים להגיע אנשים מבחוץ ולא ידוע מי הם. אבל אם הדלת הראשית נעולה ויכולים להיכנס רק עובדי המשרד בלבד, בדרך כלל ההיתר אינו שייך (מלבד במשרד גדול).

- מותר לאשה להתייחד עם שני אנשים שומרי תורה ומצוות שאינם 'פרוצים' [או לפחות אחד מהם אינו 'פרוץ'], ולאשכנזים מותר גם כן להתייחד איש אחד כשר עם שלוש נשים.

הצעות הפתרונות להיתר

א. במקרה שהאשה נועלת את עצמה מבפנים, אין איסור ייחוד, אבל

איך? איכות!

מְתָאֲמַת

חוצה את הכביש לעבר האוטובוס הנוסע העירה. מהדקת את הצעיף, רוכסת את המעיל ומצטמררת. קררר.

כשהאוטובוס מגיע אני נעמדת בעמדת דריכות סמוך לדלת האחורית. הבן שלי אמור להצטרף אלי בתחנה ליד החיידר, ואני רוצה לוודא שאכן אני רואה אותו ואנחנו מצליחים להתאחד לשעת איכות משותפת.

אילו היו נותנים לי לבחור מקום מועדף לשעת איכות, ככל הנראה לא הייתי בוחרת את מרפאת השיניים בשכונה המרוחקת אליה אנחנו נוסעים. אך החיים העמוסים לא מאפשרים בילוי אחר כרגע, ואני שמחה על ההזדמנות להיות יחד – אני והוא.

בתחנה הבאה הוא עולה. אני מרשה לעצמי להרפות את קשר הצעיף וסוף סוף להתיישב. הגיל שלו הוא המומלץ ליישור שיניים, ולאחר בירורים רבים עלתה המרפאה הזו כמומלצת ביותר. כך אנו מוצאים את עצמנו ביחד נוסעים לאורתודנט. אני קצת מתוחה מההוצאה הכבדה, והוא מעט מתוח מהטיפול – תוך כמה זמן יהיו לי שיניים ישרות? יהיה לי גשר? ואיך אגיע בכל פעם למרפאה? אני שומעת את השאלות, ומציעה לו להרפות ולחכות לאחר הבדיקה ותוכנית הטיפול. "שיניו נהיה חכמים יותר אחרי" אני מחייכת אליו, מוחה אדי קור מהשמשה ובודקת אם הגענו כבר ליעד.

מְאוֹתָת

כשאנחנו נכנסים אני ניגשת מיד לעמדת המזכירה ומקבלת הוראות להיכן לגשת. אולי לכן אני מחמיצה את הבעת האי-נוחות על פניו של הבן שלי. הוא מתנועע תחת המעיל המרופד, ודוחף סימן מזהה לכיס.

אנחנו חולפים במהירות על פני מסכים מרצדים ומחפשים פינה נוחה ושקטה. ליד החדר של האורתודנט ממתנים עוד שניים, ואני מכינה את עצמי להמתנה ממושכת. מורידה מעלי צעיף ומעיל, מקפלת ביעילות גם את של הבן, מתמקמת ומוציאה חוברת סודוקו ושני עפרונות.

בחנוכה קניתי את החוברת הזו שלא באה לידי שימוש, ובבוקר נזכרתי בה. דחפתי במהירות לחיקי, במחשבה שזו הזדמנות לנצל את הזמן המשותף לתעסוקה מעניינת. הוא מופתע וגם נהנה מהאתגר החדש, שולח קדימה רגליים שהתארכו לאחרונה, ואני מסבירה את עקרונות התשבץ. מסמנת מספרים, מנסה לפתח ראייה רוחבית ואורכית, ודווקא כן להישאר בתוך הריבוע. כיף לנו ביחד גם בתוך חדר ההמתנה, מנותקים מיתר הממתנים המחוברים למסכים שלהם, שקועים באתגר משותף, סופרים שוב ושוב ומעלים אפשרויות בעיפרון.

נשאר רק פצינט אחד לפנינו, ואני מציעה לבן שלי להתארגן שנוכל להיכנס בזמן.

בינתיים מרימה טלפון הביתה, לוודא שהכל בסדר.

הכל בסדר שם.

אבל מה קורה כאן?

נְאוֹתָה

הבן שלי שרגיל לברך בקול ובכוונה, ולחפש מישהו שיענה לו אמן-

מתיישב לידי, בולע את המילים בשקט ובמהירות ומושך אליו שוב את החוברת.

"רציתי לענות לך אמן" אני מספרת לו.

"לא משנה" המילים נבלעות לו שוב.

"חבל" אני באמת מצטערת.

ברגע הבא אני גם קצת מוטרדת. מחליטה לשבץ סיפרה במקום המתאים לה: "אתה תמיד מברך בכזו נעימות, אני ממש לומדת ממך. אתה יודע שבזכותך קיבלתי על עצמי גם בעבודה לברך במתינות, ולדאוג שיהיה מי שיענה לי אמן?"

"באמת?!" הוא בולע אותי בעיניים גדולות, שברירות משהו.

אני מאשרת, מחזקת אותו.

"אבל" משהו מעיק עליו, הוא שותק רגע, בולע רוק ומחליט להמשיך - "את לא מתביישת מהם? בטח הם לא מבינים אותך, זה נראה להם כאילו את מדברת לעצמך"

ואז אני באמת מדברת אל עצמי בקול ברור, וגם הוא מקשיב לי.

מְאִיתָת

"נכון מותק" אני סוגרת את החוברת ומחייכת אליו. "בהתחלה באמת לא היה לי אומץ. כשנכנסתי לעבודה שלי מאוד רציתי למצוא חן בעיני הבוס, מנהל הפרויקט שלי ושאר העובדות. בעולם של היום הציבור שלנו לא מאוד מוצא חן, ואפילו יש הרבה כעס עלינו, על לומדי התורה ושומרי המצוות"

הוא מהנהן בהבנה ויש בעיניו הזדהות. גדל לו הילד שלי, בחור עם פאות וכיפה בעיר מעורבת.

"אז באמת מה שקרה לי, ובהתחלה לא שמתי לב בכלל" אני גלוית לב אל הילד שלי, "שלא תמיד בירכתי מתוך ברכון, וגם אשר יצר אפילו לפעמים שכחתי כי אין לנו נוסח תלוי ביציאה, וזה היה לי עצוב מאוד". הוא נושך שפתיים, דוחף ידיים לכיס ומוציא משם פתילים.

בהקדמה ל"מסילת ישרים" נכתב:

"כלל כאן כל חלקי שלמות העבודה הנרצית לשמו יתברך... שלמות הלב הוא שתהיה העבודה לפניו יתברך בטוהר הכוונה, דהיינו לתכלית עבודתו בלבד ולא לשום פנייה אחרת. ונכלל בזה שיהיה שלם בעבודה, ולא כפוסח על שתי הסעיפים או כעושה מצות אנשים מלומדה, אלא שיהיה כל לבו נתון לזה"

"אבל כשראיתי אותך בבית" אני מניחה יד מלטפת על כתפו, "למדתי מילד שהוא גאה להיות עובד ה', בטוח בעצמו, יודע בדיוק מה הכי חשוב ומקיים בהידור". קרן שמש חורפית חודרת מהחלון, לוטפת אותו ומחממת את שיניו. "הבנתי שזו העבודה הראשונה שלי בחיים. הרי העבודה שלי במשרד נמצאת כמה וכמה דרגות מתחת. התכלית שלנו בעולם היא רק להיות עובדי ה', אין לי מה להתבייש בכלל, אני זוכה לעשות את הדבר הכי נכון"

אני מראה לו בארנק שלי נוסח אשר יצר וברכון קטן. וכשהתור שלנו להיכנס מגיע, אנחנו קמים מחודשים, סוגרים את החוברת ששובצו בה פתרונות, אוספים איתנו מעילים מחממים וצעיף.

אפילו לא ידעתי כמה איכותית תהיה השעה.

מבחן פתע 1 - איפה מוזכר בתנ"ך חודש טבת?

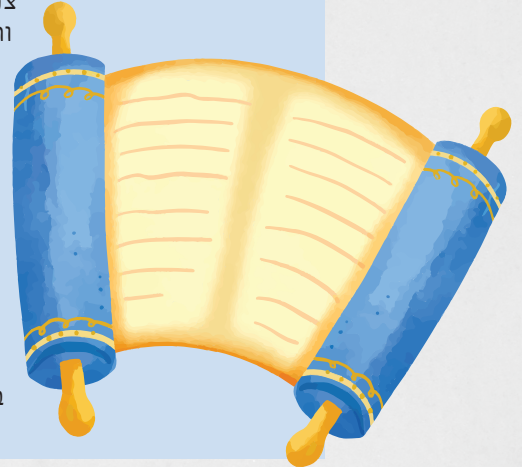
שהקב"ה ציווה עליו לרשום יום זה לזיכרון, דבר המוקדש על חשיבות התאריך והמאורע שאירע בו. חלק מפוסקי ההלכה מסיקים מכך שצום עשרה בטבת הוא כה חמור, שגם אם היה חל בשבת היו צריכים לצום בו כמו ביום הכיפורים, דבר מיוחד לעומת כל התעניות.

העניין תמוה: הלא בזמן המצור עדיין היתה ירושלים כולה בשלמותה, ואפילו עבודת הקודש בבית המקדש נעשתה כרגיל. לזכר חורבן הבית והגלות שאירעו לאחר מכן, נקבעו שאר הצומות. מדוע מחמירים דווקא בתענית המסמלת את תחילת המצור?

אנו לומדים מכך שהפתיחה וההתחלה, גם היא קטנה וחסרת חשיבות לכאורה, מהווה בסיס משמעותי להמשך. מצווה גוררת מצווה, ולהיפך. גם אם החורף המעונן מצנן לך את האנרגיה לבצע שינוי גדול ומשמעותי עבורך, בואי נשקיע מאמץ שיספיק רק לפסיעה אחת, אבל בדרך הנכונה... לגאולה שלך!

חודש טבת מוזכר בתנ"ך פעם אחת בלבד, במגילת אסתר: "ותלקח אסתר אל המלך אחשוורוש... בחודש העשירי הוא חודש טבת" במדרש מובא כי **טבת מלשון טובה**. בכך שנלקחה אסתר למלך אחשוורוש, צמחה טובה לעם ישראל והיא השפיעה לבטל את גזירת המן.

יש המסבירים את שם החודש - **טבת מלשון הטבה** ושיפור, שהרי ראש חודש חל בחנוכה, והוא משפיע את הארת הנרות על כלימי החודש. ביום עשרה בטבת עלה מלך בבל לירושלים והביאה במצור ובמצוק. בספר יחזקאל נכתב

מבחן פתע 2 - "הדואג לימים זורע חיטים, הדואג לשנים נוטע עצים, והדואג לדורות?"

השוואה והתגורר בקיבוץ של 'השומר הצעיר'. במשך שנים שימש כנורולוג מומחה ומפורסם, ובשלב כלשהו הפתיע את כולם וחזר בתשובה בזכות... מדבקת סטיקר פשוטה.

וכך הוא סיפר: "במהלך נסיעה בתל אביב צד את עיני סטיקר קטן במכונית שהמתנה לפניו ברמזור: "הדואג לשנה- יזרע חיטה" הלחם אומנם משביע, אלא שמדי שנה צריך לעבוד ולזרוע מחדש. "הדואג לשנים- יטע מטע" ההשקעה בעצים היא לטווח הארוך. "הדואג לדורות- יחנך את בניו".

ההמתנה ארכה דקה, קראתי את הסטיקר והרהרתי לעצמי: בקיבוץ זרעתי חיטה, דאגתי לשנה. לאחר מכן כשגרתי במושבה, היו לי מאה דונמים של מטע, דאגתי לשנים. אך מה עם הדאגה לדורות? מה אני מלמד את ילדיי להרוויח עוד כסף? לנסוע לעוד טיול? החלטתי שאני מוכרח לחפש משמעות בחיי, וזה היה הרגע בו החל מסע התשובה שלי".

ללמדנו מה כוחו של שבריר דקה של התעוררות הנשמה... משה רבנו, שהוא גדול הדור, ילמדנו כמה שווה טיפה אחת קטנה של שמן זית זך!

רוצה להכין עוגת ויטרניה בעלת שלוש קומות? תפתחי ספר קונדיטוריה מוצלח... מתחשק לך לתפור שמלת מלמלה? כדאי לך לקבל טיפים מהתופרת של השכונה. חשוב לך שהשיש יהיה נקי? קלי קלות, סומכת עלייך שתסתדרי לבד... נכון? אז מדוע, להבדיל, בבניית כלי המשכן, בבגדי הקודש, באפוד ובחושן- משה רבינו סומך על חכמי הלב שיעשו אותם כדת וכדין, ואילו בשמן זית יש הדגשה מיוחדת של "ויקחו **אליך**", וצריך להביא אליו? לכאורה זוהי המשימה הכי פשוטה- אוספים את טיפת השמן הראשונה שיוצאת מן הזית, ובה משתמשים למאור.

מסביר ה"כלי יקר": כשמכניס ציץ מזהב- מבינים שעשו כאן משהו גדול. כשיוצרים חושן עם אבנים יקרות, או פרוכת שמצדה האחד יש דמות אריה ומן הצד השני דמות נשר- זוהי אומנות מיוחדת, ומרגישים: עשינו משהו. אבל שמן זית? גם כל ערבי פשוט יודע להכין... זה נראה קל ואף אינו מעריך את המעשה הזה.

דווקא כעת, כשאור נרות החנוכה מנצח את החושך והקור, קחי איתך את טיפת השמן ותלמדי ממשה רבינו כמה היא שווה. מה ערכה של מצוה אחת שיהודי עושה, מה גדול ועצום הוא רגע אחד של מחשבה טובה או השתדלות. האם תצליחי לייקר ולהאיר רגע אחד כזה?

פרופסור יעקב רודי הצליח. הוא עלה לארץ לאחר

מבחן פתע 3 - 'וידגו לרוב בקרב הים-,' אופס... למה בקרב הארץ?

והנה מגיע ראובן ומקבל תוכחה על מידת פחז כמים. שמעון ולוי מתקרבים, והנה הם שומעים תוכחה על התנהגותם בזמן כיבוש שכם... לכאורה נראה שיעקב אבינו בחר למנוע מהם את הברכות וניצל את ולהסתפק בדברי תוכחה, האומנם?

הרב וולבה מסביר: "הסוגיה העמוקה ביותר באדם היא מידותיו, שורש הנשמה שלו. יעקב אבינו גילה לילדיו מה מידותיהם. אדם יכול לחיות חיים שלמים בלי לדעת זאת על עצמו. והברכה הכי גדולה שהאדם יכול לקבל- היא לדעת באמת מה מעלותיו ומה חסרונותיו. כשאומרים לאדם מאיזו מידה הוא צריך להיזהר- הדבר יכול להעמיד אותו על הרגליים לכל חייו. רק אם יודעים את החסרונות, אפשר להינצל מהם ולתקן. זוהי ברכה עצומה"

יעקב אבינו לא התחרט חלילה, אדרבה- בחר לתת לבניו את הברכה הכי גדולה שאפשר לקבל- לדעת מי אתה באמת!

בפרשת ויחי הנקראת החודש, יעקב אבינו מברך את אפרים ומנשה: "יִבְרַךְ אֶת הַנְּעָרִים... וַיְדַגּוּ לְרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ". הדגים אמורים להיות בים, מה פשר הברכה הידועה והמשונה הזאת? ה"שפת אמת" אומר: נכון, מקומם הטבעי של הדגים הוא בים, אבל עם ישראל יוצא לשנים ארוכות של גלות ושל חיים בקרב תרבות זרה. אנו עומדים להיות דגים ביבשה. ולמרות שאנחנו לא תמיד במקום ובתרבות הטבעית שלנו - אנחנו צריכים לשמור על חיבור לים, לשורש, למקור, לפנימיות. יעקב עומד מול נכדיו שחיים במצרים, ויודע שעליהם, ועל כל יהודי, נגזר להיות פעמים רבות כמו דג מחוץ למים. להתנהג אחרת, להתאמץ לשמור על עצמאות רוחנית, לחיות בעולם גשמי אך לשמור על חיבור למקור מים חיים. הוא מברך את נכדיו, וגם אותנו, שנצליח במשימה. יעקב אבינו קורא גם לשאר בניו לקבל ברכות.

מבחן פתע 4 - כמה אחוזים תרמו בני הישיבות לניצחון?

"הניצחון הגדול הגיע בתרומתם של חיילנו ביבשה, באוויר ובים שמסרו את נפשם. והנה, חיילים נכבדים" סיים בארסיות, "הגיע לכאן רב מירושלים, אולי אפילו ממאה שערים, להציג לפניכם את מספר האחוזים שבחורי הישיבות תרמו לניצחון..." האלפים מחו כף בעוז ונאאמו הסתיים: "בבקשה כבוד הרב" הכריז בציניות. עליתי על הבמה, פתחתי בדברים, כאשר אני רותח בפנימיות:

"חברה, חיילים נכבדים, נשאלה כאן שאלה. כמה אחוזים העניקו בני הישיבות לניצחון? אפתח את דבריי בתשובה קצרה לגופו של עניין. כפי הידוע לי ולכם, התחזית הכללית של מפקדי הצבא היתה שאנו עומדים בפתחה של מלחמה עגומה. דיברו על כשישים אלף הרוגים רח"ל, עד כדי כך שהוחלט להקצות את גינות העיר הגדולות לקבורה ארעית בעיצומה של המלחמה. מי לדעתכם היה עוסק בקבורתם? הרי בחורי הישיבות היו מתגייסים לקבורתם כ'חברה-קדישא' המוסרים נפשם למצווה קדושה זו. ואז, כמובן שהמפקד הנכבד הנואם, היה אומר שתרמנו רבות למערכה. אבל, חיילים נכבדים, הקב"ה לא רצה שנתבטל מתורתנו! הוכרז בשמים כי מוותרים על אותם שישים אלף הרוגים, וזכות לימוד התורה תגן עליהם. "אם-כן, אני מודיע בזאת מעל הבמה, כי אנו בני הישיבות, תרמנו שישים אלף אנשים, וכמו כן תרמנו את גני העיר בתל אביב ובירושלים... קומו על רגליכם והודו להקב"ה!" מחיאות כפיים רמות נשמעו שוב באולם. (להגיד")

והנה אנחנו כעת בפרק כואב נוסף שייחרט על דפי ההיסטוריה. הניסים הגדולים לצד השכול והצער, הם הזדמנות עבורנו לשים לב ולהודות על השגחה פרטית ומופלאה. כי כאשר אנו מודים על הניסים, איננו מודים רק על אלו שהתרחשו בעבר, אלא בכך משפיעים, כמו הודאתנו, על ניסי העתיד!

המגיד הירושלמי הגה"צ רבי שבתי יודלביץ צוק"ל, שהיאריציט
שלו חל בערב חנוכה, כ"ב בכסלו, סיפר כיצד המגפה השחורה, שכונתה 'המוות השחור', קטפה את חייהם של יותר משליש מתושבי אירופה! קטסטרופה בלתי נתפסת לכל הדעות.
ומי אשם? היהודים כמובן. עובדה היא כי אצל היהודים מתו רק מעט, הוא אומר שהם הרעילו את הבארות וגרמו למגפה על מנת להשתלט על העולם. יהודים עונו ונאלצו 'להודות' באשמה, וקהילות חרבו בזו אחר זו. ותמוה הדבר, הרי מלכתחילה מדובר בגילוי עצום של השגחה פרטית! רק היהודים ניצלו מהמגיפה. אז איך ייתכן שדווקא הנס הנפלא הזה- הוא שגרם להמוני הגויים להתנפל על הניצולים היהודים ולהמיתם במיתות משונות?!

וכך השיבו בזמנו מגדולי אותו הדור: היו שהסבירו שיש ליהודים 'גן' מסוים שמגן עליהם מפגיעת אותה מגפה. ומכיוון שמתחמכים 'להסביר' שמדובר בעניין טבעי, ולא בגילוי מיוחד של השגחה, ממילא מאבדים את הזכות ליהנות מתוצאות אותו הנס- ושוב הופיע המוות בדרך אחרת! כלומר, אי ההכרה בנס- מאבדת את הזכות ליהנות מהנס!

נדלג להיסטוריה קרובה יותר, ממשיך רבי שבתי ומספר: לאחר מלחמת ששת הימים בא אלי חייל חברה'מן וביקש שאדבר קצת לחיילים, לחזק אותם. ניסיתי להתחמק אך ללא הועיל, ובסופו של דבר נתתי את הסכמתי. בדרכי לבסיס הצבאי הררתי לעצמי, כי סביר שיתאספו כמה עשרות חיילים בלבד. אך הנה כאשר נכנסתי למקום חטפתי הלם: אלפי חיילים!

הם ישבו והמתינו לבושים במדיהם. תתארו לעצמכם שהיתה זו תקופה של גאווה צבאית, ערך-מקודש בעל הערצה עצומה. כמעט חזרתי לאחורי אך לא היתה לי ברירה. האזנתי בחצי אוזן לנאאמו של המפקד אשר דיבר בזיחות דעת על עניינים צבאיים שונים ולפתע, לקראת סיום נאאמו, פנה אלי ואמר:

עגלה מלאה

לא כל החרדים. אני, לפחות, ממש לא. אני חרדית אבל. פעם פעם, בתחילת דרכי בעבודה, הרבה לפני שקמה בכלל שמורה, והרבה לפני שהניסיון והזמן עשו את שלהם בקודקודי, נגררתי לשיחה סוערת עם עמיתה על ענייני דת ומדינה, מגזר וקהילה. היא הציבה לי טענות פרובוקטיביות, ואני נפלתי אחת לאחת לתוך המלכודת. הסברתי וטענתי, נאמתי ושכנעתי, בלחיים אדומות ובגררון ניחר ובתחושת צדק פגוע. ניסיתי להוכיח לה שכל מה שאמרו זה בלבול מוח, זה שטויות, שהם טועים, שאנחנו צודקים, בכזה להט ומבול של מילים. אחרי שסיימתי הייתי מרוצה קצת. בטח היא תסכים שאני צודקת, אולי אפילו יום אחד אהיה מרצה בערכים. אבל היה שקט, היא רק התבוננה עלי במבט כזה, מהצד, ושאלה- "תגידי, נניח שזה מה שאנחנו חושבים עליכם, ונניח שזה לא נכון. אבל למה זה כל כך אכפת לך? מה אכפת לך שנחשוב שאתם כאלו? למה את כל כך נסערת?"

בול פגיעה. פנצ'ר בלתי צפוי בגלגלים. למה אכפת לי? כי... כי... אולי גם אני קצת מאמינה "להם". אולי גם אני מסתכלת על עצמי קצת במשקפיים שלהם. מודדת את עצמי בסולמות הערכה מבולבלים. מושפעת בכל זאת מהלגלוג, מהבוז לכל דבר שבקדושה שאין להם מושג בו, וכן שואפת לבוא להם טוב בעיניים. להיות לא רק שונה ותמהונית אלא גם מובנת וצודקת. לקבל את האישור הזה, מנציגי הקידמה והנאורות, שגם אני בסדר. ראויה לבוא בחברה.

נכון, אני מבינה את עצמי אחרי שהמפגש מסתיים בחיוכים נימוסיים המחפים על אי אלו שדרים תת קרקעיים שעברו בינינו, לא מפוענחים דים. נכון, הוצפתי רגע בלא נעים. מה שהיא חשבה, או שחשבתי שהיא חושבת, לקח לי לשניה את האדמה המוצקה שלי מתחת לרגליים. כאילו פגשתי מראה ענקית ומעוותת לגמרי מול הפרצוף, ראיתי את עצמי שם מוקטנת ומזורה, זה היה מבלבל. גם מתסכל, איך אבד לי כל הערך שלי בבת אחת? למה הרגשתי שמוודים אותי פתאום בכאלו פרמטרים לא הוגנים, בהם אני מנוצחת מראש? איך כל מה שיש בי התקפל ברגע לגודל של חגב?

אבל זה רק לרגע. כי בין רגע אני חוזרת לאדמה האהובה שלי שאין לי עליה שום שאלות. למקום אותו לא הייתי מוכנה בשום אופן להחליף איתה אפילו לחמש דקות, אפילו לשניה, ה' ישמור. חוזרת לחיים המחבקים והנכונים הרצופים ביזע ועמל לכל אורכם, אך מוארים בבהירות בלתי ניתנת לערעור באור צדקת הדרך. חוזרת אל טעם החיים האמיתי התוסס סביבי כל רגע וכל שניה- טעם של סיפוק ועשייה, טעם של חיים מחוברים ומשמעותיים עד פרטי הפרטים הקטנטנים שבהם, טעם של קרבה ואהבה. חושבת על המציאות אליה היא חוזרת ומרחמת. חושבת על השבת שלה, ומצטמררת. כואבת את הפער הזה, את התהום העמוקה שמפרידה בינינו, ושוב יכולה לקבל את זה שמה שרואים מכאן לא רואים משם. רואים עקום, קטן, חבל. אבל.

לא יתכן שהמפגש הזה ישאיר אותי עם רק הרגשה דלה ותפלה. יותר מתאים שהוא יוליד בי רגע אמיתי של אכפתיות, של תפילה. ואם כבר, גם יחזיר אותי הביתה עם התחדשות של הודיה עמוקה עמוקה. אשרי שבחרת בי לחיות כאן, בצד של העגלה המלאה.

גאוה יהודית, מידה טובה ונפלאה. מתי חשבנו עליה לאחרונה? משום מה על המדרכות הסטנדרטיות של ירושלים או בני ברק אנחנו לא תמיד מרגישות כמה היא נצרכת. הכל טוב לנו, בתוך עמנו אנחנו יושבות, החיים כאלו ברורים על כל הקודים והסעיפים שלהם. כולן נראות כמו כולן, ההבדל ביני לבין השכנה שלי הוא מקסימום שהיא מסתובבת עם בוגבו ואני עם בייבי ג'וגר. ברור שזה הבדל גדול (כך אנו בטוחות שאין מקום להשוואה). אבל עדיין שתינו פחות או יותר באותו צד של המשוואה. בשבת מטיילים גם על הכביש, תרופות באמצע הלילה לוקחים מגמ"ח, ביום שני נוהרים ל"משנת יוסף" עם עגלות תינוק ישנות, בגינה מחליפים טיפים איך משיגים דרגה למעון. חיים הכי שגרתיים בעולם. היימיש. חממה.

מה קורה כשפתאום על שולי המעגל שלנו נרשמת התחככות כלשהי באדם מהעולם האחר. העולם שמתנהל וסואן לא רחוק כל כך, אבל רחוק כל כך. פתאום אחת כזו היא הראש צוות שלי, או מורה בקורס שלי, או האחות בטיפת חלב שלי, או קרובת משפחה רחוקה שנוחתת לשמחה שלי. יהודיה יקרה. אבל כל כך אחרת.

המפגש בהתחלה קצת מביך, זר, מלווה בבדיקה כזאת, בניסיון לאמוד מי הדמות שמולי ומה טיבה. הרבה פעמים היא נראית אוטומטית גבוהה יותר, אשת העולם הגדול. יודעת הרבה מאד דברים שאין בהשכלתי המצומצמת. נאורה, מתורבתת, ממחזרת בקבוקים. מדברת עברית דקדוקית תקינה עם שני ושתי. טסה הרבה לחו"ל, היתה כפריז ויפן ואפילו בקוריאה. לא מפחדת מחתולים. יש לה הרבה ביטחון עצמי וגם משקפי שמש ממותגים בתסרוקת למעלה, ובכלל, למה נראה לי שהיא מסתכלת עלי מלמעלה? מה היא רואה כשהיא רואה אותי? כל הסטיגמות עוברות לי בשרשרת במוח. שיירת הילדים בהם אני כל כך גאה הנצמדת לחצאיתי מכל צד, גם היא מצטלמת לי פתאום בעיניים אחרות. היא חושבת שאני כמו כל האלה שסיקרו לה בתקשורת. עוד עוף זהה, חסר שם וייחודיות בתוך להקה עצומה.

למה אני מרגישה לידה קצת ילדה, קצת תמימה, קצת נחותה ונבערת, או נדחקת לעמדת הגנה אוטומטית להוכיח שאני לא נבערת. שתדע לה שאני ממש חכמה. ויודעת דברים. לא רק אידיש קלה. גם מילים לועזיות. גם טסתי פעם לחו"ל אמיתי לעשות אזרחות. וגם מרוויחה תלוש לא רע.

כדאי שתדע שאני עצמאית, לא כזאת שמכתיבים לי מה לעשות ואני מוכרחת. שלא תראה אותי מסכנה. וגם, אנחנו לא כאלה מלוכלכים כמו שבטח אמרו (מגבון זריז על פני הילד וגם על גגון העגלה), ואני מאד אוהבת את הילדים שלי ולא מזניחה אותם, למרות שהם רבים בצורה מופרזת לדעתה (נשיקה מופגנת לתינוק-אני אמא מדהימה!).

מה היא רואה כשהיא קולטת אותנו במבט אחד, משפחה חרדית סטריאוטיפית, אנשים מפעם, שחורים. היא בטח חושבת שאנחנו מאד עוינים ולא נחמדים. אני מיישרת את הגב, מותחת חיוך רחב, מדברת יותר יפה ואלגנטי עם שני ושתי, מרגישה בשליחות. שליחות היסטורית לגמרי להוכיח לאישה הזו שחרדים הם לא מה שחשבה.

יגבה ליבו בדרכי ה'

להודעה חדשה.

כזכור, המחשב שלי הוא באמת יקר מאד. ניתן לי מטעם המוסד לביטוח לאומי לצורך העבודה, והוא מאושר, תקני ועם אחריות, מה שאומר שעלי לפנות לחברה שסיפקה לי את המחשב לצורך התיקון. יצרתי קשר עם החברה, אשר הבטיחה לשלוח טכנאי כשבוע אחר כך, בעשרת ימי תשובה, בין שתיים לארבע בצהריים.

אופס, מדובר בשעה מאד בעייתית. בעלי בדיוק בשעות אלו יוצא ללמוד בכולל מחוץ לעיר. כל אחד מילדי עסוק בשעות אלו - מי באיסוף הילדים ממוסדות החינוך, מי בעבודה ומי בלימודים. וכמו להכעיס, שכנות טובות שתמיד מגישות סיוע, בעת כזו לא היו בבית.

מה עושים?

בתחילה אמר אחד הבנים שהוא 'קפוף' להיות עמי בביקור הטכנאי, ובעלי יצא מן הבית רגוע ושלו, יודע שהוא לא משאיר אותי כאן עם ברנש זר לבד. אולם מהר מאד התברר, שה'קפיצה' הזו של הבן שלי תתעכב בשעה, והטכנאי הודיע שהוא עוד 10 דקות פה.

תאמרו - טוב, זו לא צריכה להיות בעיה, תכווני אותו למחשב ושיסדר. בשביל זה הוא פה. את לא אמורה לעזור לו, אבל הייתה לי בעיה אחרת.

לפני תקופה החלטנו על שדרוג בבית, והתקנו קפיץ מיוחד לדלת הכניסה, כמו זו שיש באולמות גדולים ובמקומות ציבוריים, אשר לא מאפשר לדלת להישאר פתוחה אלא סוגר אותה אוטומטית מיד לאחר שנכנסים או יוצאים. אז נכון שהפתח פונה לרשות הרבים, לחדר המדרגות, אבל זה לא לכתחילה בהלכות ייחוד. מדובר בשעה שקטה של מנוחת צהריים, ואני לא הייתי רגועה עם עצמי.

בהשראת 'שמורה' וכל הכוחות שהיא נותנת, ותחת הרושם של עשרת ימי תשובה, החלטתי על מהלך חסר תקדים - שאמנם גבה ממני כוחות נפש, אך היה מנוי וגמור עימי שאני 'הולכת' עליו: 'לתקוע' נעל בית בין הדלת למשקוף, מייד לאחר שהטכנאי יגיע, על מנת שהדלת לא תיסגר הרמטית.

אמרתי ועשיתי. הכנתי את נעל הבית במקום זמין, כדי שלא אצטרך לגשש אחריה זמן רב, ומייד כשהגיע הטכנאי האדיב עשיתי מעשה, ובעצמת עיניים מוחלטת תקעתי את הנעל בדלת ומנעתי את טריקתה המוחלטת.

אין לי מושג מה הוא חשב, כי לא ראיתי את הבעת פניו. והאמת היא שזה גם לא עניין אותי. בניגוד למה שצפיתי, לא חשתי כל מבוכה. מן ביטחון עצמי והשלמה עם מעשי השתלטו עלי, ובנימוס כיוונתי אותו לעבר המחשב.

תוך עשר דקות המחשב היה מתוקן וחזר לפעול. כשהטכנאי עמד לצאת הוא רק שאל בנימוס: היכן להניח את נעל הבית הזו?

נראה לי שזו הייתה אחת הפעמים הנדירות בחיי שבהן הרגשתי גאווה במה שעשיתי. שום מבוכה, שום רצון להתנצל, שום הסברים או תירוצים. זו השפה בה אנו מדברים ברמת שפת אם, ואם אתם רוצים, לכו תלמדו אותה!

בשנים הראשונות לחיי סבל אחד מילדינו מבעיה רפואית מסוימת, לא קריטית אך כזו שהצריכה מעקב רפואי וביקורים בבית חולים מדי פעם. (ברוך ה'; הברנש בריא ושלם היום, אב מסור לילדיו. ברוך רופא חולים!) בעקבות הטיפול הממושך, התבקשנו על ידי הצוות המטפל לצרף אותו לקבוצת מחקר אשר בחנה את השלכות המחלה על היבטים קוגניטיביים, ואני הסכמתי. למה? אין לי תשובה. אולי בתור הכרת טובה על הטיפול המקצועי, אולי בגלל מחסור חמור בגאווה יהודית...

כך או כך, באחד הימים בתיאום מראש, דפקו בביתנו שתי נשים חילוניות, שלשבחן יאמר, כיבדו מאד בהופעתן את רגשותינו ואת סביבת המגורים החרדית בה אני גרה. הן התיישבו בסלון מול הילד והחלו לשאול אותו שאלות של ידע עולם.

"אתה יודע מהי המשאבה המשוכללת ביותר בגוף?"
הופנתה אליו השאלה
לא. ענה הילד בפשטות

"מאיזה חומר עשויה הזכוכית?" הגיעה השאלה הבאה...
גם על כך הוא לא ידע להשיב. וכך עוד מספר שאלות, שחשפו בגלוי את ה'בורות' העצומה של הילד החרדי בכל הנוגע להוויות העולם.

מעולם לא הייתי מן האמהות המלעיטות את ילדיהן בהשכלה כללית... ועכשיו התגלה קלוני ברבים.

כאשר תכפו בזו אחר זו השאלות שהילד לא ידע להשיב עליהן, הוא הרגיש במצוקה מסוימת. ואז אמר להן בתום הילדותי הכי מתוק שאפשר לדמיין: "אבל אני כן יודע מה הפרשה" (את המילה האחרונה הוא הגה בלשון קודש עסיסית כזו, שלא היה סיכוי שמי מהן תבין את הנאמר...)

"מה?" שאלה החוקרת בפליאה,

והילד חזר: "אני יודע מה הפרשה של השבוע..."

הסברתי להן בקצרה במה מדובר, אבל בתודעתי נחרת המעשה הזה לזיכרון עולם: אנחנו פשוט לא מדברים באותה שפה. הידיעות שחשובות להן - לא מספיק חשובות אצלנו, ומה שאנו משקיעים בו - לא נמצא אצלם בלכסיקון, וחבל. אבל כן, לדעת מהי פרשת השבוע זוהי אינטליגנציה יהודית בסיסית יותר מאשר לדעת מהי המשאבה החשובה ביותר בגוף האדם, וממה עשויה זכוכית...

המוטו הזה מלווה אותי בכל פעם בה אני נדרשת למפגש בין מה ש'הם' חושבים, מעריכים, מטפחים - לבין מה שלנו חשוב.

ברוך ה', אין לי התנסות יומיומית עם המפגש הזה. אני עצמאית, עובדת מהבית, ויש לי את כל התנאים האידיאליים כדי להישאר שמורה גם בלי מאמץ. אני צריכה לחמם מנועים בפעמים הנדירות בהן אני נדרשת לכך, והאפיזודה הזו מן העבר הרחוק מסייעת לי. הנה דוגמא עדכנית:

בשלהי שנת תשפ"ד, ממש בימים הסמוכים לראש השנה הלך הספק של המחשב שלי, ובמילים אחרות, יצאתי לחופשה ללא תשלום (וללא עבודה...) עד

רקקי שפירא | יוצרת את וחבת סכר

לשים לב

לאחרונה פגשתי את שרה, בחורה יקרה, שעקב מצבה הבריאותי היה עליה לרכוש פאה. היה לה תקציב בלתי מוגבל, והיא בחרה לפנות לאחד הסלונים היותר יוקרתיים בארץ.

היה שם מלאי עצום של פאות מרהיבות, ולכאורה היא יכלה רק לבחור, אך היחס שהיא קבלה שם היה קר ולא אמפתי. היא חיפשה משהו אחר.

היא רצתה לחוש אכפתיות כנה למצבה.

היא יצאה משם מאוכזבת וחיפשה באותו אזור סלון נוסף.

במרחק כמה דקות הליכה משם, היא מצאה סלון פאות נוסף. פחות ממותג, עם נראות פחות נוצצת, אבל היתה שם מוכרת שהבינה לליבה ונתנה לה הרגשה נעימה ומחבקת.

זה מה שהיה חשוב לה יותר מכל. שם כמובן היא רכשה.

הסוד הוא להכניס את הלב לכל פעולה. לחוש אכפתיות אמיתית לצורך של שני, ואז לעשות את מה שצריך.

נשמע פשוט כל כך, לא מדברים על זה כמעט, אך זה הסוד של עסקים מצליחים, וזה הסוד של עובדים מצליחים.

בחודש האחרון סובבה ההשגחה וישבתי בחדר המתנה זמן ממושך עם בחורה חילונית בשם דנה. ממילות נימוס ספורות שהחלפנו בינינו, התפתחה שיחה ערה.

דנה סיפרה שעד שמחת תורה תשפ"ד, היא הכירה את הציבור החרדי רק דרך התקשורת, ודרך מקרי הקיצון בהם חושפים

עולות בציבור שלנו. מה שגרם לה כמובן לא לאהוב אותנו יותר מידי.

בשמחת תורה תשפ"ד נחטף בן דודה בידי צוררי ישראל, וכאן השתנתה התמונה לחלוטין.

היא סיפרה שהציבור היחיד שמגלה איכפתיות ולא עוזב אותם, שעוטף את המשפחה ולא שוכח, זהו רק הציבור החרדי על אירגוני השונים. הסיוע והחיבור שהם מעניקים ממלא את בני המשפחה בכח ותקווה, וכן שינה את היחס של כלל המשפחה המורחבת לציבור החרדי מהקצה לקצה.

דודה שלה, אמו של החטוף, תל אביבית שמאז ומתמיד שנאה חרדים והתלוננה שהם משתמטים מגיוס, אומרת היום שבעיניה תרומת החרדים למדינה לא פחות חשובה מאשר שירות בצבא, והיא מעדיפה שהם ימשיכו לתרום למדינה בדרך שלהם.

היא הוסיפה שבת דודתה, אחותו של החטוף, מתראינת בכל העולם, וכחלק מהסיפור על אחיה היא מספרת גם על העזרה שהם מקבלים מהציבור שלנו.

דנה שיתפה אותי שהיא התחילה ללמוד על יהדות באחד מארגוני הקירוב, וכל המבט שלה על שומרי המצוות הפך למכבד ומעריך.

מעבר לשמחה העצומה שחשתי בעקבות השיחה על הזכות להיות שייכת לציבור כל כך קדוש ומיוחד,

התחדדה לי עוד יותר עוצמתה של האכפתיות שבכוחה גם לקרב את הגאולה השלימה.

נאמה פרען, אתכנתת

את עושה רושם

זה היה רגע חסר אונים. ישבנו שתינו, חברה מהצוות ואני, מול המחשב במשרד, וניסינו להבין מה קרה למסך שמולנו. המספרים השתוללו מול העיניים, ובמהירות הצטברה מסה של פניות לשרת. ניסינו לפענח מהיכן מגיעה כמות הקריאות העצומה הזו, בעוד השרת עצמו כורע תחת העומס של מיליוני קריאות, ומול עינינו הולך ו"נחנק"...

בסוף נמצאה הסיבה.

קוד קטן וישן, ישן נושן אפילו, שהסתתר לו בשקט בקובץ צנוע עם שם תמים על השרת, ומשם הפעיל פרוצדורה הרסנית שגרמה לכלל המהומה.

מישהו, מתישהו, כתב את הקובץ הזה במהירות ולצורך נקודתי, העלה את הקובץ לשרת, והלך.

אותו מאן דהו כבר מזמן לא עובד במשרד, אבל הקוד שלו נשאר לגמרי נשאר... ומה עולל!

הרבה אנשים עברו במשרד שלנו במהלך השנים, ולאחר שהלכו, נדמה להם שחלקם בהיסטוריית המשרד נעלם יחד איתם. אך האמת היא שלמרות שהם עצמם כבר מזמן לא בשטח, נשאר אחריהם חותם של עשייה מתועדת וקיימת, שממשיך לפעול

ולהשפיע.

קחו למשל את בתיה. למען האמת מעולם לא פגשתי אותה ולא אזהרה אותה ברחוב, אבל את השם שלה אני מכירה היטב. היא חתומה על מספר לא מבוטל של קבצי קוד מעולים במערכות המידע אצלנו במשרד, ופועלה היסודי והמשובח נותר וממשיך להשפיע על עבודתנו, גם הרבה אחרי שהיא שוכנת לבטח בטוב ובנעימים (כך אני מקווה) במשרד אחר.

וזה נכון לא רק לגבי קוד...

אנחנו משאירות חותם. בכל מקום בו עברנו ובכל מעשה שעשינו. יש בנו יכולת סגולית להשפיע, במתנה אלוקית.

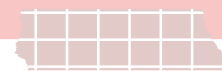
"כל מה שבראתי - בשבילך בראתי. תן דעתך שלא תקלקל..."

בכוחנו הדבר.

כל מעשה או הימנעות, כל אמירה או שמירה על שתיקה, כל ניהול נכון של סדר עדיפויות בשעת מבחן - עושים רושם. משנים. משפיעים. מותירים חותם.

חותם כאן, בארץ, במעגלים המקיפים אותנו בבית ובחוץ. מעגלים של השפעה, של יצירת אקלים סביבתי מחלקיקי מעשים ורגעי החלטה...

וחותם נוסף שם, גבוה.

תאר ברצונך, ר"ח

איך לאט לאט חתימה עם תואר כבוד ולצידה חותמת עם מספר רישיון, הפך לנתח בעצמותינו המעניק ערך עצמי מוסף.

אולי חסרה בנו מאותה גאוות יחידה השמורה לאותן קומץ קטן של נשים מכלל ישראל, הזכות יום לפרנס בתים של תורה, המגדלות ילדים למצוות, השייכות לליגה הנבחרת של עובדי ה' הנעלים ביותר? איך קרה שאנחנו זקוקות לאותו ערך נוסף, חיצוני וחסר משמעות אמיתית, של תואר כבוד הממוסגר בתעודה מוזהבת?

לו היינו מלאות בשייכות אמיתית פנימית ובלעדית למהותנו ותפקידנו האמיתי, וחיות את העובדה כי לימודי המקצוע לא היו אלא הכשר לאומנות נקיה ומפרנסת, לא היה מקבל התואר החשוב מקום של כבוד בליבנו.

וכך כותב אורחות צדיקים בשער הגאווה:

"הגאווה במעלת החכמה משובחת, שנאמר "אל יתהלל חכם בחכמתו... כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי". ויוסיף הודאה לבורא ברוך הוא, וגם דעה והשכל ומידות טובות בתפילה, לומר- "מודה אני לפניך שנתת חלקי מיושבי בית המדרש ולא מיושבי קרנות" וכמו "אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו" ועל זה נאמר: "ויגבה ליבו בדרכי ה'", כי יהיה אדם יקר רוח וגבה לב בענייני העולם הבא..."

חלק ענק יש לנו בענייני העולם הבא. אנו כל כך שייכות לשם בכל חלקי חיינו. אם רק נתבונן בחשיבות האדירה שלנו, בתפקיד הנעלה אותו אנו ממלאות יום יום בתדירות, נתמלא באושר צרוף של "אשרינו מה טוב חלקנו", ולא יצליח לדבוק בנו מאושרם וכבודם של יושבי קרנות.

לפני מספר ימים התקלקל מכשיר המיני בר המשרת. כנאמנות כבר מספר שנים את צוות העובדים במשרד. עד לתיקון המכשיר עמדו במטבחון שישיות מים, ועוד קומקום פשוט להרתחת מים.

כנראה שלאור פתרון המים בבקבוקים, לא ניכר מאמץ מיוחד מצד אי מי להזמין טכנאי לתיקון המכונה.

מנגד, גם אף אחד לא התאמץ לטרוח להעלות בתדירות גבוהה שישיות מים, כך שדי מהר הגיע מצב בו לא היתה ברירה אלא לשתות מי ברז, כן, פשוטים כאלו כמו ששותים בבית.

לאחר כמה ימים החלו להישמע כל מיני קולות:

"למה הכנת קפה פשוטה צריכה להיות כרוכה בהמתנה לקומקום מיושן" אנוחנו ב2024

"לא מכבד שבמשרד רואי חשבון צריך לשתות מי ברז. מדוע

המזכירה או הבוס לא מקדמים את תיקון המיני בר?"

"זה ממש מזלזל שלא מתקנים את המכשיר.. מרגיש כמו במשרד זוטר ונכשל"

בזהירות שאלתי אחת שלפי הסיפורים היה נשמע שהיא חיה חיי אברכות פשוטים, ומשום מה היתה כעושה במיוחד - "ומה את שותה בבית? איך את מכינה קפה?"

"טוב, מה את משווה... פה זה משרד רואי חשבון, שיכבדו..."

תהיתי בליבי, מי הצליח להטעות אותנו כל כך עד שתעודה/ תואר/ מקצוע נכסף מעלה את ערכנו ומעניק לנו חשיבות עצמית.

אלישבע פישר | בעלת אולפן הפקות ו'קוואליצ'רית' קלידים

עלי להיות גאה על הזכות שעודני מחוברת להרגשים נכונים. מהמקום הזה להגיב בפשטות מה שנכון לסיטואציה, ודי.

הסיפורים הכי טובים אלו סיפורים שהיו באמת. והסיפור הבא זה אחד הטובים עליהם גדלתי.

הוא מתאר יהודי שנוסע באוטוסטרדה סאן רמו העניקת שבאיטליה. עשרה נתיבי תחבורה שועטים סביבו, וכמותו על הכבישים עוד אלפי מכוניות גועשות לעבר יעדים שונים ומשונים. לפתע בצד הדרך הוא רואה אדם חבוש כיפה, נראה די נואש, עומד לצד מכונית עם מכסה מנוע מורם. גמילות חסדים זו מצווה שאחד מעמודי העולם עומד עליה, ולכן הוא מוצא את עצמו פונה לשוליים עם רכבו ועוצר לצד המכונית החונה. לאחר דקות ספורות מתברר שיש תקר באחד הגלגלים ואין לנהג צמיג זמין. ליהודי ההוא יש, והוא אכן מחליף ומתקן ומסיים את כל הפרוצדורה על הצד הטוב ביותר. נהג המכונית מתיישב ליד ההגה באנחת רווחה, ודקה לפני שנפרדים - מתקופף היהודי גומל החסד אל החלון ומושיט יד לברכת פרידה ונסיעה טובה. ואז - נתקל מבטו בתליון "שתי וערב" רחב שוליים המתנדנד ויורד מתוך שרשרת דקיקה התלויה מן המראה הקדמית. נרתע ונדהם כולו הוא שואל את הנהג לפרש האלמנט. ההוא צוחק ואומר: "הא, זה? אני כומר!!" "מהה???" ומה עושה הכיפה הזו על ראשך? הלוואי היהודי. "אה, פשוט! תמיד אני מחזיק איתי כיפה אחת בתא הכפפות, לכל צרה שלא תבוא, ולכל מיני תקרים בדרכים. כי מי יעצור אם לא יהודים..."

אולי עלינו לקחת מפה את המשפט האחרון, ישירות אל שלל המקומות והסיטואציות הללו, בהם נכון לנו לעשות סטופ ולבחור בצלילות בנכון ובאמיתי. "כי מי יעצור אם לא יהודי???"

עוצרת על זה

הסיפורים הכי טובים אלו הסיפורים שהיו באמת.

השבוע נסעתי עם נהגת נחמדה, שכנראה לרגל הנוסעת עם הקלידים בבגד והדרך המשעממת - החליטה להפעיל מוסיקה ברכב. נהדר. אין שום בעיה להנעים לנו את החלל החדוש במנגינות, אבל בהחלט יש בעיה כאשר מה שהיא הפעילה היה שיר עם מילים לא מזהות. דווקא הקצב היה מזהה למדי, והוא היה לועזי, ולא מהסוג העדין במיוחד... לאחר כמה שניות שהתבשמת' מהצלילים רציתי לעשות לזה סוף. אבל מה... כל כוונתה הייתה להפעיל לכבודי ולהנאתי, והתלבטתי מה ואיך לומר. סליחה, זה מענה אותי ולא מהנה? זה בכלל מזעזע שזאת אמורה להיות מוסיקה? תשתיקי וזהו? תנמיכי ווליום? שימי באוזניות לעצמך בלבד? ...? אולי תעלבי? בשם מה אבוא אליה.

לפני כשבועיים יצאתי בערב ל"שיעור ניסיון משחרר ובריא בחינם - לך, האם העובדת". התפתיתי להתעמל ולקפוץ, להניף זרועות מעלה ומטה, להזיע ולעשות פלאנקים, עד שדאבו כל שריריי. אבל מה... היו שם נשים מכל מיני סוגים וכיסויים, ומטפחות וחצאיות בכל מיני אורכים וסגנונות. לאורך כל השיעור התנגנו באוזני דאנסים וטראנסים בקצב מסחרר חושים. בסיום החוויה רצו שנחתום מני שנתו וברירו בחיך ענק אם נהננו, כי בטח כן. התלבטתי מה לומר. בתנאי שתנמיכו ווליום? בתנאי שתשנו את המוסיקות? בתנאי שתסדרו את החצאיות והמטפחות של כולן...? אולי יעלבו...? ובכלל, מה יחשבו עלי...? בכלל, זה היה שיעור חינוך, ואני ממש לא מחפשת להתנשא. בשם מה אבוא אליהם.

ואז חלפה בי מחשבה ש"בשם מה אבוא אליהם" צריך להיות אחרת. לא ממקום מתנצל על חיי. לא ממקום שמחפש להצדיק את בקשתו ולהסתתר מאחורי איצטלות צדקות ערטילאיות ונבוכות. לא! אם הדבר הזה מבחינתי הוא מינימום כדי לשמור על טוהר נשמת - ראשית כל צריך להיות ברור לי שכך המצב לא יכול להמשיך. שנית -

משאבי אנוש

בסגנון הלחץ והמלחץ שהיא סיגלה לעצמה לאחרונה. אלישבע איתי בחדר. היא בצוות אחר, והיא בהלם מההתנהלות הזאת.

"לא הבנתי, זה תמיד ככה?" היא שואלת.
"לא יודעת, חזרתי עכשיו".

"זה די מוזגם. היא מבינה שהרגע נחתת פה מחופשת לידה?" היא מניחה סימני שאלה.

אני מספרת לה עוד קצת מעבר למה שהיא ראתה. היא מזדהה מאד ומעודדת. מסבירה שזה לא יהיה ככה כל הזמן, ואני עוד אחזור לעצמי ולתפוקתי, ואין כמוני ואל דאגה.

"ואת יודעת שבמקרה כזה כדאי לפנות לHR" היא מוסיפה. האמת שאף פעם לא ברור לי מספיק מה התפקיד של נשות משאבי אנוש, במחילה אם יש כאלה בקהל. הן אמורות לדאוג לרווחת העובד, אבל איך בדיוק זה קורה?

אולי זה צריך לקרות מיוזמת.

אני יוצאת למטבח למזוג לי מים ובדרך פוגשת את נופר, הלא היא ה HR שנמצאת בדיוק בקומה שלנו. השגחה פרטית. האמת שזו באמת סיעתא דשמיא, כי מסובב כל הסיבות סובב שגם היא חזרה לא מזמן מחל"ד (אחרי שמונה חודשים... ולא שלושה וחצי) והיא בטח תבין את העניין.

אני אומרת לה שלום, וגם שואלת אם נוכל לדבר ומתי למחרת על הבוקר מתקיימת השיחה.

"וואי, איך אני מבינה אותך" היא אומרת מיד אחרי שאני מסבירה את הרקע לסיבה שפניתי אליה, ומשתפת אותי במה שעובר עליה מאז שהיא חזרה - "אני לא מרגישה שאני עדיין אותה אני". אבחנה מעניינת.

כך או כך, היא מקשיבה בסבלנות, גם לדברים אחרים שמצאתי לנכון על הדרך לומר, ומסכימה איתי בכל פה.

עינת מתקשרת אלי למחרת על הבוקר. היא ממש מתפעמת מכך שפניתי לנופר, כמה מיוחד זה וכמה זה נכון, והיא כל כך שמחה שמתאמים איתה ציפיות.

על הדרך יורדות לי כמה משימות מהבורד, ודברים נהיים הגיוניים יותר.

זה נחמד.

לא שיותר אין לי משימות ואין לחץ. אני עובדת, הכי שאני יכולה, כי משלמים לי ואני צריכה לתת את מה שאני אמורה. יש גם לחץ באוויר, וזה לא הולך להשתנות בקרוב. אבל לפחות משהו בי נרגע מאד.

אני אישה ואמא, וגם עובדת, בשכר. אבל לא יכולה אף פעם לעשות יותר ממה שרוצה ממני הקב"ה, יותר ממה שמחייב אותי סדר העדיפויות הנכון והאלוקי. אני עמלה על הסולם שיכוון אותי, מקווה שיום אחד גם אהיה מדויקת יותר. בינתיים - עובדת על זה.

ב"ה ובשעה טובה נולדה לי בת. מתוקה וענוגה ורכה ומדהימה. יחד איתה יצאתי למה שמכונה משום מה 'חופשת לידה'. שלושה חודשים חיפשתי איפה החופשה, ולא מצאתי. במקומה היתה תינוקת דבש שבוכה בלילות, ועד שהגיעו שעות שינה רצופות, החופשה באה אל סיומה.

זמן קצר כל כך אחרי ששבתי לעבודה, אני מוצאת את עצמי מתגעגעת לימים היפים הללו, שאין בהם קוד ויש בהם כל כך הרבה דברים אחרים. זמן לפוש וזמן לעבוד. חזרתי ואני פה. כעת אני מבינה מצוין למה קראו לתקופה הזו 'חופשת לידה'.

לוקח לי בערך יומיים לשכוח איך מתנהלים בחופש. מצפה לי עומס מטורף שלא זכור לי לפני הלידה. משימות המספיקות לחודשיים ונועדו לשבוע. המון אנשים שרוצים המון דברים, באגים, פיצ'רים, והכל עם דדליינים קצרים וקרוכים.

אני מנסה לשלב. בבוקר יש עבודה, גם בצהריים, אחר כך יש בית והמון דברים שצריך וכדאי וכיף לעשות. וזמן, זמן קצוב מאד. מנגד בעבודה מחכים שאני אסיים דברים, עכשיו ומהר, כי הלקוח כבר לוחץ.

כל יום חמישי יש לי שיחה קבועה עם עינת. אני כבר שבועיים פה מאז שחזרתי, ולמעשה אני חוששת מהשיחה הזו. למה? ככה.

משהו לא מתנהל כמו תמיד. כנראה זה קשור בין השאר לחברה ומצבה הלא יציב כל כך. יש הרבה לחץ באוויר, כנראה גם המנהלים של עינת לוחצים עליה לסיים דברים וממנה הלחץ מגיעה אלינו. בין השורות עוברת אמירה מאד ברורה - אנחנו צריכים פה אנשים חזקים, עובדים, מסורים. כאלה שיודעים לעשות שעות נוספות ולעבוד בקצב מסחרר. אני לא מרגישה כזו בכלל, ומבינה את השורה התחתונה של המסר - מי שלא יתאים את עצמו, ימצא את עצמו בחוץ.

ובכן, זה כבר מאיים. פרנסה משמיים וכל זה, אני יודעת ומאמינה. אבל בפועל, זה לא כזה קל. אני מוצאת את עצמי עובדת בשעות לא שעות. כשבעלי בסדר ג' והקטנה ישנה ויש כל כך הרבה דברים שצריך לעשות בבית.

נראה שזה לא מספיק. אני מרגישה את עינת נוספת בעורפי, לא מרוצה במיוחד. לא מבינה למה דברים לא נגמרים ומה קורה.

מה לעשות, אני עדיין לא בשיא כוחותי. לא חדה כתמיד, לא חזקה כתמיד. מה שבטוח - נואשת מאי פעם. לא נחמד ולא כיף לדשדש מאחור כשדברים סביבי רצים לא ברור לאן.

השיחה איתה מגיעה, וגם אשר יגורתי. היא חושבת שאני יכולה להיות טובה יותר. מעמידה לי דברים ברורים, מסבירה מה צריך להיות גמור מתי, ולמה זה חייב לקרות. פשוט חייב.

אני יוצאת מהשיחה איתה עם דמעות בעיניים. מה בדיוק אני אמורה לעשות? לא יכולה להקדיש עוד שניה לעבודה מעבר לשמונה שעות שאני אמורה להקדיש לה כרגע (ותודה למי שחוקק את החוק של שעת הורות, זה כמעט כלום, אבל זה משהו). באמת שזה כבר מוזגם ולא מעשי ולא אפשרי, ויותר מזה אני פשוט לא יכולה.

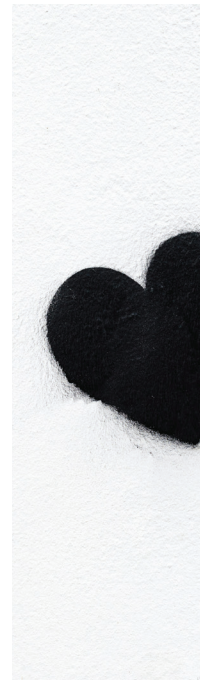
או כמו שבעלי מגדיר את זה אחר כך - מעבר לחובת ההשתדלות. הכל נכון, אבל בתכל'ס, מה עושים? אולי כדאי למצוא עבודה חדשה? אני מנסה במקביל לגשש את דרכי שוב בעולם התעסוקה. בינתיים אני פה.

ביום ראשון עינת נכנסת לחדר ומדברת איתי על משימה כלשהי,

להגביה את הלב

המלחמה ודן בשאלות רבות ששאלו פליטי חרב באשר לעתידם. רבים ביקשו לחונן את עפר הארץ, שהרי אמריקה- על ניסיונותיה הרוחניים- נתפסה כסכנה גדולה.

הוא הביט בהם בעיניו החודרות, הטהורות ואמר-
טומאת אמריקה עדיפה פי כמה על הטומאה הציונית.

והם אמרו לו- אבל הציונות חובשת כיפה!!

והוא אמר להם- זהו הרע בהתגלמותו. הסגסוגת האיזומה שאי אפשר לנפות את האמת מתוכה, כי כל תכליתה של האמת הוא רק "להדביק" את השקר ולהעניק לו רגליים!

היום קל לראות שלשקר אין רגליים. אבל עלינו מוטל להתבונן עוד, להעמיק ולחדור מבעד לשכבה הבאה. להבין שנדבקנו. שלא ברצוננו, נדבקנו.

אנחנו נושמים את הערכים שלהם לתוך הריאות, עם החמצן, והוא נוסע לנו בתוך הורידים ונשטף עם זרם התודעה. זהו אקלים תמידי יומיומי שנספג ומשפיע עמוק.

נכון, אנחנו בוחלים בכל אותם ערכים של כוח ועוצם יד ואנחנו לא שם, לא באמת. אבל רק, ככה, עוקבים בערנות אחרי ההתפתחויות, ששים בהצלחות וחרדים בכישלונות, וחשופים ודואגים ומעורבים -לפעמים מאד מאד. קצת מבולבלים באשר לתפקידנו, והברומטר שלנו עולה ויורד עם הדופק הלאומי, ופתאום רועד ומתערער בנו אותו מקום טהור שפעם לא היה לו שמץ שייכות עם מה שקורה בחוץ.

מה שהיה ברור מול הגויים, מה שהתברר מול ההשכלה ומול הציונות, נמצא עכשיו במבחן הקשה והנורא ביותר- בתוכנו. הבלבול כבר לא בחוץ, הוא בפנים. הטשטוש כבר לא שם, הוא פה, בתוך מה שמפעיל את הראש והלב שלנו. עבודת המיון היא מפרכת ומחייבת מציאות ו-לא, אי אפשר לזרום ולאהוב את הכל ואת כולם, כי אז אנחנו נהיים מעורבים בכל ובכולם. אבל מנגד, כל כך קשה לי להתייצב מאחורי עצמי, לא להתנצל, לא להתגרד, לא להתנסח יפה וביחד לנצח.

אין לנו שיעור רק התורה הזאת, ובכל זאת, למה כל כך מהר אני נחלשת? בכל מפגש. עם אדם לא דתי, וגם עם אדם דתי וגם חרדי.

אני רוצה כל כך להתמקד. רוצה לחיות נכון. אין לי עוד הזדמנות עלי אדמות, קיבלתי את זו האחת. אני לא רוצה לפספס את האוניה כי ויתרתי לכל האנשים בתור, כי הייתי נחמדה ומסבירת פנים והעליתי מס לחוקים, לרגשות, לקודים שלא אני כתבתי. כי רציתי למצוא חן בעיניהם ובעיני עצמי, ושכחתי לשאת חן וחסד קודם כל- בעיני אלוקים.

הבירורים שלנו- קהילת 'שמורות' בעולם העבודה- קבלו פתאום ווליום ענק וממלכתי, משמעות חובקת חיים. אנחנו חייבות לדעת בדיוק מי אנחנו גם במקומות שפעם היו המעוז שלנו!

אנחנו חייבות ללמוד שוב ושוב מהם הערכים שאנחנו מקדשות, לבצר את הבתים שלנו, לזכור מה שווה לנו עכשיו ועל מה אנחנו מוכנות ללכת עד הסוף.

מניסיון, די במילים ספורות כדי לסכם מה היה אכפת לו, לאדם.

על המצבה של אבא שלי, זיכה אותי השם לבחור במילותיו של דוד המלך:

"מי האיש החפץ חיים, אוהב ימים לראות טוב. נצור לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה, סור מרע ועשה טוב, בקש שלום ורודפהו".

הלוואי שנזכה. ושיהיו המילים לעילוי נשמתו.

כשהייתי בת שבע עשרה, אבא שלי נפטר והייתי צריכה מתוקף תפקידי כמחזיקה בעט- לנסח טקסט למצבה.

היה מקום מוגבל ומחיר מופקע לכל אות. היה צריך לחסוך. היה צריך לדייק.

העט רעד בידיים שלי, כשהבנתי בגיל רך מאד שאדם מגיע לסוף המסע שלו ויש לו משפט. לא רק דין שקורה בשמים, אלא כאן, עלי אדמות- משפט מחץ קצר, אחד ויחיד, שמספר מי הוא היה. על מה הוא חי ומת. מה היה אכפת לו באמת.

הסיפור הזה מתהווה לאורך חיים שלמים, ונתפר מכל הבחירות שאנחנו עושים. אנחנו כל הזמן מנסחים, כותבים ומוחקים, משפרים ומדייקים ומזככים.

עבורי, הפכה עבודת הניסוח קשה מאד לאחרונה. לכן, כשלאה בחרה את הנושא, הרגשתי שהיא פרצה לדלת פתוחה.

רק אני מרגישה שקשה מאד להגביה לאחרונה את הלב בדרכי השם? שהעולם זורק לנו אלף מבטים, מושך אותנו במילים, בחבלים ובכלי זין משוכללים ומתוחכמים,

העיקר שנקטין את עצמנו? רצוי בכלל שניעלם וזהו, ושלא נשכח לקחת איתנו בדרך את כל החשוב והיקר לנו.

לא זכורה לי שנה כזו, בה דנו כל כך הרבה בבית שלנו על ענייני השקפה. על- לאן אני שייכת ומה נדרש ממני עכשיו, כשכל כך מעונן בחוץ. כשכל קווי המתאר מטושטשים, וגם אם את רוצה באמת להבין- אף אחד לא יכול לדבר ברור כי זה לא 'פוליטיקלי קורקט'.

מדי פעם בא אדם גדול לתוככי הסמינר של בתי ותוקע בשופר גדול וחזק. מטלטל שוב את אמות הסיפים ומזכיר את מעמד הר סיני, את "אנוכי השם" ו"לא יהיה לך אלוהים אחרים על פני". שום אלוקים. לא כוח ולא כנסת ולא ניצחון ולא פשרה, לא ריצוי ואפילו לא צער וכאב ו"ביחד" מדומה. רק אנוכי השם לבדו, אותה צעקה שבקעה משפתיים של דורי דורות יהודים שהלכו כצאן לטבח במיתות משונות אבל זכרו היטב היטב מי הם היו, ולשם מה הלכו.

העיוות היה מחוץ להם. אצל הגויים. והיה קל לזהות את המלכודת. אותם יהודים ידעו לומר- אתם לא משלנו, אין לנו דבר איתכם, וגם אם תיטלו את חיינו אין זה מעלה או מוריד דבר וחצי מן האמת הנצחית.

זה היה שחור ולבן. קשה. אבל שחור לבן.

ואז באה ההשכלה וחתכה בבשר החי וגדעה תשעים אחוז מאחינו בגרמניה, כי מול הבלבול היהודי הרבה יותר קשה לעמוד. אין לך יהודי שלא אוהב חקירה ושכל מעודן ותרבות. והיה יפה בחוץ וחופשי, ורק לזקנים עוד נשאר כוח להתבדל.

את אחינו האבודים בא היטלר והחזיר, העמיד אותנו שורות שורות וקרא לכולם יחד ולכל אחד לחוד- בשמו: יהודי. עם השכלה ובל, עם זקן ובל, עם שביס ומטפחת. בלי.

אחר כך באנו לכאן, אל הארץ המובטחת.

מסופר על הרב מרדכי פוגרמנסקי זצ"ל, שפעל בצרפת שאחרי

שלום רב,
 אני עובדת במשרד רו"ח. לקוח הביא לי בושם כהוקרה... מה אני אמורה לעשות איתו?
 הוא שאל אותי אחרי כמה ימים אם השתמשתי או החלפתי, לא עניתי לו תשובה ברורה והוא
 הסיט את הנושא.
 זה מונח פה מתחת לשולחן בעבודה ואין לי מושג מה עלי לעשות.
 זה לקוח שאני מאד חוששת להתעסק איתו ולדבר איתו. הכל אצלו רק דרך טלפונים ופגישות
 (הוא לא מסכים להתכתב), וכל פעם מחדש הוא שואל בשלומי ובשלום הבית. אני לא מנהלת
 כזה סגנון שיח עם אף לקוח, זה מאד מאתגר. אני מפחדת מה תהיה התגובה הבאה שלו, ומה
 אעשה ואם ח"ו אם יחליט לתת לי שוב מתנה (כי הוא באמת מקבל שירות טוב).
 אולי יש לכם פתרון? תודה רבה.

יקרה,
 וואו. קשה...
 לקוח מאתגר. הייתי אומרת שזו דוקא הזדמנות לשים אותו על המקום ולסדר קצת את סגנון הקשר.
 למה את מפחדת ממנו? מה הוא יעשה לך אם תהיי אסרטיבית וקצת "קשוחה", ולא תשחקי את
 המשחק בדיוק איך שהוא רוצה?
 נכון שצריך לתת ללקוחות שירות הגון, נאמן, מקצועי ואדיב. לגמרי!
 אבל אנחנו ממש, ממש לא חייבות לעבור את הגבולות והערכים שלנו כדי למצוא חן בעיניהם.
 אם את עצמאית לא תפסידי מזה שום פרנסה שנקצבה לך. ואם שכירה- אף בוס לא יכול לדרוש
 ממך לתת ללקוח ליצור קשר יותר מהגבולות הללו.
 ביררנו רבות על נושא המתנות אצל רבני השמורה. ההלכה: אסור לאישה לקבל מתנות מגבר ולהיפך.
 (אם זה כרטיס מתנה או משהו דומה שמחלקים בצורה שווה לכולם, ולא מתנה אישית, אין בעיה).
 לכן במקרה כזה, הדבר הנכון לעשות כאשר לקוח בא לתת מתנה, הוא לומר תודה בנימוס (לא מדי
 חם)
 ולהוסיף: תודה על הרצון הטוב, אך אני לא מקבלת מתנות מלקוחות.
 רו"ח זה עוד יותר טוב, לפי החוק הגיוני שבכלל אסור לכם לקבל מתנות מטעמי אתיקה.
 אם הוא מתעקש, אז לומר שוב בהחלטיות: ממש תודה, אני מעריכה, אך אסור לי לקבל מתנות
 מלקוחות.
 במקרה כזה שהוא כבר נתן, על פי ההלכה צריך למצוא דרך לומר שלא קיבלת את המתנה.
 אם הוא מגיע, להוציא ולומר לו בכבוד: תודה על המתנה, אך לפי אורח חיי אני לא מקבלת מתנות
 מגברים.
 מאד קשה... הא? יכול להיות שיהיה המום ושאל- מה?
 חוזרים שוב על המשפט לאט.
 אם הוא לא מגיע- כך הרב אמר- צריך להתקשר אליו בשיחה עסקית כלשהי, ולומר לו את הנ"ל.
 אם יבוא לאסוף את זה או לא, לא משנה, העיקר שידע שאת לא קיבלת. שהגבול הזה שהוא ניסה
 לחצות- חוזק מחדש.
 חוץ מפתרון הבעיה ההלכתית יש פה גבול חשוב מאד: אל תנסה לשחד אותי במתנות ואין בינינו שום
 קשר אישי. על הגבול הזה צריך להמשיך ולעמוד בכל השיח.
 לתת תחושה רשמית, עניינית, לתת מענה מאד מקצועי אבל לא לתת לו לעבור במילימטר את
 קשרי העבודה.
 אם הוא מאתגר מדי, רצוי לבקש מהבוס להעביר אותו לעובד אחר.
 יכול להיות שיהיו כמה דקות של אי נעימות וסומק... אבל בעז"ה תרגישי את התגמול המידי אח"כ
 ותנשמי לרווחה. השיח איתו כבר לא יהיה מעיק בעז"ה
 בהצלחה רבה!!

בנצרה אחת

מתוך מדור הייעוץ של שמורה | shoalot@shmura.org

(השאלות מובאות בקיצור ושנוי פרטים, לאחר קבלת רשות מהשואלת)

ואוו, תודה רבה! ממש מילאת לי את החסר!
הוא צריך להגיע בימים הקרובים אלי לפגישה.
אז מה שאני צריכה לעשות זה לתת לו את הבושם חזרה בנימוס ולהסביר לו שאני לא יכולה לקבל מתנות?
אני לא צריכה לקחת סיכון שאולי זה יפגע במשרד? או שהוא יפגע או ח'ו יקפיד עליי? (הוא אדם שעובר חיים לא קלים). תודה.

בהחלט, יקרה.
המשרד לא יפגע, לא לקחת מתנות מלקוחות זה משהו מאד מקובל ומקצועי גם בציבורים אחרים מטעמי אתיקה ועוד.
חוץ מזה, לקוח נורמלי לא יעזוב את המשרד שהוא מרוצה בו, כי לא הרשו לו לתת בושם לעובדת.
וגם אם כן, זה מקרה מוזר מאד ואת לא צריכה לקחת על מצפונך.
לא קורה שום נזק משמירת ההלכה, רק תועלת. לכל הצדדים.
יכול להיות שהוא ירגיש אי נעימות, אבל בסך הכל את מיטיבה גם לו כי גם הוא חייב בקיום ההלכה, גם אם הוא לא יודע את זה.
כל עוד את מדברת בכבוד ואדיבות ולא בתוקפנות אין סיבה שיפגע, זו השקפת עולמך וגם הוא אמור לכבד אותה.
בהצלחה רבה!

שלום רב,
מעדכנת... אני אחרי!!! ב"ה!!
שלושה חודשים שהלקוח אומר כל שבוע שהוא יבוא תחילת שבוע הבא, עוד כמה ימים... ורק לפני כמה דקות הוא בא למשרד ממש בהפתעה.
במשך כל זמן הביקור כשהוא סידר את מה שהיה צריך, אני רועדת ומתלבטת איך אני עושה את זה ואם בכלל. בסוף כשהוא כבר סיים הכל, ה' נתן לי את הכוחות, ופשוט שלפתי לו את הבושם מהמגירה ואמרתי שאין לי אפשרות לקבל מתנות. בהתחלה יותר הדגשתי שזה לא הכי חוקי ואח"כ בגלל הדת.
אמרתי לו תודה על הרצון, אבל את המתנה אני לא יכולה לקבל.
הוא דווקא שיתף פעולה, ב"ה ולקח מיד ולא התנגד.
ב"ה ב"ה שסיימתי עם זה, אחרי כ"כ הרבה זמן של מתח ומועקה...
תודה ענקית על כל העזרה!!!
אתן פשוט מזכות את עמ"י, שנזכה כולנו בזכות זה לגאולה השלימה בקרוב!!!

וואו, משמח לשמוע!! איזו גבורה!!
ממש מעריכה אותך, איך שמרת את זה כמה חודשים לרגע הזה, והאומץ ברגע הנכון...
איזו מדהימה!!
מרגש לראות סיעתא דשמיא כשזה מסתדר בקלות, שיעמוד לך לזכויות בכל!!

אנו כאן בשבילכן!
לשאלות, דילמות אישיות ובירורים הלכתיים
בנושאי עבודה ניתן לבנות למדור הייעוץ

- טובי אלקיים -

יודשת את מקומי

כשנחיתות,
גאווה,
ימדרנות
וערך עצמי
נפגשים

בעולם המוחצן של
היום, מצפים שנמנה
בקול את החוזקות,
הכישורים, היכולות
וההצלחות שלנו,
ונספר לכולם כמה
אנחנו שוות. אם יש
לנו עסק עם שיווק,
הנורמה בשוק גם
דורשת מאיתנו לשווק
את המוצר שלנו
באגרסיביות, ולקשור
לו את מירב המחמאות
והסופרלטיבים.
האומנם מדובר
בשיח מכבד, היוצר
הערכה אמיתית?
האם מתערבבת כאן
גאווה, או שזה עניין
של ערך עצמי גבוה?
העידן הנוכחי מזמן
לנו אתגרים ובוחן
כמה אנו נשארות אנו
עצמנו, בתוך מערכות
יחסים מורכבות של
עבודה ומסחר.

בשיחה עם נשות
מקצוע בכירות בתחום,
הבנו שככל שנהיה
שלמות יותר, וננטרל
רעשי רקע חיצוניים,
נצליח להתחבר
לאמת הפנימית שלנו
ולהחזיק בה ברוגע.
היציבות הפנימית,
שמושתתת על אמת
יצוקה, תדבר בעד
עצמה, ותוביל אותנו
בבטחה למקומות
שאנו שואפות להגיע
אליהם.

היא הייתה חברה טובה. גדלנו יחד, למדנו יחד, ויצאנו לחפש עבודה יחד. היא התברגה מיידית במשרד מצליח עם תנאי העסקה אופטימליים, ואני התבוססתי בחיפוש אחרי מקום שיכיר ביכולות שלי ויסכים לשלם עליהן היטב. החברה שלי לקחה ללב את העובדה שאני לא מרוויחה מספיק ולא מתקדמת, למרות שהכישורים שלי תואמים משכורת גבוהה יותר.

"את מוכרחה להסביר למעסיקה שלך כמה את שווה. אם לא תספרי לה, היא לא תנחש לבד כמה את מוצלחת. תציגי בפניה את התעודות המרשימות שלך, את העבודות הפרטיות שאת עושה, תגידי לה כמה הלקוחות מרוצים". מידי פעם היא הזכירה לי שאני מוכרחה לגשת למנהלת ולקיים את השיחה הזאת, אבל המחשבה שאעמוד מול המעסיקה ואשבח את עצמי בקול תרועה רמה - גרמה לי להעדיף את המשבצת הנוכחית, ולהמשיך לעמול ולהתייגע כדי לטפס בסולם... השנים שחלפו הבהירו לי שהדרך להעפיל לפסגות, אינה מחייבת מסע ביזיונות בחדרה של הבוסית, כשאני מהללת ומספידה את עצמי בשטף. זה נכון לגבי, וזה נכון לגבי כלנו - נשות משרד, עובדות הייטק, רואות חשבון, מנהלות אדמיניסטרטיביות, גרפיקאיות וכל מי שמייחלת לקידום בעבודה. הדרך להשיג הצלחה מקצועית, נעשית בסייעתא דשמיא מתוך התנהלות מכובדת וסולידית, הכרה פנימית, והרבה ענווה שמביאה חן.

פיינגולד מכירה את ציר המשפטים האלו, ומציינת שזה מקום נמוך ושגוי להיות בו. "כשנקודת המוצא היא נחיתות, העובדת עוברת לפוזיציה של ריצוי. היא מאבדת את הגבולות ששמרו עליה עד היום, מקבלת עבודות נוספות שאינן בתוקף תפקידה, ונשארת במשרד גם אחרי שנגמר לה הכוח. הפעולות שלה מעידות על חוסר ערך, והתוצאה המעציבה היא זלזול של המעסיקה, ובעיקר ניצול. אם העובדת לא מכירה בתוצאות, בערך של עבודתה, בהתקדמות האישית שלה ובמה שיוצא למעסיק מזה שהיא קיימת, אז איך הוא ידע מזה?"

זה נשמע מכעיס, אבל אחרי שפיצחנו את אלמנט הסחר ההוגן, נבין שהמעסיקה בסך הכל מבקשת לנהל מערכת יחסים של רווח הדדי. "מה שקרה כאן זוהי ירידת ערך שלך. אם את מגיעה למשרד בתחושה שאינך מספקת ערך, המעסיקה תחוש בכך, ותוסיף עוד ועוד משימות שיצדיקו את המחיר שהיא משלמת לך, ויהפכו את העסקה למשתלמת עבורה. המקום הנמוך בו את נמצאת - מפר את המשוואה של רווח הדדי, ואת מאבדת את היכולת להוביל סחר הוגן. עמדת נחיתות גורמת תמיד לניצול או תסכול. אם אדם רוצה לחוש משמעותי והוא אכן כזה - תפקידו לתת לך ביטוי".

משדרגים תנאי עבודה

הדרך הנכונה להצליח במשא ומתן בעבודה, מתבססת על היכולת להבין את הערך שלנו. "לפני שתבקשי כסף מהמעסיקה, טוב שתבהירי לה מה היא מקבלת ממך, ואיך את מקדמת את האינטרסים שלה. כל בקשה יכולה להישמע מוגזמת או אפילו חצופה, אבל אם מגישים אותה נכון, ההצעה תישמע כערך כלפי העסק. למשל, את מבקשת מהבוסית שמהיום את רוצה להגיע בשעה תשע בבוקר לעבודה. בואי ספרי לה מה יוצא לה מכך שתבואי בכזאת שעה: אני אגיע יותר רגועה ונינוחה, לא אבזבז את השעה הראשונה בבוקר על התנשפות והתרגעות מהמרוץ. אהיה רעננה ופנויה ישירות לעבודה. העובדה שאת רוצה לבוא מאוחר כי כך נוח לך מבחינה אישית, לא מעניינת את המעסיקה, אבל ברגע שהיא תבין מה הרווח שיוצא לה מכך - יש סיכוי גבוה שהיא תשתף פעולה".

זה נכון לגבי מגוון בקשות נוספות, כמו למשל שעת עזיבת המשרד: "תוכלי לומר למעסיקה שלך: 'אם אצא הביתה בשלוש במקום בארבע, את תרוויחי כי לא אהיה בלחץ בשעה האחרונה, ולכן תפוקת העבודה שלי תעלה. יהיה לי חשק לעבוד יותר ביעילות ולהספיק יותר משימות'. ברגע שהמעסיקה תפנים שהיא תשיג תועלת גבוהה מכך שתיענה לבקשה שלך, הבקשה שלך תהפוך להיות אינטרס של המעסיקה".

סימולציה נוספת היא שכירה שמבקשת להציב גבולות לבוסית. "הבוסית התרגלה לתקשר איתך טלפונית לכל אורך שעות היום, ואת מעוניינת להגביל את התקשורת מחוץ לשעות העבודה, למיילים בלבד. אם תבואי בדרישה שאין לך יכולת להיות זמינה כל היום בטלפון, ולכן את מבקשת צמצום של הקשר - אין סיבה שתקבלי שיתוף פעולה נלהב. לכן, כדאי לך להפוך את הגבולות שלך לאינטרס של הבוסית, ולומר את הדברים ממקום של רווח עבורה: אני מרגישה שהרבה

ערך תמורת משכורת

יעל פיינגולד, יועצת עסקית בשיטת השכפול ומנהלת המרכז למצוינות עסקית, מנתחת את האינטראקציה בין עובד למעסיק, המבוססת על אופן הסחר בעידן הנוכחי. "בעולם העסקי, לא משלמים לנו על ידע אלא על היכולות והכשרונות שמובילים לקידום העסק. ידע הוא מוצר נפוץ, ולכן הדרך להצליח בשוק העבודה מתבססת דווקא על כישורים שיש לך לתת. ככל שתתרגמי את נקודות החוזק שלך לתועלת עבור המעסיק - ישלמו לך יותר".

בוקר חדש מאיר. את מתייצבת במשרד, מעבירה כרטיס ומתמקמת בעמדה שלך. "המעסיקה אינה משלמת לך משכורת כי התייצבת במשרד ומילאת את האטמוספירה בנוכחות, אלא כי את נחוצה עבורה ומביאה לה ערך ותועלת" מחדדת פיינגולד את הקשר העסקי. "כל עוד יש לך מה לתת, מתבצע סחר חליפין: את נותנת ערך, המעסיקה נותנת משכורת. אם בעבר היו מחליפים עגבניות בחלב או תרנגולות בכבשים, הרי שבציביליזציה של היום, הסחר מתבצע במטבעות של תועלת תמורת כסף. תועלת רבה יותר, משמעותה כסף רב יותר".

בתור שכירה, המעסיקה רוכשת לא רק את הידע שלך, אלא גם את הכישרונות, את היכולות האנליטיות, את מהירות החשיבה ואת הפרקטיקה שפיתחת במהלך השנים. "כל עוד את מועילה למעסיקה ומקדמת לה את המערכת, יהיה לה שווה להעסיק אותך, והיא תשמח לשלם לך את התמורה שמגיעה לך".

חידוד אלמנט ה"ערך תמורת משכורת", מייצר שינוי תודעתי רב משמעות. "ביחסי עובד-מעסיק, מתקיימת כימיה של מסחר. אנשים טועים לחשוב שכיון שהמעסיק נותן את הכסף, הם אלו שצריכים אותו. ואז הם נשאבים לפוזיציה של ריצוי. הם מתאמצים להיות עובדים טובים אבל לא בהכרח מועילים, הם מרצים או לחלופין מתוסכלים, ומאבדים את הגבולות. בתור אשת מקצוע שפוגשת את יחסי הסחר משני הכיוונים, אני אומרת באחריות מלאה שקו החשיבה ההססן מצד העובדים, הוא קו שגוי. אם אין הדדיות של קשרי Win-Win, לא יתקיים חוזה לאורך זמן בין העובד למעסיק. העובד מקיים כאן סחר הוגן, והמעסיק צריך אותו לא פחות ממה שהוא צריך את המעסיק. כל מערכת יחסים שאינה פועלת בצורה של רווח הדדי, סופה להתפרק".

סחר הוגן

מיכל עובדת בהייטק כבר קרוב לעשור, ובכל זאת, משמיעה פעמיים ביום משפטי פאניקה המתבססים על חוסר ערך עצמי. "מדברים על גל פיטורין במשרד. אני כל כך חוששת להיות אחת מהעובדות שמפטרם. הלוואי וימשיכו להעסיק אותי כרגיל, ולשלם לי את המשכורת ששילמו עד היום ללא פגיעה בתנאים. אני חייבת את העבודה הזאת, לא יכולה לשאת אפשרות של פיטורין. רק שלא יתאכזבו ממני".

כשאת
יושבת חור
מעסיק,
אל תימני
בפניו את
ההצלחות
שלך
כרשימת
מכולת,
אלא שזרי
את הדברים
באגביות.

שמבקשת להתברג במשרד פרסום, את יכולה לציין באגביות שמות של גופים חזקים שעבדת מולם. או אם את מתראינת למשרת הייטק- כדאי שתשזרי את הניסיון, הפרוייקטים והמשרות שצברת במהלך השיחה בטבעיות, כשהדגש הוא על הידע המקצועי הרלוונטי,

ולא עליך כפוקוס מרכזי. תני לו מידע שיאפשר לו להבין כמה את שווה."

כשאנשים שואלים אותי מה יגרום למעסיק לקבל אותם לעבודה, אני מבקשת מהם לעבור מפוזיציה של "מוכר" לפוזיציה של "מקשיב", כלומר, להקשיב לדרישות העבודה, לשמוע מה הבוס מצפה, לזהות את הכאב של העסק, כלומר מה חסר לעסק שהוא מבקש להשלים כעת באמצעות גיוס עובדת חדשה, ואז תהיי חכמה יותר לדייק לו את המענה. כך גם בתחום העצמאיות. כאשר בעל עסק מקשיב לצורך של הלקוח, הוא הופך לאוטוריטה בעיניו. האמון של הלקוח נבנה כשמישהו מקשיב לו ומנסה להגדיר במדויק את צרכיו, במקום לנסות 'לדחוף' לו מוצר.

אלמנט נוסף שישכנע את המעסיקים לקבל אותנו בין שורות העובדים, הוא לא להפליג בשבח עצמנו ולחסוך במלל מיותר. ככל שהיומרות נמוכה יותר - כך האמון מתבסס. "קחו כדוגמא את עולם הפרסום. כשאני רוצה לצאת עם פרסום של מודעה ללקוחה, ואכתוב עליה- "פייגי כץ, הגרפיקאית המוכשרת והמפורסמת, מקבלת לקוחות חדשים", הלקוחות יפקקו באמיתות המודעה. אם פייגי כץ כל כך מפורסמת, מדוע הם וכל הסביבה הקרובה והרחוקה לא מכירים אותה? לעומת זאת, אם אכתוב במודעת הפרסום: "פייגי כץ מרחיבה את מעגל הלקוחות", הלקוח הפוטנציאלי יאמר לעצמו - זה נשמע שהיא מאוד מוכרת, מעניין איך אני לא מכיר אותה... בכך שלא אמרתי עליה מילה - גרמתי לתת בה אמון גבוה יותר."

שרה קמינסקי ממשיכה לנתח את המושג אסרטיביות, ולהבהיר לנו טעות שהתאזרחה אצל רבים. "אנשים לא תמיד יודעים להצמיד את המשמעות הנכונה להגדרה של 'אסרטיבי'. כשאני אסרטיבית, זה לא אומר שאני תקיפה או פחות סימפטית כלפי המעסיק או הלקוחות שלי. זה כן אומר שאני שומרת על הגבולות שלי, שמירה היוצרת ביטחון במרחב העבודה. שמירה על גבולות מובילה לתחושת ביטחון בכל מערכת יחסים, הן אם זה הורים וילדים, והן אם זה קונה ומוכר. זוהי אסרטיביות - לשמור על גבולות ברורים ומגנים, בצורה הבהירה ביותר שיש. האבסורד הוא שדווקא כשאנחנו לא מספיק ברורים לגבי הגבולות שלנו, מה אני מוכנה לתת בעבודה, ומה בשום אופן לא - אנחנו הופכים להיות תקיפים. המצוקה והתסכול המתפתחים לאשר אנו חשים ש"דורסים" אותנו בקביעות, מוציאים מאיתנו עם הזמן תגובות יותר תוקפניות ופחות מוצלחות. ככל שנרגיש בנוח עם הגבולות שלנו, נבהיר אותם בצורה מכבדת ונעימה ונעמוד על קיומם, המעסיקים יכבדו יותר, ואנחנו נהפוך להיות עובדים חרוצים ומוערכים יותר. ככל כשאת משמרת את הגבולות שלך, כולם יודעים מה את מוכנה לתת, ומרגישים ביטחון לצידיך."

מידע הולך לאיבוד. חשוב לי שכל דבר שאת אומרת, יקבל את כובד המשקל ולא יתפספס בין לבין. אני רוצה שהכל יהיה מדויק, אבל בשיחות לאורך היום אני לא תמיד פנויה לרשום את הדברים. כיוון שכך, אני עלולה להחמיץ תכנים חשובים. אני מציעה שמהיום תרשמי לי כל דבר במייל, וכך הכל יהיה רשום מולי בצורה מסודרת, ולא נחמיץ שום מידע". מה שמעניין את המעסיקה הוא מה יוצא לה מהעובדה שהיא באה לקראתך. פחות רלוונטית לה הנוחות האישית שלך. ברגע שהיא תשתכנע שתפוקת העבודה שלך תלויה בנוחות האישית שלך, זה יהפוך להיות גם אינטרס שלה."

גם כשאנחנו מדברות עם מעסיקה על הגבולות הרוחניים שלא נסכים להתפשר עליהם, חשוב לבוא ממקום שמדבר על העסק ולא עלי עצמי. "כשאני מדברת על עצמי - זה מאוד מקטין אותי. עלי לדבר על הערך שביכולתי לתת. אלו מתנות שהקדוש ברוך הוא העניק לי במטרה לפרנס את משפחתי. בשביל להתפרנס, אני לא אמורה לעבוד בשעות לא שעות, לרצות את המעסיקה שלי ולהיות בלחץ לגבי המשך העסקתי. אם המשא ומתן הספציפי שניהלתי כעת לא יצליח, אנסה כיוון אחר. ככל שאתמחר את הערך שלי בגבולות, ואבין שאני לא מוכרת את עצמי אלא את המתנות שבורא עולם העניק לי- אנשים ישלמו, ואתקבל תמורה הוגנת ליכולת שלי."

דרמה, אגרסיביות וכישלון

שרה קמינסקי, יועצת עסקית 'צעד וחצי למיליון', פוגשת הרבה את השאלות סביב נחיתות, ביטחון עצמי, אסרטיביות ומה שביניהם. "העולם של היום מוחצן מאין כמוהו. באיזשהו מקום, אנשים התרגלו להשתמש בשיווק עצמי אגרסיבי, מתוך מחשבה שככל שימנו את תכונות האופי המוצלחות שלהם - כך יתקבלו מהר יותר לעבודה. התחושה היא שחסרה הקלאסה של פעם, האלגנטיות המכובדת, הפנייה הנעימה עם הצניעות והחן. חשוב לציין שדווקא עודף האגרסיביות והגאווה שאנשים התרגלו לפעול בהם - יוצרים מנגנוני הגנה ואנטגוניזם. אם ניקח כדוגמא את עולם הפרסום, הרי שככל שהפרסום העצמי נעשה בצורה ישירה ובוטה יותר - כך הוא מעורר אנטי ומרחיק את הלקוחות הפוטנציאליים. אם את יושבת מול מעסיק, ואומרת לו בלי להתבלבל שאת מדהימה ואין סיכוי שיצא עובדת מוצלחת כמוך - סביר להניח שהפסדת את המשרה הפוטנציאלית עוד לפני שניגשת אליה. מגנוני ההגנה של המעסיקים פועלים באופן אוטומטי, והם ננעלים ברגע שמקבלים תחושה שאת מנסה לדחוף את עצמך פנימה בכוח."

ההמלצה של קמינסקי היא לפעול בצורה עקיפה. "כשאת יושבת מול מעסיק, אל תימני בפניו את ההצלחות שלך כרשימת מכולת, אלא שזרי את הדברים באגביות. למשל, אם את יועצת אסטרטגית

של שיווק, נתקלות בחומה בצורה של ביטחון עצמי רעוע ונסוגות אחורה בצומת הקריטיית הזו. "לא נולדתי למכור" או "אין לי מספיק ביטחון עצמי כדי לשכנע מישהו לרכוש את המוצר שלי" אלו טענות הנשמעות שוב ושוב.

פגשנו את **רייזי הלפרט**, מנהלת בכירה ומלווה נשים ליצירת הכנסה משמעותית ע"י שיווק מקצועי ומכובד, תוך פיתוח עצמי והעצמת יכולות. כיום היא אחראית בס"ד על צוות של יותר מ-2,500 נשים בכל רחבי הארץ, ומספרת לנו על הדרך שעברה, כדי להשיג יעדים גבוהים ולהביא הכנסה גבוהה הביתה. היא משתפת אותנו במוטיבים המרכזיים אותם למדה במהלך הדרך, היכולים לחזק אותנו מבפנים ולסייע לנו לשווק בצורה בטוחה ומוצלחת. נוכל לבדוק מה מהם מתאים לנו ולאמץ בחום.

"הצלחה אינה בהכרח קשורה לכישרונות", משוכנעת ריזי. "אפשר להגדיר זאת יותר מדויק: "הצלחה נגזרת מאחוז אחד של כישרון ו-99% של מאמץ!" פיתוח תחום עסקי ויכולות שיווקיות, דורש מיומנות בדיוק כמו לפתח שריר פיזי בגוף. ככל שמתאמנים יותר, מתמידים ולא מפסיקים, מנסים שוב ושוב ואפילו טועים, ונכשלים- השריר מתפתח, המיומנות נרכשת, מצליחים יותר ובטוחים יותר. המוטיבציה עולה וממילא התוצאות, בסייעתא דשמיא".

מעבר לזה, מבקשת ריזי להזכיר את נתוני הפתיחה השונים של כל אחת. "אם ניקח לדוגמה את שיעור ההתעמלות, נזהה שכל אחת מגיעה עם יכולות אחרות. אחת גמישה מאוד, השניה מצליחה לבצע את התרגיל מיד ובקלות, ואילו אחרת מתקשה ליישם את התרגילים, אבל אחרי תקופה ממושכת של אימון, אין ספק שגם היא תתקדם ותגיע להצלחות. ההמלצה היא להסתכל על השיווק, על העסק או על תחום ההכשרה שלך, כעל "חדר כושר" מדהים לפיתוח יכולות אישיות, וממילא גם להעלות את ההכנסה. ככל שתתאמני יותר ותתמידי - תזכי לתוצאות".

כמי שהגיעה להישגים גבוהים, אין ספק שיש לך טיפים להתנהלות שיווקית נכונה ובטוחה מול מעסיקים ומול לקוחות. שתפי איתנו טיפים שהובילו להצלחה?

רייזי משיבה שבכל פעם שהיא רוצה משהו מסוים מהעומדת מולה, בין אם זו עובדת שמבקשת העלאה במשכורת, בין אם זה בקשה שלה לשיפור תנאים מהמעסיק, ובין אם זה בעל עסק המוכר שרות או מוצר ללקוח פוטנציאלי- תמיד יש אחד שמוכר ואחד שקונה:

"או שאת מוכרת את התועלת שלך למעסיקה על מנת לקבל שיפור, או שהיא מוכרת לך למה לא עכשיו, או לא בכלל... זה תמיד עובד כך, או שבעל עסק מוכר את השירות/ המוצר שלו ללקוח, או שהלקוח מוכר לו הסברים למה זה יקר, למה לא עכשיו, או למה הוא בכלל לא צריך את זה. ואפילו בבית, בקריצה, המשוואה הזאת קיימת. או שאני

שלמות פנימית ואמון בעצמי

סביבת העבודה מזמנת לכולנו אתגרים. פעמים רבות אנחנו מוצאות את עצמנו בפוזיציה של סירוב. איך עושים את זה נכון?

"צריך לדעת קודם כל להיות ברורים בתוכנו עם ה'לא'. לא לבוא ממקום מסתבך ומתנצל", מסבירה קמינסקי. "מהניסיון שלי כבעלת עסק במשך שנים ארוכות, כאשר מישהו מתנצל כשהוא אומר לא, הוא גורם לפגיעה עמוקה שרק הולכת ומסתבכת. הדרך הנכונה לסרב היא להעביר מסר מדויק ומחושב, לצמצם מלל, בלי להפליג בדיבורים ובסיפורים".

אם למשל במשרד ההייטק בו את עובדת עורכים יום גיבוש לעובדים, כדאי לגשת לבוסית, להודות על הרצון הטוב ולהעריך, אך לגופו של עניין- לומר לבוסית בפשטות ובנעימות שלא תוכלי להשתתף, כי האירוע לא תואם את אורח חיך. ככל שתביאי מסר מדויק וטוב, בזה אמור להסתיים העניין. ככל שתתחילי להתנצל, להצטדק ולהסביר הסברים ארוכים, רוב הקהל שסביבך יראה בכך התנשאות שתגרום לניכור ולכעס, ובהמשך גם לפגיעה. כשאת אומרת 'אסור לנו', התגובה הספונטנית של רוב האנשים היא: גם אני דתייה (לאומית) ואני משתתפת באירועים. את מתנשאת עלינו. לכן התשובה צריכה להיות: "אני לא מתכוונת להשתתף. זה לא נוח לי/ לא מתאים לי". כמוכן, בעדינות ובכבוד ובלי שום תוקפנות, אבל כן בצורה מוגמרת, של מסקנה אליה הגעת עם עצמך ממקום ברור ושלם, ולא ממקום מהסס או מתנצל. את מסבירה לעצמך: אני אישה שמורה, זאת הדרך הנכונה בה אני יכולה לעבוד כאן ולתת ערך, ואני בוחרת בה כל יום מחדש. אני לא אמורה ולא יכולה להסביר את כל השקפת עולמי לאלו שסביבי, למה אני צודקת והם לא. אדרבה, מניסיון בשטח, עמידה עקבית ומכובדת על עקרונות מעוררת הרבה הערכה אצל כולם. כשברור לך מהי דרכך, עם הזמן הסובבים אותך יעריכו ויכבדו. חוסר הכבוד וההשפלה מתחילים להגיע כשאת מתנצלת. התנצלות מזמינה אופציה לוויכוח".

ביטחון עצמי ככלי לשיווק מוצלח

ומה קורה כשהסחורה היא לא הכישרון או הידע שלנו, אלא מוצר אמיתי וממשי אותו עלינו למכור? נשים רבות ועצמאיות המגיעות לפוזיציה

אם אדם לא קונה ממך את מה שאת רוצה למכור לו, זה רק בגלל שהוא לא הבין שהמוצר שווה עבורו את המאמץ והנסך שהושקעו.

מטרה ברורה נותנת ביטחון

ריזי ממשיכה ומתארת מניסיונה את העקרונות החשובים המסייעים להתנהלות בטוחה בדרך להצלחה, בס"ד.

"תכונות היסוד החשובות אינן בהכרח תכונות מולדות או כישורונות יוצאי דופן, אלא טכניקות שניתנות ללמידה ולרכישה מתוך עמל והתמדה. יש כאן גם עניין של החלטה חזקה, ונכונות לשלם את המאמץ הנדרש. אישה שרוצה לעשות צעד גדול קדימה או לבצע קפיצה מסוימת בתחום ההשתדלות לפרנסה, צריכה רצון חזק וסיבה משמעותית. אם לא בוער לך להתקדם בעבודה, אין סיבה שזה יקרה לבד. אם ברור לך שהצורך להתקדם הוא ההשתדלות הנכונה ביותר עבורך, תמצאי את הטכניקות והדרכים להיות יעילה יותר, וכתוצאה מכך לקבל קידום. לא מספיק לעשות בקושי את מה שנדרש, לסמן "וי", לבצע את המינימום, אלא להיות במקום של- חשוב לי להצליח, וכרגע אני עושה הרבה כדי שזה יקרה. אם לא הצלחתי בדרך אחת אנסה בדרך אחרת, ואם שוב לא אצליח- לא אתייאש ואנסה שוב ושוב. אפיק לקחים ואנסה לשפר, והעיקר להמשיך הלאה."

אלמנט נוסף המחזק אותנו מבפנים, הוא להעמיד מול העיניים את הסיבה המשמעותית עבורה שווה להתאמץ ולעמוד באתגרים שבדרך.

"ברגע שיש מטרה חזקה ועוצמתית, היא תהיה חזקה יותר מהקשיים שנפגוש בדרך. ממש כמו שכדי לנסוע במסלול אתגרי בתוואי דרך הררי וסלעי, צריך לנסוע ברכב מותאם, או בג'יפ חזק עם מנוע עוצמתי שיעמוד במסלול ויצליח לדלג מעל האתגרים. באותה מידה אני צריכה סיבות חזקות למה לי להתאמץ ולשלם מחירים של קושי בעבודה או בעסק. כנשים ערכיות, חשוב לנו ביותר לדעת כיצד לחלק את המשאבים היקרים של זמן וכוח, להיות שלמות עם עצמנו גם כאשר יש לשלם מחירים, ולהבין בצורה הכי ברורה שאפשר מדוע אנחנו עושות את מה שאנחנו עושות. אחרת, הקונפליקטים הפנימיים יגזלו ממני כל העת אנרגיה יקרה, לא יהיה לי ביטחון במה שאני עושה וזה יזלוג החוצה. המנוע שלי צריך לענות בכל עת על השאלות החשובות: מדוע אני מתאמצת, מדוע חשוב לי להצליח. מה ארוויח אם אתמיד, מדוע אני לא רוצה להיכשל, מדוע יצאתי לדרך ומדוע אני ממשיכה לצעוד בה."

ומה עושים כשבכל זאת עדיין לא הולך? כאן מגיע חלק חשוב של התמדה. "גם אחרי אכזבה או קושי, אסור לאבד את כל הביטחון העצמי, לא לוותר לעצמנו אלא להמשיך בכל הכוח. חשוב לזכור כל מי שהצליח ספג גם כישלון, ולא כישלון אחד אלא רבים. ההבדל נעוץ בכך שאנשים מצליחים לא נעצרו אחרי הכישלונות, אלא בחרו להמשיך. חוסר הצלחה או כישלון הם דברים זמניים, שלא בהכרח ימשיכו, ואת יכולה תמיד לבחור להתאזר הלאה בתקווה ובאמונה.

והחשוב מכל- תפילה וקשר ישיר עם בורא עולם, הם המפתח הראשי והמיוחד להצלחה, ואין כמותם לנסוך עלינו רוגע ביטחון. הידיעה הברורה שהוא המנהל והוא היחיד ששולח את הברכה, האמונה שהוא רוצה להשפיע עלינו טוב, ושכל חודש מחדש ההכנסה מגיעה רק ממנו - מעניקה שלווה נפש לעסוק בהשתדלות שלנו בלי לחץ ופחד, ומתוך אנרגיות טובות של שמחה ואמונה."

כניש
מטרה
חזקה
ועוצמתית,
היא תהיה
חזקה יותר
מהקשיים
שנפגוש
בדרך.

'מוכרת' לילדים את הקציצות, או שהם 'מוכרים' לי למה הם לא רעבים... השאלה הגדולה היא, מי מוכר למי? מי הוא זה שמצליח למכור?

התשובה המפתיעה היא- הצד **המשוכנע** הוא המוכר ולא הצד **המשכנע**. ככל שאני בטוחה בתועלת שאני מביאה עם היכולות שלי, או השירות / מוצר שאני מוכרת, ככל שאני וודאית יותר לגבי התועלת שיקבלו ממני- אני אצליח יותר למכור."

ריזי לא מנסה לשכנע, להפציר או להפעיל מכבש לחצים מתיש ולא נעים, אלא משקיעה בפיתוח התועלת שיקבל הצד השני. "אני משקיעה בלהיות וודאית ומשוכנעת בעצמי ובמה שיקבלו ממני. בסופו של דבר הלקוח יקלוט זאת, ויהיה מוכן לשלם ברצון את המחיר שאבקש בעד התועלת שהוא יקבל. ההבנה הזאת שולחת אותי להשקיע במקומות הנכונים, ובסייעתא דשמיא גם להצליח. אין סיבה לפרסם בלי סוף בכל מקום, או לשכנע אנשים שאני מכירה לקנות מוצר, כל עוד אני לא משקיעה בלהיות בטוחה ב- 100% בטיב, בתועלת ובערך המקסימליים של מה שאני נותנת. עדיף להשקיע את המשאבים שלנו, שהם זמן, כסף וכוחות, כדי לשפר את היכולות או את המוצרים שלנו, וכך להיות בטוחה ברווח שיצמח מהם לאחרים. אפשר לסכם בשלושה צעדים את פרופיל העבודה הרצוי בשיווק:

· הצעד הראשון הוא לפתח ולהשקיע בתועלת של מה שאני מציעה.

· הצעד השני הוא גלגות מיהו קהל הלקוחות הפוטנציאלי שיכול ליהנות מזה, ולהיות בטוחה בכך שיהנו במאה אחוז!

· לאחר שהשקעתי בפיתוח התועלת המרבית, ובביטחון הפנימי שלי במה שאני נותנת, אוכל להציג את התועלת בפני קהל הלקוחות הפוטנציאלי המדויק, באופן שיבינו שהם מקבלים הרבה יותר ממה שהם משלמים. בהרגשה של- "איפה היית עד היום ולמה לא פגשתי אותך קודם..."

הדברים רלוונטיים לא רק לשיווק גרידא, אלא אפילו לשיחה של שכירה מול מעסיק. ברגע שנהיה משוכנעות ושלמות עם הערך המדויק שאנחנו נותנות, ובצורך של המעסיק לקבל את השירות שלנו, כל השיח יראה אחרת. אנחנו נהיה אלו שמוכרות לו שירות, במקום שהוא ימכור לנו סיבות מדוע הוא מוריד במשכורת.

"מניסיון, אם אדם לא קונה ממך את מה שאת רוצה למכור לו, זה רק בגלל שלא הבין שהמוצר שווה עבורו את המאמץ והכסף שהושקעו. כך גם לגבי מעסיק, אם הוא לא משלם לך מספיק, כנראה הוא לא מבין כמה המוצר שאת מציעה שווה לו, ואת זה תוכלי להסביר רק אחרי שהדברים יהיו נהירים וברורים לך. לפני שאת ניגשת למעסיק לתאר בפניו את הערך שאת נותנת, חשוב שתפני אל עצמך ותתארי לעצמך את הערך שיש מהעבודה שלך. רק אחרי שתהיי משוכנעת שהשירות שלך איכותי, תוכלי להציג את הדברים בפני המעסיק, והוא ישתכנע מהם."

נעמי ויזל | סאונד פורץ דרך

0504177626

naomivizel@gmail.com

קצת על הרקע שלי

שמי נעמי ויזל, נשואה +2. חיה ונושמת את עולם הסאונד כבר למעלה משני עשורים.

לתחום נכנסתי כבר לפני עשרים שנה. בתחילה למדתי שלוש שנים הפקה מוסיקלית בסביבת אולפן, והבנתי מהר מאוד שרק בתחום הזה אני רוצה לעסוק, ורק ממנו להתפרנס. זו היתה בעבורי החלטה נחושה שניתנה בי משמיים.

הייתי אז בת עשרים ולא היה לי מושג לאן תיקח אותי הבחירה בתחום הסאונד.

נולדתי וגדלתי במשפחה חילונית, וכך למדתי סאונד במקום מקצועי מהשורה הראשונה. גם הניסיון התעסוקתי שלי רחב ומעמיק, ומקיף את התחום ברמות שלא מכירים בציבור שלנו.

התוצאה של הדבקות בהחלטה 'להתפרנס רק מתחום הסאונד' הובילה אותי להתנסות ברבדים שונים בתחום, כמו הקלטות שטח לסרטים, טכנאית שידור, הקלטת הופעות והרכבים מוסיקליים במופעים בארץ וגם בחו"ל.

לפני שמונה שנים, לאחר מסע פנימי מרתק, זכיתי להבין שאני נמצאת במסלול שלא אני בחרתי בו. הבנתי כי כל מה שלימדו אותי הוא טעות, חוסר הבנה של המציאות...

היריעה קצרה מכדי לספר את התהליך המופלא שעברתי. זהו נושא לספר שלם ☐ ב"ה זכיתי לבחור מחדש. התחלתי ללמוד שיעורי תורה. יצאתי למסע חדש ולא נודע, וב"ה התהליך היה מואץ ביותר.

באותן שנים עבדתי כטכנאית קבועה בתאטרון גדול בעיר, ולאחר עבודה יומיומית רצופה לאורך שנים, התחלתי להתחמק מעבודה בסופי שבוע. רק הקרובים אלי ידעו את הסוד - התחלתי לשמור שבת. חלקם אמרו כל הכבוד, וחלקם לא הבינו מה עובר עלי.

מהמנהלים הסתרתי את העבודה הזו. בכל שבוע מצאתי תירוץ חדש, עד שאזלו התירוצים והייתי צריכה להודיע באופן רשמי בפני ההנהלה - וגם בפני עצמי - שהסטטוס שלי ה-ש-ת-נ-ה. אני שומרת שבת. זו היתה הגדרה חדשה, והייתי גאה בה מאוד.

הנהלת התיאטרון פחות שמחה מהעניין והודיעה לי באופן חד וחלק שאני לא יכולה להמשיך לעבוד. מפורטת. בלי שימוע. אבל אם את מתחרטת - הכל חוזר לקדמותו.

זה היה שלב מאוד מאתגר בחיי הפרטיים והמקצועיים, ושבר גדול מאוד עבורי.

מבחינה אישית לא הבנתי איך מעיזים לפטר אותי כי 'אני שומרת שבת'. הרי זו זכותי הבסיסית לשמור שבת במדינה המתקיימת בזכות אבות! סירבתי לקבל את עיוות המציאות שנחשף מולי, ובבת אחת גם הבנתי - שאין זה יותר המקום שלי. מבחינה מקצועית - וגם כלכלית - הייתי צריכה לעשות חישוב מחדש ומהר.

החלטתי שאני עוזבת את העיר. זו היתה נקודת אל-חזור.

מצד אחד זה היה שלב בו ויתרתי על כל מה שהשגתי במשך 12 שנה של עבודה ודבקות במטרה, ומצד שני בחרתי ללכת עם האמת שהייתה חזקה יותר מכל מה שהכרתי עד אז.

לא עבר זמן רב ושוב התחלתי לחפש את דרכי המקצועית כטכנאית סאונד. המצב לא היה קל עבורי: רוב הצעות העבודה היו

בסביבת גברים חילוניים, וזה הרגיש עבורי לא שייך ולא נכון יותר. גם לציבור החרדי לא יכולתי לגשת, מהסיבה הפשוטה - לא הכרתי שום דבר ושום אדם שיכול לקשר אותי לציבור הזה. התחלתי ללמוד במדרשה לחוזרות בתשובה, ותוך שנה ב"ה הקמתי בית בישראל.

במדרשה התארחתי במשפחות חרדיות, וכשסיפרתי שאני עוסקת בסאונד - התחלתי לשמוע מהאמהות סיפורים מהשטח, והבנתי את הצורך העצום בטכנאיות סאונד לאירועים.

ניגשתי בזמנו לארגון מוכר וביקשתי יועצת עסקית. באתי עם רעיון לפתוח קורסים ולהכשיר טכנאיות לאירועים, ואיך לומר בעדינות - היועצת הורידה אותי מהרעיון, בטענה שזה פשוט לא ילך...

התחלתי להרים טלפונים ולחקור את כל מי שיכלה לתת לי פרטים על מה שיש ואין בציבור החרדי בתחום האירועים.

היתה רכזת סמינר מקסימה שטענה כי אין צורך בטכנאיות סאונד בכלל. רק בתאורניות...

סירבתי להאמין. שוב מורידים אותי מהרעיון ☐ זה היה קשה מאד. החלום נרדם אך לא נשכח ☐

התפנית הגדולה היתה לאחר לידת הראשון - הבנתי שלא עוד שכירה! אני רוצה להיות עצמאית!!!!

בעזרת ה' בניתי תוכנית להכשרת טכנאיות, והופ - התחילה הקורונה! בכל זאת לא ויתרתי, והרמתי טלפונים לכל מי שיכלה להוות עבורי קצת חוט להגשמת הרעיון.

וכך נולד לו קורס ההתמחות לטכנאיות שהחל בסמינר בית יעקב בזמן הקורונה. מאז הספקתי ללמד במגוון סמינרים וגם להכשיר טכנאיות באופן פרטי.

הרמה המקצועית שלי קפצה פי כמה מהנקודה בה עזבתי הכל. מתנות שמיים!

ספרי לנו במה את עוסקת כיום?

למדתי לעומק תחומים נוספים במהלך השנים, אך למדתי להקשיב ולהבין שרצון ה' הוא דווקא לעסוק בתחום הסאונד.

היום במסגרת התפקידים שלי אני מנהלת טכנית באולם כנסים, מפיקה טכנית, מפעילה אירועים מורכבים, מנהלת קונטרול באירועים ועוד ועוד.

במקביל אני מכשירה טכנאיות לתפעול מערכות הגברה.

בנוסף אני מנהלת התמחות אולפן וסאונד בסמינר הישן בירושלים, התמחות שבסיעתא דשמיא זכיתי להקים השנה.

התחלנו לעבוד על זה לאחר פסח שנה שעברה, וממש לפני חודש ההתמחות החלה - זה עוד בחיתוליו ומרגש ממש.

ה'בייבי' החדש הוא האולפן שלי. נכנסתי אליו בתשרי האחרון במטרה להקליט מוסיקה, לעצב סאונד ולהמשיך להדריך וללמד את התחום.

משהו נוסף שאני מאוד אוהבת לעשות - להדריך אמניות יוצרות. ישנן לא מעט מוסיקאיות ומפיקות המופיעות באופן עצמאי עם ציוד משלהן, ולרוב הן לא יודעות איך נכון להשתמש בציוד. כאן אני נכנסת לתמונה ומלמדת אותן איך להפיק את המירב והמיטב מהציוד שברשותן, איך נכון לסדר את הבמה במהירות וביעילות,

העיקר הוא לזכור שזהו עולם התיקון,

העבודה היא רק אמצעי לפעול כאן

ואינה מהווה מטרה לשום דבר אחר.

אגב הטריגר לבניית האולפן החדש היה ההחלטה להוציא את המחשב מהבית! אין לי חיבור רשת בבית!!

מה את אוהבת בעסק שלך ומה פחות?

אני אוהבת להיות עצמאית.

אני אוהבת שאני מצליחה היום לייצר טווח פעולה וחופש גם במקומות בהם אני שכירה.

אני מאוד אוהבת לעבוד בתוך סמינרים ומודה לה' על כל הזדמנות. אני סופגת מבית יעקב את כל מה שלא קיבלתי בזמני כנערה.

אני אוהבת לפגוש על הבמה מוסיקאים, לשמוע מה הן צריכות, ולתת להן את הלב שלי לזמן בו הן על הבמה.

אני אוהבת מאוד לעבוד עם אנשים. פעם פחות אהבתי את זה, היום זה מצמיח אותי.

אני פחות אוהבת בעסק שלי את העניין שלעתים הוא בא על חשבון זמן עם הילדים.

כעצמאית, אני הכי פחות אוהבת את ההתעסקות מול המוסדות הממשלתיים.

משהו לקחת הביתה

העיקר הוא לזכור שזהו עולם התיקון, העבודה היא רק אמצעי לפעול כאן ואינה מהווה מטרה לשום דבר אחר.

לא משנה באיזה תחום את נמצאת, כן משנה מה שקורה תוך כדי.

בעיני העיקר הוא בין אדם לחברו.

תזכרו לחייך לחברות, לילדות, לנשים מולכן. החיוך ממיס שכבות של נוקשות ומקרב לבבות.

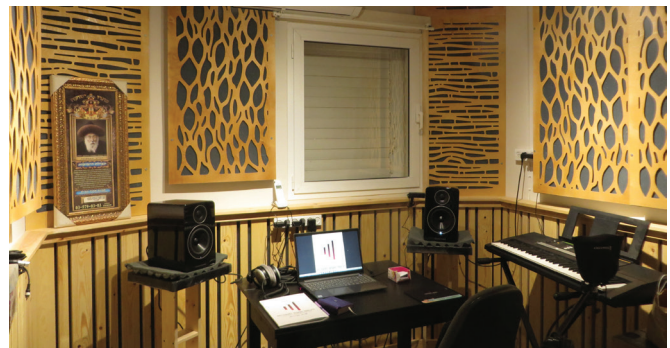
לא לו שבתחילת דרכן, או שחולמות לשנות ולהגשים את רצונן, אשתף בעוד משהו אישי לסיום:

לפני עשרים שנה שיתפתי מכר של המשפחה בהחלטה ללמוד סאונד. הוא כבר היה בתחום, וציפיתי לאיחול הצלחה או לעצה טובה.

הוא צחק בפניי וטען שזה בזבוז זמן מוחלט, ליגלג עלי ממש. התגובה שלו זכורה לי עד היום, כי ליבי נחמץ באותו רגע.

ומה אם הייתי שומעת לו? ומה אם הייתי שומעת לאותה יועצת עסקית שגנזה את חלומי? או לאותה רכזת שאמרה שאין צורך בטכנאיות סאונד? מה אם הייתי מוותרת בגלל קולות חיצוניים?

לכל בריה יש את השביל המיוחד המחכה רק לה. העולם נברא בשבילי - בשביל שלי.

ואם יש תקציב אז גם מתאימה להן ציוד.

הסיפוק כאן הוא אדיר, כי הן הופכות להיות ממש עצמאיות בתפעול של עצמן - והמופע שלהן קופץ בכמה רמות מעל

אילו אתגרים עומדים בפני בעלת עסק חרדית בתחום כמו שלך?

יש לא מעט. עבודה לצד גברים זה אתגר עיקרי לרוב העוסקות בתחום שלנו - סאונד שטח דורש את הגברים בשטח, מסיבות שונות. גם פיזיות וגם עקב תנאים שונים - זו עבודה שדורשת שעות ארוכות וחריגות מחוץ לבית, ולרוב חברות ההגברה הגדולות הן בבעלות ובניהול גברים. יצא לי לראות מפעילות שעומדות סמוך פיזית לאנשי מקצוע. זה צורם, זה מסוכן, זה גם לא נראה טוב - וזה לא נכון משום בחינה.

כשאני נאלצת לעבוד עם גברים בשטח אני מכירה את ההתנהלות ועבורי זה פשוט יותר. אבל עבור בנות שלא מכירות את הסגנון זה הופך ליותר מורכב. ואני לא מתחילה לדבר על המחמאות שהטכנאים מפזרים על הזמרות שלנו...

מתקשרים אלי לא פעם אנשי הגברה להתייעץ בנושאים מקצועיים. יש כאן שני אתגרים עבורי - אחד מהם הוא לא להאריך בשיחה, והשני הוא לשמור על ענווה.

טכנולוגיה גם היא אתגר ענק. יש הרבה חידושים סביבנו, אני משתדלת לשמור על עצמי ועל ביתי מכל זה וה' יעזור.

ואם מדברים על קונפליקט בית עבודה - הבית אצלי הוא במקום הראשון, אך העבודה שלי שאותה אני גם מאוד אוהבת, לעתים כרוכה בימי עבודה ארוכים. אני משתדלת לאזן בין בית לעבודה ולא לשכוח את מה שחשוב באמת.

עקרונות שלא אוותר עליהם

עקרון מאוד חשוב עבורי, אם זה תלוי בי - צוות המתפעלות של האירוע יהיו טכנאיות בלבד. ב"ה היום זה אפשרי! עדיין לא כל המפיקות מעזות לנסות, אך קרוב היום שזה יהפוך לנורמה. אירוע המתופעל כולו ע"י נשים.

לעולם לא אשב בקונטרול (עמדת התפעול של האירוע) רק עם גברים. גם אם זה אומר להפסיד אירועי ענק...

אני לא מוותרת על הטלפון הכשר שלי, ומקפידה לא לחשוף את הילדים שלי למחשב. המחשב הוא עבור העבודה של אמא, לא רואים בו סרטים ולא סרטונים.

הבהרה חשובה:

מדור זה נכתב במטרה להציג זירות ואתגרים שונים של בעלות עסקים שמורות, ולתת כח והשראה לעצמאיות ושכירות נוספות. כמובן שהמדור אינו שיווקי או פרסומי.

אם את בעלת עסק שמורה ויש לך סיפורים או עובדות שיכולות להעצים את הקהילה, נשמח שתכתבי לנו למייל: magazine@shmura.org. הציגי את עצמך וספרי קצת על העסק שלך, ובהזדמנות מתאימה נשתדל להיות בקשר.

הישגים? כן! התנשאות? לא!

לפני כמה שבועות ישבתי לפגישה עם יוכבד (שם בדוי).

יוכבד היא מפתחת DevOps בצוות קטן בחברת הייטק גדולה.

היא יסודית וחרוזה, ב"ה מצליחה לפתור בעיות מורכבות, וההספקים שלה מרשימים. אך לאחרונה יוכבד מרגישה שהיא נעלמת מתחת לרדאר ולא מקבלת את ההכרה שמגיעה לה.

היא סיפרה לי שהצוות בו היא עובדת הוא מעורב, וחשוב לה מאוד לשמור על יחסי עבודה מקצועיים וקריירים. (שמורה או לא שמורה...)

גם מטבעה היא טיפוס עדין, רגוע ושקט. תמיד מעדיפה להתרכז בעבודה עצמה - בלי לדבר יותר מדי, בלי "לברבר", ובטח שלא להרחיב על הישגים שלה. היא ממש נרתעת מלהתבלט ולהיראות כמי שמחפשת תשומת לב. התוצאה של כל זה היא שיוכבד בדרך

כלל יושבת ועובדת בשקט, ונותנת לאחרים "לדבר את עצמם לדעת" בישיבות ובדיונים.

אם הכל כך טוב, אז מה רע?

הקש ששבר את גב הגמל אירע לפני כחודש: יוכבד עזרה לחברת צוות להתמודד עם משימה מורכבת במיוחד. המשימה אמנם הוטלה על כתפי החברה, אבל יוכבד גם היא הייתה שותפה בסייעור מוחות, במציאת הפתרון ואפילו ב"פינישים". הפתרון שהן הגיעו אליו חסך לחברה המון כסף - בין אלפי דולרים לעשרות אלפי דולרים בכל חודש.

אך כשהמשימה הושלמה בהצלחה והוצגה לפני הצוות שלהן והצוות המקביל - השם שלה אפילו לא הוזכר! החברה שאיתה עבדה על המשימה, הציגה באופן מאד מפורט ומכובד את כלל השיקולים ואת תהליך העבודה, על כל המורכבות שלו, עד לסוף הטוב.

אבל לא טרחה אפילו להזכיר את יוכבד!

מה גרם לה לנהוג כך? זו שאלה טובה. השאלות שהעסיקו את יוכבד היו אחרות. התסכול שלה בצבץ מכל מילה: "למה זה קורה ליי? איך אני גרמתי לזה לקרות? איך

הגעתי למצב שראש הצוות שלי לא יודעת שזו הייתה המשימה שלי העיקרית שלי כבר שלושה שבועות?"

"מה אני יכולה לעשות להבא?" היא שאלה נואשת: "אני לא יכולה ללכת ולבקש שיעריכו אותי, זה מרגיש לי נורא, כאילו אני נדחפת בכוח."

ואני חושבת על יוכבד, ועל עוד רבות אחרות שאני פוגשת בתהליך האימון. הרבה מאיתנו מתמודדות עם השאלה הזו: איך אפשר לשתף בהישגים שלי באופן נעים, בלי להתבלט אישית? האם בכלל יש מקום ל"שיווק עצמי" במהלך העבודה? איפה עובר הגבול הדק בין שיתוף מקצועי והכרחי, לבין תחושת נפנוף בהישגים?

פחדים שמנהלים אותנו

השיחות האלה מגלות לי שוב ושוב עד כמה השיח הפנימי שלנו חזק. אנחנו חוששות להיכשל בגאווה פסולה. גם לא רוצות להיראות מתנשאות, חוששות ממה יגידו, ממה יחשבו...

הפחדים שמנהלים אותנו הם בלתי נראים - שקטים, אך עוצמתיים. לעיתים קרובות, הפחד הוא פשוט תוצאה של תפיסות ישנות, והוא מחייב אותנו לבדוק מחדש: האם המחשבות שמנהלות אותנו הן נכונות ובאמת משרתות אותנו - או שהגיע הזמן לשחרר אותן?

יוכבד מאמינה ש"פשוט לעשות את העבודה כמו שצריך" אמור להספיק.

האם זה באמת מספיק?

בעולם שבו תקשורת היא חלק מהעבודה, **השיתוף הוא חלק מהמקצועיות.**

למה חשוב לשתף?

אחד הדברים שיוכבד הבינה במהלך האימון הוא שהשיתוף בהצלחות שלה לא נועד רק בשבילה עצמה - אלא גם ובעיקר כדי לתרום לצוות ולארגון כולו.

כשהיא משתפת בפתרונות שמצאה או בתוצרים שהשיגה, היא מאפשרת לצוות ללמוד, למנהל שלה לזהות את הערך שהיא מביאה, ולכלל הארגון לפעול בצורה חכמה יותר.

שיתוף מידע כזה תורם לשקיפות, משפר את התקשורת בצוות, מסייע בזיהוי מוקדם של בעיות ואתגרים וגם מאפשר לנצל הזדמנויות לשיפור.

במיוחד בצוותים טכנולוגיים, שיתוף המידע הוא הרבה מעבר להיבט טכני - הוא מרכיב מרכזי בבניית תרבות ארגונית בריאה.

כשהשיתוף הופך להרגל, הוא יוצר מרחב שבו כל אחת מרגישה נוח להעלות רעיונות, לשאול שאלות, וכן, גם לקבל משוב.

איך עושים את זה נכון?

האתגר טמון בלמצוא את הדרך לשתף בצורה מקצועית ועניינית.

קל יותר לשמור על גישה כזו כשאנחנו זוכרות שהמטרה פה איננה שיווק עצמי.

התנשאות היא גם מלשון **נושא** - כשהאדם הופך את עצמו לנושא שסביבו הכל סובב.

העיסוק פה אינו ממוקד בנו, אלא בתרומה לצוות. עדכון שוטף על סטטוס המשימות, ואפילו על הישגים פחות יומיומיים, הוא חלק מהאחריות המקצועית שלנו ומשרת את טובת הצוות כולו.

יוכבד למדה להתחיל בעדכונים פשוטים וברורים: "סיימתי את המשימה הזו, בחרתי בדרך מסוימת והפתרון שהצעתי חוסך כך וכך". היא לא ניסתה למשוך תשומת לב - היא פשוט דאגה שהמאמצים והתוצאות שלה יקבלו את המקום הראוי להם.

אז אולי בפעם הבאה שאת מוצאת את עצמך מתלבטת אם לשתף וכיצד, תחשבי: איך השיתוף הזה יכול להועיל לצוות שלך? איך הוא יכול ללמד מישהי אחרת משהו חדש?

זכרי תמיד: בהתנהלות מקצועית - ה"איך" חשוב לא פחות מה"מה"!

ירושלים מא' עד ת'

ע

החידר הירושלמי הותיק
מהרובע לשוק מקומו העתיק

ט

ירושלים מרכזו של עולם
ונקראת _____

א

בדור אחרון ה' אותנו חנן
בדמות מופת מרחוב חנן

פ

ישיבה ספרדית, בלי עין הרע

ו

שם קראה שלם
ובפי אברהם נקראה

ב

שמו החדש של רחוב הישיבה

צ

העיר השוכנת בירכתי צפון

כ

שבת, ולא תמיד שלום

ג

איזו שכונה נקראת על שם היש"א
ברכה- הרב יעקב שאול אלישר?

ק

"העיר היפה"
בפיו של ר' ישראל נג'ארה

ל

מדמויות ההוד של ירושלים:
המשגיח, רב האסירים,
פודה העגונות, מבקר המצורעים
ועוד היד נטויה

ד

היכן בירושלים מונצח הפסוק:
"וגנתי אל העיר הזאת..."
ולמען דוד עבדי"

ר

- רמב"ן, אבן עזרא, אברבנאל, בן מימון - באיזו שכונה ימצאו רבים מגדולי ספרד גם יחד?
- ובאיזו שכונה יתרכזו גם יחד הערים: פתח תקווה, זכרון יעקב, ראש פינה, גדרה?
- על איזו דמות מסופר בספר הנושא את השם העברי?

מ

- ליפתא היא -
- מלחה היא -
- ומוסררה -

ה

מהיכן יקיצו ישני עפר?

ו

הרופא הירושלמי הידוע

ז

- מגדולי המוסר,
- מדמויות ירושלים של מעלה בחצר שטרויס התיישב והתעלה
- שכונה הראשונה מחוץ לחומות

ח

שני בתי כנסת מפורסמים וידועים
האחד נושא השעון
והשני בתפילות מסביב לשעון

ש

מה פרוש "נטורי קרתא"?

ת

- כתב התפילין המהודרות ביותר
- בית הכנסת שהוריד את הכובע לפני הקיסר

ס

הרחוב על שם החלום

ת

בית כנסת שנבנה ארבע פעמים

גאוות יחידה

אחרי רצף של סיפורי "אישי לשלישי" עוצמתיים ופותחים את הלב, שנגעו כל אחד מזווית אחרת בנקודה העמוקה והנכספת כל כך- נקודת הגאווה היהודית שלנו, העלינו את הנושא לדיון פתוח והזמנו אתכן לשתף:

מהי בשבילך גאווה יהודית?

כיצד נוכל לחזק אותה בליבנו, ולקבל ממנה כוח להתמודדויות היום יומיות בעבודה?

וכיצד משתמשים בה בצורה הנכונה ובשפה המתאימה, באופן שיעורר אך ורק קידוש ה'?

לקט נבחר מהשיתופים האונטניים שלכן מוגש כאן לפניכן.

מרתק, מטעין בכוח, וממלא בתחושת "אשרינו" על הזכות להיות חלק מקהילה שכזו-

גאוות יחידה...

אני עובדת במקום חילוני. בחורה צעירה ומסורתית שעובדת איתי, סיפרה לי שיצא לה להתארח אצל משפחה חרדית בשבת. כששמעה את סיפורי הפרשה מילד בן 3, הייתה מופתעת מאוד לגלות כמה ידע יהודי חסר לה.. היא אמרה את זה ממש בכאב: "מרוב שפוחדים מ'הדתה' לא מלמדים אותנו כלום!!". זה ממש הציק לה- "כל השבת הרגשתי בורות, ילד בן 3 יודע הרבה יותר ממני..."

הסיפור שלה חיזק אצלי את תחושת הכאב על הניתוק של אחים שלנו, יחד עם הרגשת האושר והזכות שנולדנו למקום הזה. מגיל אפס אנחנו לומדות, שומעות ויודעות, מבלי להעריך את העוצמה שבמתנה זו. אין לנו מושג אפילו כמה ידע וכוחות יהודיים יש לנו בדם, מבלי שעבדנו על זה בכלל.. כל כך הרבה מסביבנו היו רוצות, באמת! גם הן יהודיות, הן לא בורחות מזה, ופשוט לא לימדו אותן מעולם! הן חושבות שהן מכירות, ופתאום מגלות שלא... (אגב, היא הייתה מאוד חדורה בזה שהיא רוצה להשלים פערים, ובאמת מאז אני לומדת איתה כל שבוע את הפרשה...)

אולי אם נצליח להרגיש כמה אנחנו במקום אחר, עד כמה היהדות חלק מאיתנו ועד כמה זה יקר, נבין כמה דברים שברורים לנו, להם אין אפשרות להבין. לא כי יש להם אג'נדה אחרת, אלא כי הם, מסכנים, מעולם לא קיבלו את החינוך היהודי.

כאחת שהתחילה את הדרך כחרדית יחידה בתוך צוות דתי, וב"ה, היום מנהלת צוות גדול מאד של חרדיות, יש לי המון מה לספר ולהעיד. היה הרבה קושי בהתחלה, והמון דברים שהייתי צריכה לייצר מאפס ולתרגם ל"חרדית". אך כשאני חזקה, ברורה והחלטית, עם גדרות ואפס אפשרות לתקשורת ברשתות חברתיות וכו'- תכל'ס, ממקום כזה אני מקבלת מהסביבה הערכה שקטה וחזקה!

דמות המופת בעיני לגאווה יהודית בלי פשרות, ולעמידה על עקרונות בתוך קשיים טכניים מטורפים- זו סבתי, מרת אסתר פינטר שתחיה, שחוותה כאן בארץ את תקופת טרום קום המדינה ואחריה. היא הייתה היחידה מכל הכפר ברמתיים שנסעה במשאית של החלב כדי ללמוד בסמינר חרדי, ואפילו שילמה את שכר הלימוד של עצמה אחרי שהתחנתה!

מכל האיזור, היא כמעט היחידה שנשארה חרדית ושמורה. חלק מ"חבריה" לספסל לימודים הם שרים לשעבר בממשלה... במהלך התקופה היא זכתה בתחרות ספורט רצינית וקיבלה אפשרות להתקבל לטכניון - וסירבה! כיום היא אשת חינוך וותיקה, אישיות שנותנת השראה ומגדלור ענק!

המנהלת הישירה שלי פורשת. היא קיבלה אותי לעבודה ודאגה לי כל הזמן, היא מחבבת אותי ויש בינינו תקשורת טובה. חשבתי שיעשו לה אירוע פרישה כמו לאחרים, משהו פורמלי עם נאוים ומתנות רשמיות, ואז אפשר עוד איכשהו לעמוד בצד בלי לבלוט, לפחות בחלק הראשון. אבל היא רצתה דווקא לצאת למסעדה עם כל הקבוצה הגדולה. היא ניסתה לשאול אותי באילו מסעדות בשריות אני אוכלת, ומבחינתה, אמרה, אפשר גם לנסוע לעיר הקרובה בשביל ההכשר... ניסיתי קצת להתחמק, אמרתי שאברר ולא חזרתי אליה.

אתמול היא התחילה לשלוח אלי שליחים, והם גם סגרו על מסעדה. הגיע אלי אחד העובדים ואמר כמה חשוב שאשתתף, ואני יכולה רק לשבת ולשתות מים אם אני רוצה. עמדתי על שלי ואמרתי שזה נוגד את העקרונות שלי, אז הוא אמר משפט שממש התאפקתי לא לצחוק - "אולי תצליחי לשכנע את הרב כמה זה חשוב, ואז הוא יוכל לתת לך אישור חריג..."

נכון, יש לי הכרת הטוב אליה, אבל אני לא אקריב את העקרונות שלי בשביל זה... גם כשאי אפשר כלל להסביר...

אני עובדת בארגון גדול המונה מעל 5,000 עובדים. לקראת החלפת קולקצית הביגוד לעובדים, הוזמנתי לפגישה עם צוות מעצבות בה נדון על "קוד הלבוש הייצוגי". יצא לי לשבת בפגישות מעורבות במהלך שנות עבודתי, אבל פה אני נחשבת לעובדת "זוטר". לא הבנתי לשם מה קראו לי? התפללתי שאצליח באמת לעשות את רצון השם ולקדש את שמו, אבל ככל שהמועד התקרב חשתי את החשש: האם אצליח לומר בישיבה מעין זו את דעתי? ובעיקר - להעביר אותה בצורה נעימה שתתקבל על הדעת ותגרום לרצות לכבד את הציבור החרדי ולא ההפך? הרי זו פגישה קריטית, בה יוחלט על מדי העובדים לשנתיים הקרובות... התפללתי לפני, הגעתי בהופעה המכבדת שלי, והבטחתי לעצמי שאם הקב"ה שלח אותי לשם כנראה שהוא רוצה משהו ממני.

במהלך הפגישה דנו בסגנון הלבוש המתאים למגזר הערבי, החילוני, ואז הגיעו לחרדי. ישבו שם מגוון של חרדיות, אבל אם נגדיר לפי אורך חצאית או פאה, או רמת סינון בטלפון, אז אני הייתי נחשבת הכי 'דוסית'... התחילו שם קצת דיונים, פנו למישהי שמגדירה את עצמה חרדית, ושאלו- החולצה הזו טובה? היא נחשבת שקופה? והיא הגיבה- אממ דוקא בסדר, נראית ממש נוחה...

הייתי האחרונה בסבב, וחששתי שאולי אצטרך להסביר להן את ההבדלים גם בתוך ההגדרה "חרדית". ואילו הן הפתיעו אותי - הן שאלו את דעתי, ואמרו מעצמן- הנה, גם אתן חרדיות ולובשות שונה... גם נציגות חילוניות לחלוטין ידעו בסוף לומר על ה"מודרניות"- אבל אתן סגנון אחר... נניח שאתן תלבשנה את הקולקציה הזו, השאלה האם רחל ועובדות נוספות מהסוג שלה ה"אולטרה חרדי" תלבשנה גם!?

השתדלתי להיות נימוסית ואדיבה במקסימום, הסברתי בנועם אך בצורה ברורה, שקודם כל כיף לעבוד בארגון שמכיר בצרכים של כל עובד.. וכו'. ואז הסברתי שאני, ואני לא היחידה, בטוחה שעוד עובדות מהסוג שלי גם לא יוכלו ללבוש את הפריט הזה. נכון שיצרתם גרסה של חצאית ארוכות, אבל הן צרות ולא עונות על גדרי ההלכה, ונכון שהאורך כמעט מכסה מרפק / ברך, אבל אני לא לובשת כזו חצאית / חולצה, כי יש עוד פרמטרים... וחבל, תראו כמה אתן משקיעות בתכנון הקולקציה ובסוף לא כולן תוכלנה להנות ממנה.

מבטיחה שזה לא היה קל. היו באמצע דיונים כמו: לא הבנתי, את רוצה חצאית A כמו הסבתות? עניתי להן שזו החצאית שאני לובשת כרגע, ובעיניי היא יפה. לבסוף הוחלט ברוב קולות שהחצאית אותה לבשתי זו תהיה (הגזרה):

טוב, אני לא מעצבת אופנה וזו לא הנקודה... ובכל זאת יצאתי מהפגישה הזו עם דמעות בעיניי. הרגשתי שהצלחתי להעביר את השדר הנכון. אני לא מתביישת במקום שלי, אני גאה בו, זכיתי להיות מהחלק הנבחר!! אני במקום הנכון, והשאר.. נתפלל עליהן מכל הלב שתזכינה גם... שנזכה לקדש את שמו תמיד.

כאמא לילד מיוחד יצא לי להכיר מקרוב את עולם הרכיבה הטיפולית. במפגש הראשון פגשנו את המדריכה, אישה מבוגרת שכבר שנים רבות עובדת בחווה. היא סיפרה לנו שהסוסים מאד מפחדים מאנשים חדשים, כשיש קבוצה חדשה הם נעשים דרוכים ומבטאים את זה בכמה דרכים, ובעיקר העיניים נפקחות למלוא גודלן...

בכל פעם מחדש מפעים אותה לראות שכאשר מגיעות קבוצות חרדיות, עובדה היא שהסוסים לא מרגישים מאוימים, ולא רק זאת אלא הסוסים רגועים וכמעט נרדמים.

היה מרגש שהמדריכה החילונית בחווה רואה את זה ומספרת את זה. אפיזודה קטנה אך מחזקת... גאוה יהודית!

אני עצמאית, ומנהלת את העסק הפרטי שלי ללא ווטסאפ, למרות הניסיון הלא קל. לפני זמן מה מישהו התקשר לבקש עיצוב גרפי ושאל את השאלה המוכרת: יש לך וואטסאפ? עניתי שלא. הוא התעקש: אולי בכל אופן יש לך זמינות לווטסאפ שאוכל לשלוח חומרים? ואני עונה- לא, רק במייל.

כאן הוא גילה את הקלפים- המבחן עבר בהצלחה, אני מארגון "אשרינו", אנחנו עושים רשימת עסקים בלי ווטסאפ, ורק דרך המבחן אפשר לסנן באמת... אין מה לומר, התחושה היתה "אשרינו"...

שמעתי בעבר סיפור שמאוד דיבר אלי. מתכנתת הגיעה לבית החולים, ובעמדת הקבלה הפקידה הסתכלה עליה במבט מלמעלה ובצורה מאד מזלזלת של 'מי את בכלל...! היא לא הגיבה, אבל לעצמה חשבה: "מה את מרגישה את עצמך. אמנם כעת אני בעמדת נחיתות ואת ה"חשובה" והאחראית, אבל למעשה אני מתכנתת, ראש צוות, מרוויחה פי כמה ממך..."

לאחר זמן היא חשבה לעצמה: "למה כשניסיתי להחזיר לעצמי את תחושת הערך האבודה, חשבתי על ההשכלה והמשכורת? למה לא חשבתי: בעלי אברך! אני מגדלת 6 ילדים כן ירבו! ההולכים בדרך התורה, אני חרדית המשתדלת לעשות את רצון השם, אני זוכה ב"ה כל יום לקיים מצוות לאין מספר - מדוע מתחושת ה"מיליונים" הזאת אני לא שואבת תחושת חוזק וערך??"

הפרמטר של מתכנתת אמור להיות אחרון ברשימה, חושבת שזה תרגיל טוב בשבילנו לחשוב מה היה עולה לנו בסיטואציה כזו...

ממש חיכיתי שיעלו את הנושא הזה! כמו שכתבתן, גאווה יהודית - כן! אבל, דרכיה דרכי נועם - איך לממש? גם אני צריכה הרבה חשיבה בנושא. אם לדוגמא עושים ערב גיבוש לצוות, האם לעדכן אותם באופן יבש שאני לא מגיעה כי לא מתאים לי סגנון האירוע, וזהו זה. או באמת להעריך את המאמץ, כי נעשה פה מאמץ! היה מישהו שעבד קשה כדי לטרוח להתאים את האירוע לשביעות רצון כולם, לכן להעריך את המאמץ בכנות, להודות על המחשבה, ו... לא סותר... לי לא מתאים להשתתף. צריך לעמוד על העקרונות שלנו, בודאי! אבל בצורה נינוחה ומכבדת!

אגב, יש טעות שגאווה יהודית קשורה רק מול כאלו שלצערינו אינם שותמ"צ. אוי כמה שזה לא נכון, אני מוצאת את עצמי מתמודדת הרבה יותר בציבור שלנו... להתלבש בצניעות, פאה צנועה... להתנהג בצניעות... אבל גם פה, אם מישהי לא נוהגת כמוני, לא צריך להטיח ולהתלהם. אני לא מחנכת של אף אחד...

פעם ישבו בתחנה לידינו קבוצת בחורות חרדיות לייט ופשוט... שרו. ניגשתי אליהן, אמרתי להן - בטח אתן לא שמות לב ששומעים אתכן... וגם שעוברים פה גברים, אתן נראות לי בחורות טובות, פשוט תדעו ששומעים אתכן די למרחוק וגם גברים עוברים פה ואתן יכולות להכשיל אותם. גם אם הם לא קיבלו את מה שאמרתי, עדיין זה טוב יותר מאשר לגשת ולהתחיל לצעוק עליהן... לפחות הם קיבלו רושם ש"דוסיים" הם נחמדים ועדינים, אולי זה יגרום להן להתקרב יותר..

יש צורה להגיד כל דבר, והצורה הזו צריכה להיות לדעתני נעימה ומכבדת, קידוש ה' זה גם בהליכות ולא רק בהלכות.

אודה מאד לכל מי שתסכים לשתף באופן פרקטי, ולתרום לכולנו ניסוחים אלגנטיים וגם ברורים שמעבירים את הכוונות שלנו באופן שמכבד את נשוא הבקשה. (ודאי שכל אדם וכל בעל תפקיד מגיב אחרת, אבל איזה שהיא שבלונה כללית גם תעזור).

אני יכולה לשתף מנסיוני שכל מה שאני מכניסה תחת הכותרת "לא נוח לי עם..." מתקבל הרבה יותר טוב מאשר טיעונים המגיעים בשם הדת (כנראה כי גם אומרים אותם בטון אחר:). כמו כן, במקרים בהם יש כמה אופציות - מאד מכבד אם נותנים לנשוא הבקשה את האפשרות לקבוע מה מהדרכים יותר נראית לו, לתת לו להחליט בכל מה שלא עקרוני ולזכור שבאו לקראתך. (למשל אם סידרו לך מקום ישיבה נפרד אך פחות נוח מבחינה טכנית, אז להסכים ולא לעורר בעיות נוספות, כי הדבר העיקרי הוא הפרדה שכבר קיבלת). וכמובן - תמיד להתפלל שתהיה לנו ס"ד להרגיש את הדופק, ושה' ישים בפנינו את הניסוח הטוב ביותר!

מישהי כתבה בתגובות כך: "אני מנסה להישמר ולא להתערות בחברה במשרד, אך מרגישה שאני נראית כתמהונית, סגורה ומוזרה. איש לא מעלה על דעתו שאני אישה חברותית וזורמת מאד, ונמנעת מדיבורים מיותרים רק מטעמי 'דת'..."

מזדהה מאד עם התחושה. אך רוצה לעורר נקודה למחשבה, מדוע זה אכפת לך? נניח שהם אכן חושבים שאת אישה מסוגרת שלא מעניינת אותה חברה.

נניח שאת עובדת עם אנשים מאפריקה, שיש להם כל מיני טקסים מוזרים לאורך היום. כמובן שלא היית משתתפת איתם, כי זה היה נראה לך מיושן וטיפשי והזוי ולא קשור אלייך... גם הם מצידם היו מסתכלים עלייך כתמהונית. בטוח. אבל זה לא היה אכפת לך, כי היית בטוחה שהצדק איתך, והם סתם אנשים מוזרים ושונים ממך לגמרי ולא מעניינים אותך כלל.

אולי תנסו להרגיש כך גם כאן... העבודה מתנהלת בסדר? בתקשורת נעימה ומותרת? זהו זה. שיחשבו עלייך מה שהם רוצים... הם אחרים ושונים, את לא בעולם שלהם והם לא בעולם שלך. לא נעים ואפילו קשה ועצוב לומר, אך גם הבנות ה"חרדיות" האחרות, המתנהלות בצורה אסורה, גם הן אחרות ושונות, את לא "בראש שלהם" והן לא בראש שלך....

ההסתכלות המחלחלת מבחוץ ומעודדת קריירה, וקוראת לצאת ולהתפתח, וכן הכבוד והערכה שנותנים מבלי משים למי שנושא תארים שונים - הם העומדים בעוכרינו.

עלינו לזכור ולדעת את גודל התפקיד שלנו. הכבוד האמיתי שלנו הוא דווקא להיות בבית, במטבח, להעמיד סירים, לטפל בכביסות ולגדל את ילדינו דווקא מהמקום המוצנע הזה. אולי נראה כאילו אנחנו נשארות תקועות ולא מתקדמות, אבל דווקא שם זו עיקר הגדילה וההתפתחות שלנו. מהמקום האימהי והנשי הזה אפשר הכי הרבה לפעול פעולות נצחיות של דורות.

כן, אנחנו לא מחפשות קידמה ומשרות נחשבות! (גם אם אנחנו שם, הכל תלוי איפה הראש מונח, והלב...). אנחנו רוצות להיבדל, להישאר עם הערכים הנכונים, וההיבדלות הזו היא הגאווה שלנו. לזכות להיות רעיה ואמא טובה ולגדל את דור העתיד - זה הכתר אותו צריכה לשאת האישה.

אפשר לראות אנשים שנראה שיש סביבם הרבה הילה, אבל הם ריקים מכבוד ותוכן. לנו יש את הכבוד האמיתי. יש בי נשמה יהודית, אני בת של ד' - זהו הכבוד האמיתי שקיים בעולם ושום דבר לא יכול לבטל אותו, כי הוא לא תלוי תכונות או סיבות חיצוניות שיכולים להשתנות. נשאר לנו רק לחזק את זה אצלנו יותר.

בין זווך לחושך

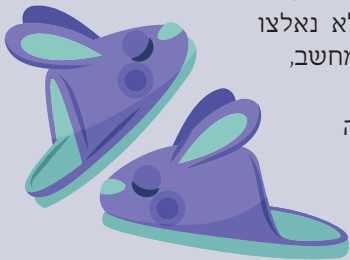
19:12

כשאני מסיימת את טקס ההשכבה, מטושטשת כולי, אני חושבת על המונח הידוע "תרדמת חורף". שואלת את עצמי האם הוא שייך אך ורק לבעלי החיים, או שכולנו בבוא החורף ישנוניים יותר?

השמש השוקעת והחושך היורד בשעות אחר הצהריים, מזמינים אותנו לצלול לשינה ארוכה ונטולת דאגות תחת הפוך, וזו אכן הצורה הטובה והבריאה לנצל את לילות החורף הארוכים. שינה רציפה וטובה מחזקת את מערכת החיסון ומסייעת לנו להתמודד עם פגעי העונה. מה שאנו לא יודעים הוא שהתאורה המלאכותית - פלורסנטים, לדים, תאורות רחוב או חרום, משבשים את המנגנון הטבעי שלנו לחלוטין.

תחשבו רגע כמה רגועים היו החיים בעבר הרחוק, כמה מסודרים ובריאים. בני האדם פשוט בילו את שעות החשיכה בשינה או בחוסר פעילות. הם אפשרו לראש ולידיים לעבוד בתיאום עם גלגל החמה, ולא נאלצו להישאר טרוטי עיניים מול מסך המחשב, כמוני למשל.

יצאתי לבדוק כיצד התאורה המלאכותית גרמה למנגנון "יום - לילה" שלנו להיטשטש כל כך, ואיך אוכל לשפר את איכות השינה שלי, גם כשהיא איננה מספיק ארוכה.

22:38

החיים עמוסים, קבע מי שקבע, והצדק אתו. העומס לא מגלה סימני היעלמות לקראת שעות הערב המאוחרות, אלא אפילו מתגבר. פינוי היום הינו תהליך ארוך וממושך, אבל יש לך את היכולת לעזור לו לקרות ואפילו לזרז אותו.

הכל גועש ורועש סביבנו ובתוכנו, ולכן לוקח זמן "לכבות" את הרגשות ואת ה"רעש" המחשבתי היומי במוח. לפי דעת המומחים, החל משעתיים עד שלוש שעות

יום אחד הן תעבורנה את מפתן הבית הזה, מה באמת מצפה להם שם, בתוך המבול?

שמורה פותחת:

055-678-6095
תנועה

ומזמינה את נשות החינוך להצצה פנימה לעולם המשרדים.

סדרה איכותית, מקיפה, נוגעת ועדכנית העוסקת בכל הנושאים הערכיים של עולם התעסוקה העכשווי. בדגש על הכרת השטח, ונתינת כלים מעשיים. סדנת חובה לכל אשת חינוך העוסקת בסוגיות יציאה לעבודה

מה בסדנא?

- עובדות מתוך השטח
- הכרה והבנה בתהליכים הנפשיים, המנטליים והרוחניים
- ליבון סוגיות, מענה וכלים מעשיים
- שו"תים מתוך מוקד הייעוץ של שמורה, ותשובותיהם של גדו"י
- סימולציות

איך?

- הסדנא בנויה משישה מפגשים ממוקדים + אפשרות ל: 2-4 מפגשי בונוס
- מי?
- הסדנא מועברת ע"י לאה ראם - מנהלת "שמורה במבול - קהילת העובדות החרדיות"
- על מה?
- "לדבר בקול אחד": סקירה כללית, שלושת העקרונות המנחים.
- עבודה במרחב מעורב.
- חוסן בעידן טכנולוגי,
- עידן Hal
- איזון חיים וסדרי עדיפויות
- עוגני תמיכה וסיכום

אקסטרוט

כלים מקצועיים:

שאלת שאלות, ניהול סימולציות - ע"י נשות מקצוע (אפשרות למפגש אחד או שניים)

מסירים כפפות

מפגש פעיל עם נשים מתוך השטח (אפשרות למפגש אחד או שניים) עובדות מתוך השטח

ashmoret@shmura.org

06:24

בוקר טוב!

גם אם את "איש בוקר" עליז ורענן לאחר שינה מיטיבה וחשוכה, את לא חייבת לקפוץ מן המיטה ולהיכנס מיד למצב ערות מוחלט.

מחקרים קובעים כי כדי להשיג התעוררות בוקר קלה ואנרגטית, רצוי להגביר את עוצמת האור בחדר השינה בהדרגה עד לעוצמה גבוהה. אם אפשרי - על ידי אור זריחה טבעי.

תזוזה קלה של ווילונות מאפשרת לקרני האור לחדור באיטיות פנימה. אחרי 20 דקות של ערות הדרגתית, וכניסה רגועה ל"מעגל החיים", תוכלי להדליק בהדרגה את האורות המלאכותיים בבית ולהיכנס לפעילות אינטנסיבית יותר.

שיהיה יום מצוי ומואר!

האלה:
00:12

אגב, חשבת שבירח כל הבעיות נפתרות, באין שקיעות וזריחות?

דווקא לא! בחלל נדרשת תמיכה חזקה יותר כדי לישון. כוח המשיכה שאיננו קיים מתעתע בגוף, וכן כל תפיסת "יום - לילה" משתנה בגלל החללית שמקיפה את כדור הארץ מספר פעמים ביום.

נאס"א מציידת את האסטרונאוטים המתעופפים אל מחוץ לכדור בנורה תומכת שינה. בנורה הזו יש פילטר המפחית את האור הכחול ב-50% לעומת נורות רגילות בהן קיימות רמות גבוהות של אור כחול, והיא עוזרת לגוף להיכנס לקצב הנכון לשינה, להירדם מהר יותר ולישון זמן רב יותר.

הסתיים העידן בו השמש השוקעת פורשת מיידית שנת לילה מתוקה על העולם. השינה הטבעית כל כך בימינו היא יעד מאתגר להשגה. כשלידים שלי קשה להירדם, אנו מדקלמים את השיר הבא -

"ניסיתי אלף פעמים לפחות

להחזיק את העיניים פקוחות

עד הסוף

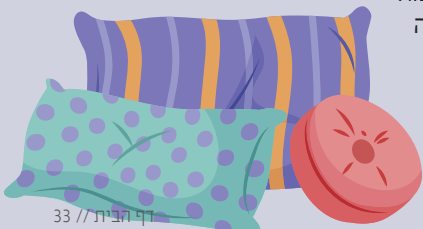
כדי לדעת מה מרגיש אדם

בדיוק ברגע שהוא נרדם.

ניסיתי המון אבל תמיד סתם

כי ברגע האחרון בדיוק אני נרדם."

אז קצת חושך טוב מסביב, ואם בעקבות קריאת הכתבה התעוררו בכך כמה פיהוקים ארוכים-מה טוב. זה הזמן לפרוש לשינה מתוקה ואיכותית, המטעינה באנרגיות לקראת יום רענן ופורה מחר!

לפני שעת השינה מומלץ להנמיך את האורות ברחבי הבית ולהניח בצד כל עבודה, ויכוח או החלטות מסובכות.

מה הקשר לאור? אם אני מכבה פלורסנט אני "נכבית" בעצמי? את שואלת.

אכן כן, הפחתת עוצמת האור מסמנת למוח להתחיל להפריש מלטונין, ההורמון שמשרר שינה.

מנגנונים חכמים במוח שלנו מפרישים את "הורמון השינה" - המלטונין. המלטונין חיוני במיוחד מכיוון שהוא לוקח חלק בתהליכים שמפחיתים את הסיכון למחלות ובעיות אחרות בזמן השינה. כמו כן, לחלק מהאנשים המלטונין משפר את איכות השינה. בחסד הבורא, חומר זה מיוצר בזמן שהחשיכה יורדת, ומופרש במשך שעות רבות עד לירידה משמעותית בתשע בבוקר.

אבל שימי לב! נחשפת לאור כחול לפני השינה? אור כחול הוא מעכב חזק ביותר של ייצור מלטונין!

אור כחול מצוי בנורות חשמל ביתיות, במסכי טלפונים דיגיטליים, ובמסכי המחשבים והטלפונים שלנו, שלעיתים קרובות מלווים אותנו ממש עד היעצמות העיניים... האור הכחול מפחית את ייצור המלטונין, וכך עלולות להיווצר בעיות שינה - קושי להירדם במהירות או שינה שאינה רציפה.

00:03

איך ניתן לפתור את הבעיה?

הדרך הקלה והמועילה ביותר מכמה בחינות, היא להיחשף כמה שפחות לאור זה לפני השינה. עשי לעצמך הרגל בריא לסגור את המחשב ולכבות את הפלאפון פרק זמן משמעותי לפני השינה. הניתוק הזה יעזור לך להתרכז בסגירת היום ובהכנה מסודרת לשינה, ויתחיל לנווט את הראש לאיזור מחשבות רגועות יותר.

מלבד הנמכת האור ברחבי הבית, בדקי אם הנורות בבית מכילות אור כחול. אם כן, מומלץ להחליפן. אם קוראים בשעה האחרונה שלפני השינה, כדאי ביותר להשתמש במנורות בעוצמה של 15 וואט בלבד. מומלץ להסיט וילונות, לכבות אורות ולהיכנס לחדר חשוך ונעים. זו התשתית לשינה טבעית וטובה המפרישה הורמונים מרגיעים.

יום כתום

חורף!! מה יותר חורפי מירקות שורש כתומים וטעימים? אני מתכוונת בעיקר לדלעת שבעיני מסמלת את החורף, לא יודעת אפילו למה, האם זה הצבע הכתום והמחמם או מרק הדלעת שלנצח יסמל בעיני משפחתיות וחום... כך או כך, את הנחמה והמשפחתיות בחורף אני הרבה פעמים מוצאת דרכם. אוהבת להגיש מאכלים מפנקים, מנחמים ומלאי פחמימות אבל גם אהבה... אז הנה, הרשימה הכתומה לפניכם!

מקלפים את הדלורית וחותכים אותה לחצי לאורך. מסירים את הגרעינים ומניחים את חצאי הדלורית על תבנית מרופדת בנייר אפייה, כשהחלק השטוח כלפי מטה.

חותכים חריצים לאורך הדלורית (לא עד הסוף) במרווחים שווים בערך חצי ס"מ. מערבבים את החומרים ומברישים על הדלורית. מכסים בנייר אלומיניום ואופים במשך 30 דקות. מסירים את נייר האלומיניום, מברישים שוב מהתערובת ואופים 20 דקות נוספות או עד שהדלורית מתרככת ומשחימה. מפזרים מעל אגוזי פקאן קצוצים להגשה.

מאפה מושלם להגשה ולאירוח, נראה מיליון דולר וכל כך קל להכנה. יותר מזה- טעים ממש!

- 1 דלורית בינונית
- 3 כפות שמן זית
- 2 כפות דבש או סילאן
- 1 כפית קינמון
- מלח ופלפל לפי הטעם
- 2 כפות אגוזי פקאן קצוצים- להגשה

דקות עד שהוא שקוף. מוסיפים את השום ומטגנים למשך 30 שניות נוספות. מוסיפים את קוביות הדלעת, הגזר והבטטה ומבשלים כ-10 דקות תוך ערבוב מדי פעם (ככל שהבטטה תיטגן יותר, המרק יהיה מתוק יותר). מוסיפים את המים, הכמון והפפריקה, מגבירים את האש לרתיחה ולאחר מכן מנמיכים. מבשלים כ-30 דקות או עד שהירקות רכים לחלוטין.

בעזרת בלנדר מוט טוחנים את המרק למרקם חלק (אני אוהבת בשלב הזה להוסיף עוד קצת שמן זית שעוזר למרקם החלק). מתבלים במלח ופלפל לפי הטעם.

הכנת הקרוטונים:

מחממים תנור ל-180 מעלות ומרפדים תבנית בנייר אפייה. חותכים את הלחם לקוביות קטנות. מערבבים את חומרי התיבול בשקית. מוסיפים את קוביות הלחם ומערבבים עד שכל הקוביות מצופות היטב בתיבול. מפזרים את קוביות הלחם על התבנית בשכבה אחת. אופים ל-10 עד 15 דקות, או עד שהם מזהיבים ופריכים. כדאי להפוך אותם באמצע האפייה על מנת להבטיח קלייה אחידה. מוציאים ומקררים לחלוטין- הקרוטונים ימשיכו להתקשות בזמן שהם מתקררים.

- 3 כפות שמן זית
- 2 בצלים בינוניים, קצוצים
- 6 שיני שום כתושות
- 1 ק"ג דלעת קלופה וחתוכה לקוביות
- 3-4 בטטות בינוניות קלופות וחתוכות לקוביות
- 2 גזרים בינוניים קלופים וחתוכים
- 1.5 ליטר מים
- 1.5 כפיות מלח
- חצי כפית פלפל שחור
- 1.5 כפיות כמון
- חצי כפית פפריקה מתוקה

לקרוטונים:

- 4 פרוסות לחם (כמה שיותר יבש יותר טוב)
- 3 כפות שמן זית
- חצי כפית מלח
- רבע כפית פלפל שחור
- חצי כפית פפריקה מתוקה
- רבע כפית אבקת שום

אופן הכנה

מחממים שמן זית בסיר גדול על חום בינוני. מוסיפים את הבצל ומטגנים כ-5

מה יותר טעים ממרק כתום שמחמם גם את הנשמה? אז הנה, המרק האהוב על משפחתי לפניכם- עשיר וטעים, בתוספת קרוטונים ביתיים מושלמים!!

העיקרית והמשפחתית חזה עוף, בטטה וברוקולי בתבנית תנור

מחממים תנור ל-200 מעלות. מרפדים תבנית בנייר אפייה.

מניחים את הבטטות החתוכות בתבנית, מפזרים מעליהם שמן זית, מלח ופלפל. מכניסים לתנור ל-15 דקות.

בינתיים, מערבבים בקערה את התבלינים, שמן הזית, השום הכתוש ומיץ הלימון ומברישים את חזה העוף עד שהוא מצופה היטב מכל צדדיו בתיבול.

מוציאים את הבטטות ומניחים אותם בצד אחד של התבנית, לידם את חזה העוף המתובל ואת הברוקולי, ומפזרים מעל הכל עוד קצת שמן זית, מלח ופלפל.

אופים עד שהעוף מוכן לחלוטין בערך 20 דקות. אם רוצים אפשר להפעיל את התנור על מצב גריל לקבלת צבע זהוב.

4 חזה עוף (2 פרפרים פתוחים)

2-3 שיני שום כתושות

1 כף מיץ לימון

1 כף פפריקה

חצי כפית שום כתוש

חצי כפית כמון

חצי כפית מלח

רבע כפית פלפל

4 כוסות ברוקולי נקי מחרקים, קפוא או טרי אם יש

4 כוסות בטטות חתוכות לקוביות

2 כפות שמן זית

מלח, פלפל ופפריקה לפי הטעם

אופן הכנה

אין דבר שאני יותר אוהבת מארוחות שלימות בתבנית אחת, פשוט להכניס לתנור ומשם לצלחת. אם פחות אוהבים אצלכם ברוקולי, תוכלו לנסות לשלב כל ירק אחר או פשוט להשתמש בתפוחי אדמה. שימו לב כי תפוחי אדמה צריכים יותר זמן אפייה מחזה עוף ובטטה, כך שיש להכניס אותם לאפיה קודם ורק אז להוסיף את החזה והבטטה, או לחתוך את תפוחי האדמה לקוביות קטנות לאפיה אחידה. תפוחי האדמה והבטטה יכולים להנות מהתיבול גם כן, ולשם כך- הכפילו את כמויות התיבול.

החלבית והמפנקת גראטן בטטה ודלורית

מרכיבים את המנה: מניחים חצי מכמות פרוסות הדלורית בשכבה חופפת בתבנית. מעליהם מפזרים את התיבול ושליש כוס גבינה. מניחים חצי מכמות הבטטות בשכבה נוספת, ומעליהם שוב מפזרים תיבול ושליש נוסף של גבינה. שוב מסדרים פרוסות דלורית בשכבה, מפזרים תיבול וגבינה ומעליהם שוב מסדרים שכבת בטטות.

יוצקים את תערובת השום והשמנת באופן אחיד מעל, ומנענעים את התבנית על מנת שהשמנת תתפזר.

מפזרים את השליש הנותר של התיבול והגבינה מעל. מכסים בנייר כסף ואופים למשך 30 דקות. מסירים את נייר הכסף, ומבשלים עוד 20 דקות או עד שהירקות רכים והחלק העליון זהוב ויפה.

1 כוס שמנת מתוקה

2 שיני שום כתושות

1 דלורית קלופה חצויה לאורך

2-3 בטטות קלופות

1 כפית טימין טרי קצוץ או יבש - לבחירה

1 כפית מלח

חצי כפית פלפל שחור

1 ושליש כוסות גבינת מוצרלה או צהובה

אופן הכנה

מחממים תנור ל-200 מעלות. בסיר קטן מביאים את השמנת והשום לרתיחה ומסירים מהאש.

משמנים תבנית בגודל 20*30. חותכים את הדלורית והבטטות לפרוסות דקות ומניחים בנפרד.

ה-המנה שרצה אצלינו כבר כמה שבועות במלווה מלכה, והיא ה-מנה הרשמית (והמשמינה :) של החורף.

הדבר היחיד שצריך לשים לב כאן, ובכן, זה לא לאכול ממנה יותר מדי. מדה לעשות, לא הצלחתי לסיים כתבת מתכונים כתומים וחורפיים בלי להכניס גראטן קטן (ומפנק:)

אישה נעלה

היו טמונות עמוק בתוך העמדה, והיא עצמה השתדלה גם כן לא להיכנס לנעליים של השני, ולהשאיר את תחומי העניין שלה במרחק בטוח מנטולי הנעליים.

אבל המדינה בה חיה אותה אישה (ספולר: כמה קטנה ככה סוערת), התאפיינה במנעד התרחשויות שנהג לזנק לגבהים מרשימים. ובימים של סערה, הם הביאו איתם כל כך הרבה בוץ מבחוץ, שאפילו היא, עם הנעליים הגבוהות והסגורות שלה, לא הצליחה להישאר נקייה כמו שהייתה כשיצאה מהבית.

רוב הזמן המצב היה סביר, כל עוד לא השילו את נעליה מעל רגליה וכל עוד נתנו לה לשבת ביחד עם עוד כמה נשים נעלות יותר ופחות, בחדר קטן עם קירות סגלגלים ונעליים. אחרי כמה שנים התפתחה בין הקירות הללו דינמיקה שהייתה הרבה מעבר לחברות; הייתה שם שותפות אמיתית שהתהוותה ממבט מפוכח.

יום אחד הודיעו לה שהיא נבחרה להצטרף לפיילוט חדשני בחברה. שמחה האישה שמחה גדולה, יען כי כבר מזמן היא הרגישה שהיא דורכת באותו מקום אפרפר, ונכנסה בצעד נמרץ לנעליים הגדולות האלו, שכאלו רק חיכו שתצעיד אותן קדימה.

אלא שאז החלו כל מיני מקלות להיתקע לה בין הרגליים.

כבר אמרנו שהיא אף פעם לא מתערבת לאחרים בעובי הסוליה שלהם, לפחות לא במסגרת העבודה, ולא נועלת אף אחד באף נעל - אבל המציאות התגלתה כיצור בוגדני ולא שוויוני בכלל: אף אחד מאלו שהידסו סביבה יחפים, וקיבלו ממנה את מלוא הכבוד ואפס הזלזול - לא הסכים להכיר בצורך שלה, הבסיסי והפשוט, בנעליים.

"תראי" אמר לה אחראי אבטחת המידע, כשביקשה ממנו לפנות כמה דקות לטובת בקשה מעניינת. "אני מבין שלפי השקפת עולמך יש צורך בנעליים, אבל את יכולה להבין שאני לא יכול להציב את ההשקפה הייחודית שלך לפני טובת החברה. אם את רוצה לנעול את עצמך בנעליים - " הוא הנמיך את הטון הנחרץ שבו השתמש - "בדיוק בשביל זה נבראו נעלי הבית, לא? את מוזמנת בהחלט לעשות את זה במרחב הביתי שלך."

האישה ניסתה שוב ושוב להכניס אותו לנעליים שלה. היא הסבירה לו, לפי כל הכללים, כמה לא נוח לה לצעוד יחפה ברחובות, כמה כואבת יכולה להיות אבן קטנה כשהיא נמצאת בדיוק מתחת לרגל שלך. הסה מלהזכיר את בעלה או הרב שלה או מעצבי הנעליים. הזכירה בכמה מיילים שחברות הנעליים עברו את כל מבחני התקן הנדרשים. יצאה מהחדר כשנמאס גם לה לשמוע את עצמה.

ניסתה אצל אחראי קידום שירות. פרטה על רכיבי הנוחות והקידמה. הסבירה כמה תמיכה בנעילת נעליים עשויה להציעיד אותם לחזית.

בוקר אחד קמה אישה אחת ומשהו מוזר עמד באוויר. היא לא ידעה לתת לו שם וצורה, ולכן חששה שהמשהו הזה הוא-הוא החוש האימהי שתפקידו לאותת על גשם קרוב ועל צורך להחריף את עוצמת החימום של הגרדרובה שהכינה אתמול בלילה. ולכן היא פתחה בשקט את החלון, שלא יפריע לאף חלום.

החלון לא היה מעונן באופן חריג, והרוח לא נראתה מאיימת מידי. היא משכה כתף עייפה ופנתה אחורה להסתובב אל הבית שהמתין לה על כל אגפיו הישנים. אלא שאז היא שמה לב ל- ריח? היא הרימה גבה. אחת.

זה לא היה הריח הבראשיתי, הטהור, של הבוקר. היא חזרה לחלון, למרות שהשעון הראה על ארבעים דקות לאוטובוס.

היא הטתה את הצוואר אל הרחוב.

לא הרבה אנשים טיילו בו בשעה רדומה כזו של בוקר. אולי עשרה. היא עקבה אחרי צעדיו של כל אחד מהם.

רק באיחור היא הבינה:

לאיש מהם לא היו נעליים.

...

האנושות לא תיאמה איתה מראש, כשהשילה את נעליה. לא הודיעה לה להכניס למייבש את הגרביים שניתן לגרוב אותן ללא נעליים. עזבו פירוט. לא חסכה לה את הקניות של נעלי החורף שעלו כמו אחוזה בלב הכנרת, ולא דאגה לפנות את הרחובות מהפסולת שהצטברה בהם. ככה צעדה בהם האנושות, יחפה, חשופה, מהדסת בין המפגעים והחולות בלי לשים לב עד כמה היא פצועה.

ככה פתאום קשרה האנושות את נעליה בשרוכיהן בקשר עניבה יפה, תלתה למזכרת על חוט חשמל גבוה, וטענה שמעולם לא ראתה בהן צורך.

זה לא היה נורא כל כך, כי האישה ממש לא תכננה לצאת ככה מהבית, ולא משנה מה עושים כולם, ובטח לא הרשתה לאף אחד מצאצאיה להסתובב בחוץ נטול נעל. למעט ימים מסוימים בשנה, שאז - מסיבות אחרות לגמרי - הם היו כולם יוצאים החוצה בנעלי בד.

אבל יום אחד היא התקבלה למשרד בו כמעט לאף אחד לא היו נעליים.

גם זה לא היה כל כך נורא, כי בדרך כלל הרגליים - היחפות - שלהם

ברכת מיזל טוב חמה

לגב' גילה רייכנברג היקרה
העומדת על ידינו לעזר
במסירות במוקד
ובהכונה בהשקפה הטהורה
לרגל הולדת הבן תחי!
תזכו לגדלו לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
וירוו ממנה ההורים וכל המשפחה
החשובה רוב נחת!

ברכת מיזל טוב חמה

לחוי הימלמן הכותבת היקרה
המעשירה את חברות 'שמורה'
במתכונים נפלאים
ובכתבות מרתקות
לרגל הולדת הבת תחי!
תזכו לגדלה לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
ברוב נחת בריאות ושמחה!

תשובות מדור אלופות, מעמד 27:

הרב אלישיב | ברוידא | גבעת שאול
| דוידקה | הר הזיתים | ד"ר וולך |
זהרי חמה וזכרון משה | חורבה |
טבור הארץ | יראה | כיכר השבת
| לוי, ר' אריה | מי נפתוח, מנחת,
מורשה | ר' נפתלי אמסטרדם, נחלת
שבעה | סולם יעקב | עץ חיים | (בן)
פורת יוסף | ציון | קרתא דשופריא
| רחביה, רוממה, רות בלוי- אשתו
הגיורת של הרב עמרם בלוי |
שומרי העיר | ר' נתנאל תפילינסקי
| "תפארת ישראל"

היא לא קיצונית.
היא לא בעייתית.

היא לא גורם מאתגר, היא חזקה יותר מכל
טרנד נטול-נעל או אידיאולוגיה יחפה.
היא הצורה היחידה, הנכונה והמושלמת
לחיות כאן.

ובהשראת המשפטים האלו היא שלחה
כמה מיילים, שאולי לא הכילו את רוח
הדברים הזו, אבל היא השתדלה לא
להשתכנע מהנימוס ההדדי שעטף את
המיילים ששלחה. להזכיר לעצמה: זו רק
צורת תקשורת, כבוד לאדם שמולי. לא
לדרך, בלתי סלולה. רצופה מכשולים.

ואז נעלה האישה את מחשבה והלכה
הביתה. הנעליים פגשו מדרכות אפורות,
אצבעות נטולות נעילה טיילו ביניהן.
חופשיות, פגיעות.

רצה האישה להספיק להגיע למעון עשר
דקות לפני הזמן, וקול נקישות הנעליים
שלה הדהד במעלה הרחוב. גשם חזק ירד.
הטיפות התנפצו על הכביש, סחפו איתם
חול ועטיפות של ביסלי וציירו נתזים
חומים על המדרכה. היא כבר לא הייתה
אפורה, המדרכה. היא הפכה לעיסה
דביקה ומלכלכת, שלא תוכלי לדרוך בה
בלי שהיא תדבק בך.

אלא אם כן יש לך נעליים.

הגיעה למעון הכי יקר בעולם, ולא כי
אולי מחר לא יסבסדו אותו לנועלי
נעליים. שורה של ילדים עמדה על יד
הדלת הרחבה. לכולם מעיל, לכולם כובע,
פרצוף קטן מציץ.

הוא חיך אליה מרחוק והיא זיהתה אותו
עוד לפני שהושיט לה ידיים -
היו לו מגפיים.

"בואו תהיו הפסיעה הראשונה בתחום"
היא ניסתה לקרב את המושגים לעולם
שלו. "תתנו מענה לכל הנשים שמחפשות
סביבה בטוחה לצעוד בה".

היא הייתה בטוחה שהנאום הספונטני
שלה יירשם כאחד מעשרת הנאומים
משני החיים, אבל אחראי קידום השירות
הביט בה במבט מזוגג, חסר נעליים ולא
שירותי בכלל. המהם כמה מיילים לא
מחייבות, והבהיר לה שהפתגם עדיין חי
ואפילו בועט: הסנדלר הולך יחף.

מהשיחה איתו היא כבר יצאה בצעד
פחות בוטח.

הוא ממש לא הבין מה היא רוצה ממנו.

אולי הוא כבר לא זוכר איך נראות נעליים,
מה עושים איתן ולמה.

לגמרי לא הבין למה היא מטריחה את
עצמה להסתובב איתם.

ומדוע זו הבעיה שלו.

חזרה האישה אל החדר שלה, אל ארבעה
הקירות שנראו פתאום קרובים מידי,
והרגישה טרדנית, טרחנית וטיפשה, וכל
המיילים האלו שהמכנה המשותף שלהן
שהן מתחילות בט' ומשאירות אותך
מרוקנת וקטנה.

דלת הזכוכית השמיעה זמזום רועש
כשננעלה מאחוריה. הפרוזדורים היו
ריקים ואף פסיעה לא נשמעה בהם. מאז
שהסירו את הנעליים, הפכו האנשים
להיות בלתי מורגשים. אנונימיים כמעט.

ולכן, אם רצית לדבר לעצמך בלי שאף
אחד ישמע, היית צריכה לעשות את זה
באפס דציבלים.

וזה מה שהיא עשתה.

בשקט, בלי לדרוך על אף אחד ובלי לחכות
לתגובה, היא פשוט אמרה לעצמה:
השקפת העולם שלי היא לא ייחודית.

14:20: אני מדברת עם המיוחסת בעצמה.

פראלוג

מתכון השבוע:
קישקעס בהכנה מהירה

את המתכון הנהדר הזה קיבלתי מהבת של מומחית לאילני יוחסיק, והוא תמיד מצליח. אלתור זריז של חומרים זמינים, כמה דקות של הכנה ספונטנית ויש לך משהו עסיסי ביד. שווה כל קלוריה.

החומרים:
שמועות
פרשנות
מלח
פלפל
תבלין לטשולנט
הצעת הגשה: צלחות של אחרים.
שימי לב: אין לברור את השמועות לפני שימוש!

אופן ההכנה:
ערבבי את השמועות.
ערבבי אותן שוב.
בקערה נפרדת, עבדי את הפרשנות לעיסה נוחה לעבודה.
אחדי את התערובות בתנועות פלפול עדינות.
הוסיפי מלח ופלפל לפי הטעם.
המתיני שהתערובת תכפיל את נפחה.
הגישי חם מהתנור.
לא נשמר בהקפאה.
טיפ: ניתן להכפיל או לחלק את הכמות.
טיפ: ניתן לאכול מפה לאוזן.
טיפ: אתם קשורים לכהן, נכון?
טיפ: איזה עולם קטן.
טיפ: אה, אתם לא קשורים לכהן?
טיפ: בסדר, אז ללוי.

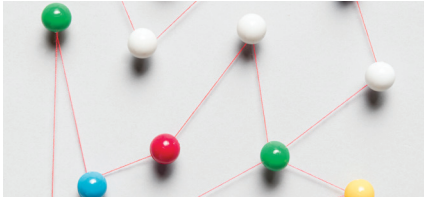

מנואלוג

אני עקרת של בית
ושוכרת של דירה
אני גיסה של מוצלחת
אני כלה של מורה
אני שכנה של הוועד
אני נכדה של ניצולה
אני אחות של אחותי
וחוסה בצילה
אני בת של צדקת
חברה של מקושרת
חסידה של אחת
שטיפלה בנושרת
לקוחה של רשת
מאזינה של מרצה
אני פציניטית של פרופסור
אני בת דודה של פצצה
אני כפילה של אחת
שכולם מכירים
אני שוויגער של מישהו
שהוא בן של עשירים
אני אישה של חיל
של מזל אני בת
אני בוגרת של סמינר
אני אמא של שבת
אני משהו של מישהו
מצד אחד
ושל מישהי
מהצד השני
ככה אני אף פעם לא חייבת להיות פשוט מי שאני.

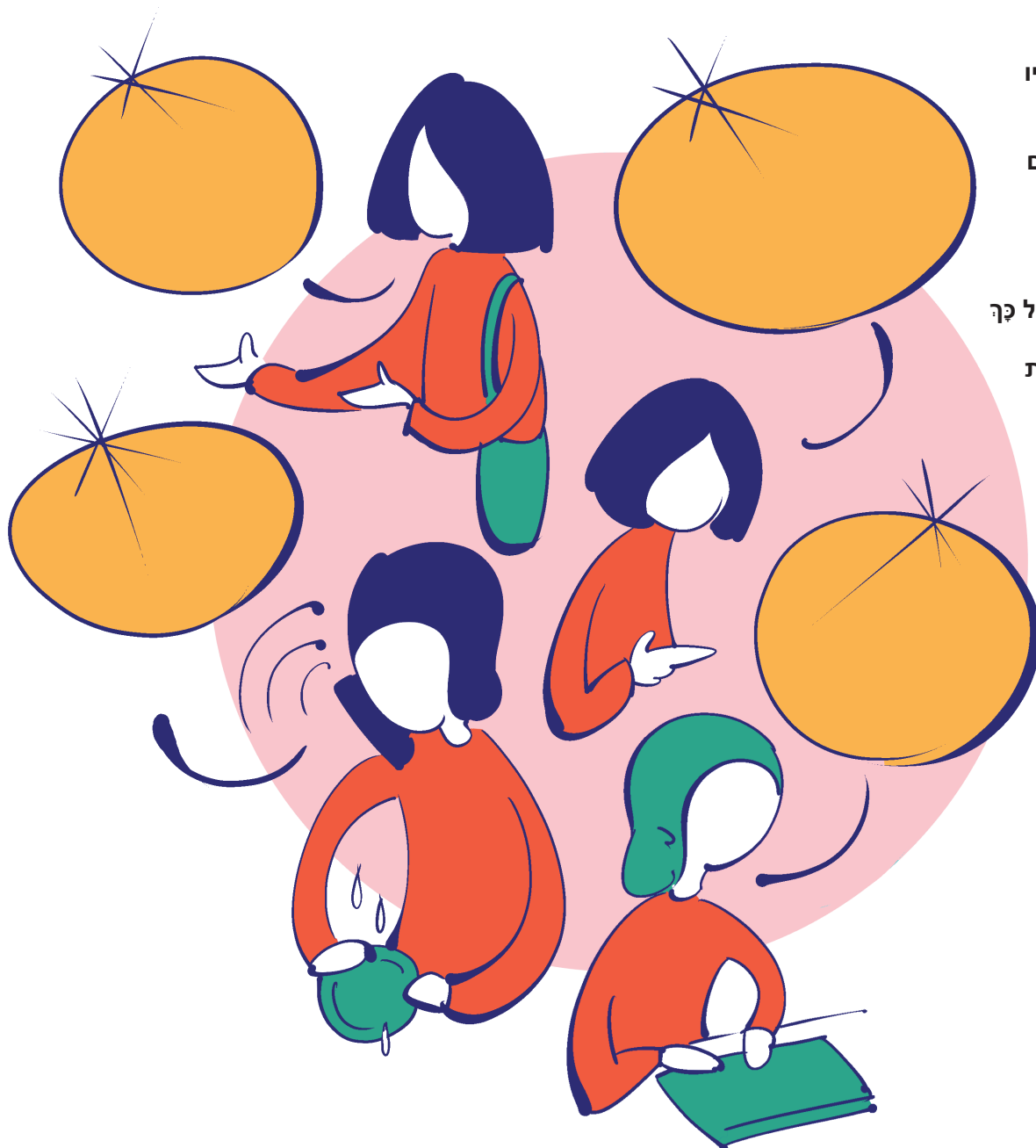
דיאלוג

אני: אז את קשורה לגורליץ, את אומרת?
היא (בענוות חן): כן.
אני: כאילו ממש לגורליץ מהפיקוח?
היא (בענוות חן נוספת): כן כן.
אני (נטולת ענוות חן): וואו.
היא (דאבל ענוות חן): זה מחייב.
אני: תראי, זאת השגחה פרטית לא נורמלית שאני מדברת איתך, כי בדיוק אנחנו מחפשים להעביר את הילד כיתה.
היא: תראי...
אני (לא רוצה לראות): ובדיוק אני ככה מסתובבת ואומרת לעצמי ריבוננו של עולם, איך אני מגיעה למישהו שם למעלה.
היא: תשמעי...
אני (לא רוצה לשמוע): ובדיוק אני ככה פוגשת אותך, ואת אומרת לי גורליץ, ואני כזה אומרת לעצמי: גורליץ!
היא: אני לא בטוחה שאני אוכל...
אני: בתור נכדה זה בטח לא סיפור.
היא: אני לא -
אני: בתור אחיינית, התכוונתי.
היא: לא ממש... כלומר, אמא שלי...
אני: אמא שלך היא גורליץ מהבית?
היא: אחותה...
אני: אחותה היא גורליץ?
היא: יש לה בת נשואה שקשורה...
אני: מחותנים?
היא: דרך המנקה שלה.
אני: אה.
היא: אהה.
פדיחה: (רצינית).
אני (בענוות חן): אפשר את המספר של המנקה?

מלה פה
משפט שם
הלך מחשבה
הארה
נשים במרחב
וליד
בעל פה
ובכתב
בפשטות
כמובן מאליו
שחות
לפי תמן
מגלות עולם
ומבט
יהודי
אמתי
יפהפה
ורחב לבי כל כך
וגאה
להיות שיכת
לעם הזה.

{מקיחות}

מכירות. זר לא יבין

* המגזין שמדבר בשפת יקיר לי
 הבמה החמה של בנות יקיר לי
 השיתופים, ההארות, האש והאורות
 שירים והגיגים שלכן, היקירות.

נגעמי 055-678-6095

{מקיחות}

מכירות. זר לא יבין

ניתן לאסוף את המגזין המודפס
 בוועידות יקיר לי
 או בדיגיטל

יקירה?
 לקבלת המגזין שלחי חייל
yakir@shmura.org